Prof. dr. PETRU PANȚÎRU

Prof. dr. ANGELICA STOICA
Conf. dr. EMIL GAVRILĂ
Conf. dr. EMILIA TĂNĂSESCU
Conf. dr. MIHAI CHIRILĂ
Lector DANIELA ȘARPE

TESTE – GRILĂ ȘI PROBLEME DE ECONOMIE

Pentru concursurile de admitere la facultate

$$P_0 = \frac{M_0 \times Vb_0}{Y_0} \qquad P_1 = \frac{M_1 \times Vb_1}{Y_1}$$

EDITURA PORTO-FRANCO

Scanned with OKEN Scanner

330
T46

Prof. dr. **PETRU PANȚIRU**
(Coordonator)
Prof. dr. **ANGELICA STOICA** Conf. dr. **EMIL GAVRILA**
Conf. dr. **EMILIA TĂNĂSESCU** Conf. dr. **MIHAI CHIRILA**
Lector **DANIELA ȘARPE**

TESTE-GRILĂ ȘI PROBLEME DE ECONOMIE

Ediția a II-a revăzută și îmbunătățită

„M. ASACHI"
IAȘI

651.643

EDITURA „PORTO-FRANCO"
GALAȚI, 1995

Scanned with OKEN Scanner

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea „TESTE-GRILĂ ȘI PROBLEME DE ECONOMIE", ediția a II-a, revăzută și îmbunătățită, este elaborată de colectivul de specialitate din cadrul Catedrei de Economie Generală a Universității „Dunărea de Jos" din Galați. Ea se adresează, în primul rând, elevilor de la liceele teoretice care studiază economia, precum și tuturor acelora care doresc să aprofundeze, la nivel mediu, cunoștințele teoretice și practice ale economiei de piață.

La elaborarea lucrării, autorii au ținut seama, înainte de toate de programele și manualul de economie recomandate pentru studierea acestei discipline în învățământul liceal. De aceea considerăm că acest instrument de lucru poate fi un sprijin important în însușirea de către elevi a teoriei economice, atât în cursul anilor de studiu, cât și în pregătirea de către cei interesați a examenului de admitere în învățământul economic superior.

Prin numărul însemnat de probleme, lucrarea poate fi folosită cu foarte bune rezultate de toate persoanele care doresc să se inițieze într-o afacere economică și de acei care lucrează deja în diferite domenii economice și care își propun să-și asigure o mai bună pregătire de specialitate.

Autorii sunt conștienți că lucrarea poate fi îmbunătățită, de aceea le-ar face un mare serviciu sugestiile și recomandările formulate de cititori în vederea îmbunătățirii în viitor a acesteia.

Prof. dr. PETRU PANȚÎRU

Scanned with OKEN Scanner

SIMBOLURI ŞI PRESCURTĂRI FOLOSITE PENTRU EXPRIMAREA NOŢIUNILOR INDICILOR ŞI RELAŢIILOR DE CALCUL

A = amortizarea anuală a capitalului fix
Ao = acţiune
C = consumul
CA = cifra de afaceri
Ca = cursul bursier al acţiunii
Cb = câştigul băncii
Cc = cheltuielile de circulaţie până la frontieră
CF = costul fix
Ci = celelalte costuri materiale (în afară de amortizare)
Cm = costul marginal
Co = cursul obligaţiunii
Cp = costul de producţie
Cr = capitalul bănesc rulant
CS = capitalul subscris
CT = costul total sau Cfc consum total de factori de producţie sau cost de producţie
Cv = costul variabil
c = costurile materiale
c' = rata consumului
c'' = înclinaţia marginală spre consum
CFM = costul fix mediu
Cha = cheltuielile de administraţie şi de funcţionare ale băncii
Cpu = costul de producţie unitar
Cre = cursul de revenire la export
Cri = cursul de revenire la import
CTM = costul total mediu

Scanned with OKEN Scanner

CVM = costul variabil mediu
ΔC = sporul consumului
ΔCh = sporul de cheltuieli
Đ = venitul garantat anual pentru o obligațiune (dobândă)
Di = dobânda încasată
Dv = dividend
Dpl = dobânda plătită
d' = rata dobânzii
d'i = rata dobânzii încasate
d'pl = rata dobânzii la capitalul depus
E = eficiența
I = investiții
ΔI = sporul investițiilor
Ib = investiția brută
In = investiția netă
Inc = încasări
$Igpv_n$ = indicele general al prețurilor
K = multiplicatorul investițiilor
Kc = capital circulant
Kcc = capital circulant total consumat
Kf = capital fix
Kt = capital total
M = valoarea producției marfă
Mm = masa monetară
N = număr de salariați
Na = număr de acțiuni
Nad = număr ani dividende
No = număr de obligațiuni
n = numărul de ani stabiliți pentru o sumă depusă la bănci
αn = ponderea bunurilor și serviciilor în consumul total al persoanelor
P = profitul
p' = rata profitului
PA = populația activă disponibilă
PAN = populația aptă neocupată
Pb = profitul băncii
Pc = profitul în valută al mărfii la frontieră
Pcb = puterea de cumpărare a banilor
PIB = produsul intern brut

Scanned with OKEN Scanner

PIN = produsul intern net
Pi = preţul produsului pe piaţa internă
Piv = preţul de import, în valută al mărfii la frontieră
Pip = populaţia inaptă
Pl = profilul legitim
PNN = produsul naţional net
Pnl = profitul nelegitim
Po = populaţia ocupată
Pv = preţ de vânzare
Q = producţia fizică
Ra = randamentul acţiunii
Rd = masa dobânzii la depozitul bancar
Ri = rata inapţilor
Rm = randamentul marginal
Rms = rata marginală de substituire
Ro = randamentul obligaţiunii
Rs = rata şomajului
Rk = randamentul capitălului bănesc
S = economiile
s = costurile salariale
s' = înclinaţia marginală spre economii
ΔS = sporul economiilor
Ş = număr de şomeri
Sd = suma iniţială depusă la bancă
Sn = suma de bani rezultată după o anumită perioadă de ani (inclusiv dobânda capitalizată)
T = timpul normat de funcţionare a capitalului fix
Td = timp de recuperare a depozitului bancar din dobândă
t = valoarea bunurilor şi serviciilor destinate vânzării
Ti = taxele de import percepute pe mărfuri
Tr = termen de recuperare a investiţiilor
V = venitul
Va = valoarea nominală a acţiunii
Vao = valoarea actuală a obligaţiunii
Vb = viteza de rotaţie a banilor
Vf = venitul anual garantat la emisiunea obligaţiunii
Vno = valoarea nominală a obligaţiunii

Scanned with OKEN Scanner

Vr = venituri realizate
VN = venitul național
ΔVN = sporul de venit național
W = productivitatea muncii
W' = productivitatea medie a muncii
Δx = excedentul balanței comerciale
WK = productivitatea capitalului
Wm = productivitatea marginală
y = oferta globală
indice „0" nivelul indicatorilor în perioada de bază
indice „1' nivelul indicatorilor în perioada curentă
y = cantitatea de bunuri și servicii

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul I

NEVOILE ŞI RESURSELE. ACTIVITATEA ECONOMICĂ

1. Activitatea omului este orientată şi stimulată de :

   a. nevoile în continuă creştere ;
   b. posibilităţile de acoperire a necesităţilor la un moment dat ;
   c. sporirea dimensiunilor consumului ;
   d. tendinţa permanentă şi normală a omului de a-şi acoperi cât mai bine şi deplin nevoile.

2. Multiplicarea şi diversificarea nevoilor sunt condiţionate de factori ca :

   a. modul cum sunt soluţionate vechile nevoi ;
   b. gradul de dezvoltare a forţelor de producţie ;
   c. nivelul de dezvoltare a individului şi societăţii.

3. Nevoile au o determinare legată de aspecte cum ar fi :

   a. noile nevoi care apar în procesul de desfăşurare a activităţii ;
   b. apariţia mijloacelor mai perfecţionate de satisfacere a nevoilor ;
   c. de dorinţele şi aşteptările indivizilor, grupurilor şi societăţii ;
   d. aspiraţiile şi idealurile indivizilor, grupurilor, societăţii.

Scanned with OKEN Scanner

4. Trăsăturile proprii trebuințelor (nevoilor) sunt :

a. apariția de noi nevoi care le înlocuiesc pe cele vechi ;
b. creșterea volumului acestora ;
c. multiplicarea și diversificarea lor ;
d. diminuarea unora și creșterea altora astfel încât în ansamblu rămân constante.

5. Nevoile sunt dinamice și nelimitate deoarece :

a. creșterea lor nu este însoțită de o creștere similară a resurselor ;
b. satisfacerea lor necesită noi resurse ;
c. depind de dorințele, așteptările și aspirațiile oamenilor ;
d. sunt determinate de creșterea producției și dezvoltarea generală a societății ;
e. se multiplică odată cu dezvoltarea mijloacelor de satisfacere a lor.

6. Activitatea umană se caracterizează prin aceea că :

a. este un sistem care caracterizează nivelul de dezvoltare a fiecărui individ și a societății în ansamblu ;
b. are un caracter dinamic și nelimitat ;
c. are caracter funcțional și finalitate.

7. Resursele reprezintă :

a. resursele necesare vieții oamenilor furnizate de natură ;
b. elemente de care dispune omul în activitatea sa ;
c. suportul consumului membrilor societății la un moment dat ;
d. elementele necesare vieții furnizate de natură, transformate de către om și adaptate nevoilor sale.

8. Căile de acoperire a nevoilor suplimentare în condițiile în care resursele sunt limitate (teoretic) la o cantitate fixă sunt :

Scanned with OKEN Scanner

a. exploatarea de noi resurse ;
b. utilizarea mai bună, mai rațională a lor ;
c. recurgerea la importul resurselor deficitare ;
d. utilizarea mai eficientă a resurselor existente.

9. Care din resursele de mai jos sunt : 1. recuperabile, 2. epuizabile, 3. regenerabile, 4. neregenerabile ?

a. pământ ;
b. apă ;
c. aer ;
d. materii prime ;
e. minereuri ;
f. petrol ;
g. zăcăminte de combustibil fosil ;
h. resurse biologice.

10. Mărimea consumului este în mod obiectiv determinat de următorele aspecte :

a. volumul resurselor existente la un moment dat ;
b. ansamblul nevoilor membrilor societății ;
c. gradul de cultură și civilizație la care s-a ajuns ;
d. gradul de dezvoltare a societății.

11. Raționalitatea activității economice reflectă :

a. producerea de cât mai multe bunuri materiale ;
b. stabilirea unui raport de subordonare a mijloacelor de către scop ;
c. nevoia de asigurare permanentă a condițiilor de viață tot mai multe și mai diversificate cu mijloace limitate ;
d. obținerea de către om a unor efecte cât mai mari cu același efort sau chiar cu unul mai mic ;
e. maximizarea efectelor utile prin minimizarea consumului de resurse.

12. Consumul stimulează producția deoarece apare drept :

a. element de declanșare a producției ;
b. element de stimulare a producției ;

Scanned with OKEN Scanner

c. element de reglare a producției ;
d. element de încheiere a producției ;
e. premisă și rezultat al producției.

13. Raționalitatea utilizării resurselor este motivată de:

a. resursele sunt tot mai diversificate ;
b. volumul lor sporește necontenit ;
c. trebuințele membrilor societății sporesc mai rapid decât resursele ;
d. exigențele față de calitatea bunurilor sunt tot mai mari ;
e. costul resurselor este tot mai ridicat ;
f. resursele sunt din ce în ce mai limitate.

14. Știința economică are drept obiect de studiu :

a. analizarea și aplicarea modalităților de obținere a bunurilor necesare ;
b. căile de optimizare a raportului dintre nevoi și resurse ;
c. utilizarea resurselor în cea mai adecvată formă ;
d. conceperea și realizarea unui model eficient al raportului dintre resurse și nevoi ;
e. analizarea și explicarea modalităților în care individul și societatea alocă resurse limitate satisfacerii unor nevoi variate și nelimitate.

15. Știința economică studiază :

a. modul în care se aplică legile și măsurile economice într-o țară ;
b. comportamentul uman ca o relație între țeluri și resursele rare care au întrebuințări alternative ;
c. felul în care trebuiesc protejate resursele societății ;
d. modul în care individul și societatea se decid să folosească resursele productive rare cu întrebuințări alternative pentru realizarea unui scop prevăzut.

16. Studiul economiei este un act necesar și de cultură deoarece :

Scanned with OKEN Scanner

a. ne învață cum să ne comportăm ca agenți economici pentru a ne satisface cât mai bine necesitățile ;

b. determină posibilitatea alegerii celor mai raționale decizii în activitatea economică ;

c. contribuie la cunoașterea celui mai important domeniu al vieții — cel economic.

17. Conținutul activității economice îl reprezintă :

a. efortul individului și a societății îndreptat în anumit scop ;

b. efortul făcut de om într-un cadru istoric determinat pentru atingerea scopului său ;

c. consumul de energie fizic și intelectual necesar producerii bunurilor și serviciilor.

18. Economia de piață este modul de organizare și funcționare a economiei în care asigurarea bunurilor și serviciilor are la bază îndeosebi :

a. conducerea de către stat a activității economice ;

b. proprietatea mixtă asupra avuției naționale ;

c. proprietatea privată asupra bunurilor existente în societate ;

d. planul național de dezvoltare economico-socială ;

e. raportul dintre cerere și ofertă.

19. Principiile de stabilire a priorităților economice, a metodelor de producere și organizare, accesul la bunurile economice pentru diferitele persoane sau categorii de persoane sunt reglate în economia de piață prin intermediul :

a. masei monetare existente în economie la un moment dat ;

b. raționalității și eficienței economice ;

c. prețului stabilit pe baza cererii și ofertei ;

d. înțelegerii dintre agenții economici cu privire la obținerea unor profituri cât mai ridicate.

Scanned with OKEN Scanner

20. Economia de piață are la bază manifestarea liberă din punct de vedere economic, a agenților economici, manifestare care presupune :

a. libertatea de a folosi integral profitul brut obținut ;
b. libertatea de formare a prețului ca raport între agenții economici în condiții de competență ;
c. posibilitatea bunurilor economice de a intra în concurență în condițiile create de convertibilitatea monedei naționale ;
d. asigurarea coerenței acțiunii agenților economici prin pârghii economice, îndeosebi prin folosirea banilor ;
e. libertatea agenților economici de a nu respecta legile țării.

RĂSPUNSURI

1. d ; 2. c ; 3. c, d ; 4. b, c ; 5. c, d, e ; 6. c ; 7. c, d ; 8. b, d ; 9. 1 d, h, 2 e, g, 3. a, b, c, 4. e, g ; 10. c sau d ; 11. c, d, e ; 12. a, b, c, e ; 13. c, d, e, f ; 14. b, c, d, e ; 15. b, d ; 16. a, b, c ; 17. b ; 18. c, e ; 19. b, c ; 20. b, c, d.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul II

PROPRIETATEA ȘI INIȚIATIVA ECONOMICĂ

21. Propiretatea reprezintă :

a. apartenența bunurilor materiale unor categorii de indivizi ;
b. obiectul și subiectul proprietății ;
c. relațiile dintre oameni cu privire la bunurile materiale, spirituale și de altă natură existente sau obținute prin activitatea economică ;
d. exercitarea de către membrii societății a atributelor proprietății.

22. Atributele proprietății se prezintă sub formele :

a. dreptul de apropiere ;
b. dreptul de posesiune ;
c. dreptul de culegere a roadelor (uzufruct) ;
d. dreptul de însușire a bunurilor ;
e. dreptul de utilizare a obiectului proprietății ;
f. dreptul de înstrăinare a obiectului proprietății ;
g. dreptul de dispoziție.

23. Elementele proprietății sunt reprezentate de :

a. obiectul și subiectul proprietății ;
b. bunurile materiale ;
c. indivizii și sociogrupurile

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „GH. ASACHI" IAȘI

651.643

Scanned with OKEN Scanner

24. Care din atributele proprietății stau la baza deosebirii dintre indivizii producători și neproducători :

a. dreptul de însușire a bunurilor ;
b. dreptul de înstrăinare a bunurilor ;
c. dreptul de gospodărire a bunurilor ;
d. dreptul de utilizare a bunurilor.

25. Obiectul proprietății este constituit din următoarele elemente :

a. bunurile cu caracter marfar ;
b. bunurile materiale și serviciile de producție ;
c. bunurile finale destinate acumulării și consumului neproductiv ;
d. orice bun comun vieții economico-sociale.

26. Formele principale de proprietate sunt :

a. particulară, asociativă în cooperative, de stat și publică;
b. mixtă, particulară și publică ;
c. particulară individuală, publică și mixtă.

27. În cazul proprietății particulare asociativă, întreprinderile se deosebesc în funcție de anumite criterii cum ar fi modul de :

a. constituire a patrimoniului ;
b. transmitere a sarcinilor ;
c. împărțire a profitului ;
d. luare a deciziilor de desființare a unității ;
e. conducere a unității ;
f. asumare a riscului.

28. În diferite țări și perioade locul și rolul formelor de proprietate se manifestă în funcție de :

a. locul și rolul indivizilor în societate ;
b. eficiența și rentabilitatea în folosirea obiectului proprietății ;
c. nivelul democrației.

Scanned with OKEN Scanner

29. Pluralismul formelor de proprietate reprezintă o trăsătură a :

a. economiei diferitelor țări ;
b. economiei de piață ;
c. producției de mărfuri ;
d. economiilor de piață și a celor cu planificare centralizată.

30. Între diferitele forme de proprietate competența se înfăptuiește prin :

a. ridicarea calității bunurilor și serviciilor ;
b. reducerea duratei zilei de muncă ;
c. reducerea cheltuielilor de producție ;
d. menținerea dimensiunilor producției ;
e. creșterea dimensiunilor producției ;
f. promovarea progresului tehnic.

31. Competiția dintre formele de proprietate avantajează pe :

a. producător ;
b. producător și consumator ;
c. statul național și internațional ;
d. consumator.

32. În ce se concretizează libertatea economică presupusă de dreptul de proprietate ?

a. inițiativa agenților economici de a se manifesta ca întreprinzători ;
b. libertatea subiecților proprietății de a consuma bunurile cum consideră că le este favorabil ;
c. în inițiativa agenților economici de a menține, dezvolta sau restrânge acțiunile lor ;
d. în posibilitatea de a se angaja în mod liber în acte de schimb, în asociații și societăți cu caracter economic.

33. Depersonalizarea proprietății se înfăptuiește atunci când se produc :

Scanned with OKEN Scanner

a. cumularea atributelor de posesiune și dispoziție în cadrul aceloraşi persoane ;
b. formarea și consolidarea unor monopoluri ;
c. adoptarea de către guverne a legilor antitrust ;
d. măsuri dictatoriale.

34. În țările cu economie de piață veniturile sunt inegal distribuite întrucât :

a. statul preia o parte ridicată din veniturile unor agenți economici ;
b. indivizii sunt diferiți ca instruire și putere de muncă ;
c. eficiența economică a fiecărui agent economic este diferită ;
d. agenții economici sunt diferiți ca disciplină, spirit novator etc.

35. Libera inițiativă are drept efecte, promovarea :

a. competenței agenților economici ;
b. valorilor în funcție de capacitatea fiecărui individ ;
c. spiritului de economie ;
d. unor prețuri cât mai mari.

36. Proprietatea privată ia naștere prin :

a. asocierea diferitelor forme ale proprietății particulare și publice ;
b. participarea diferitelor forme de proprietate ale persoanelor fizice și juridice naționale, precum și a persoanelor străine pe teritoriul național sau în străinătate.

37. În lumea contemporană formele de proprietate se caracterizează prin :

a. sunt interdependente ;
b. prin pluralism ;
c. coexistă chiar în cadrul aceleiași țări ;
d. se exclud reciproc ;

Scanned with OKEN Scanner

e. sunt în competiție ;
f. sunt într-o continuă transformare.

RĂSPUNSURI

21. c ; 22. b, c, e, g ; 23. a ; 24. d ; 25. d ; 26. b ; 27. a, c, e, f ; 28. b ; 29. b ; 30. a, c, e, f ; 31. d ; 32. a, b, c, d ; 33. b, d ; 34. b, c, d ; 35. a, b, c ; 36. a ; 37. a, c, f.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul III

BANII

38. Care din elementele de mai jos exprimă funcții ale banilor ?

a. mijloc general de schimb ;
b. mijloc de sporire a profitului ;
c. mijloc de plată ;
d. mijloc de economisire.

39. Numărul mediu de operațiuni de vânzare-cumpărare și de plăți mijlocite de o unitate monetară într-o anumită perioadă reprezintă :

a. puterea de cumpărare a banilor ;
b. viteza de rotație a banilor ;
c. mărimea inflației.

40. Emisiunea de numerar sau bani scripturali de către banca centrală se realizează pentru :

a. a oferi agenților economici monedă străină în schimbul celei naționale ;
b. acoperirea deficitului bugetului de stat ;
c. compensarea scăderii volumului de bunuri și servicii.

41. Ce efect așteptați în cazul creșterii masei monetare peste nevoile economiei ?

a. creșterea prețurilor ;

Scanned with OKEN Scanner

b. reducerea puterii de cumpărare a monedei ;
c. scăderea prețurilor.

42. Convertibilitatea banilor naționali înseamnă :

a. însușirea lor de a se schimba pe bani străini, în mod liber, prin vânzare-cumpărare pe piață ;
b. posibilitatea schimbării lor pe aur ;
c. acoperirea lor integrală în bunuri și servicii necesare populației.

43. Valoarea banilor este dată de :

a. valoarea aurului ce stă la baza lor ;
b. cantitatea de mărfuri ce se poate cumpăra cu o unitate bănească ;
c. valoarea materialului din care sunt confecționați;
d. puterea de cumpărare.

44. Premisele trecerii la convertibilitatea monedei naționale sunt :

a. consolidarea economiei naționale ;
b. crearea de rezerve de valută străină ;
c. sisteme de prețuri interne flexibile și reale, corelate cu costurile și prețurile internaționale ;
d. diminuarea puterii de cumpărare.

45. Țările în care se poate vorbi de convertibilitatea deplină a monedei sunt :

a. S.U.A., Japonia și Franța ;
b. Marea Britanie, Belgia, Italia, S.U.A., Japonia ;
c. S.U.A., Marea Britanie, Japonia, Franța, Germania.

46. Modalitățile de reglare a masei monetare sunt :

a. emisiunea de numerar ;
b. crearea de cantități suplimentare de bani scripturali ;
c. retragerea de numerar.

Scanned with OKEN Scanner

47. Mărimea masei monetare aflată în circulație depinde de deciziile :

a. băncii de emisiune ;
b. băncii de emisiune precum și ale oricărei alte instituții bancare ;
c. statului.

48. Cursul de schimb dintre două monede convertibile depinde de :

a. conținutul în aur al fiecăreia dintre ele ;
b. hotărârile guvernamentale ;
c. raportul dintre cerere și ofertă și dintre puterea de cumpărare ale celor două monede.

49. Emisiunile Băncii Centrale se fac pentru :

a. a oferi agenților economici monedă străină în schimbul celei naționale ;
b. creșterea volumului de bunuri economice ;
c. acoperirea deficitului bugetului de stat.

50. Când se poate aprecia că există un curs favorabil al unei monede naționale convertibile ?

a. când scade cantitatea de monedă națională ce revine la o unitate de monedă străină ;
b. când crește cantitatea de monedă națională ce revine la o unitate de monedă străină ;
c. când scade cantitatea de monedă străină ce revine la o unitate de monedă națională.

51. Când devine necesară emisiunea de bani în circulație ?

a. când există un excedent al bugetului de stat ;
b. când crește volumul de bunuri economice destinate pieței ;
c. când există un deficit al bugetului de stat.

52. Care din factorii de mai jos pot favoriza creșterea vitezei de rotație a banilor ?

Scanned with OKEN Scanner

a. diversificarea ofertei de bunuri economice pe piață ;
b. scăderea prețurilor bunurilor economice ;
c. scăderea puterii de cumpărare a banilor.

53. Știind că masa monetară (M) este de 40 mld. unități monetare, în condițiile în care cantatiatea de bunuri aflate în circulație (în unități etalon) este de 200 milioane bucăți, iar viteza de rotație a banilor este 3, să se calculeze prețul mediu (unitar) al bunurilor (în untăți etalon).

Rezolvare

Utilizând formula : $M \times V_b = Y \times P$
unde : M — masa monetară
V_b — viteza de rotație a monedei
Y — cantitatea de bunuri economice etalon supusă tranzacțiilor
P — nivelul prețurilor.

$$P = \frac{M \times V_b}{Y} = \frac{40 \text{ mld.} \times 3}{200 \text{ mil.}} = 600 \text{ u. m. pentru un bun economic etalon}$$

54. În perioada 1992—1994, masa monetară la nivelul economiei naționale a sporit cu 15%, în condițiile în care cantitatea de bunuri și servicii (exprimată în unități etalon) a crescut cu 7%, iar viteza de rotație a monedei a rămas constantă la nivelul de 3. Știind că masa monetară era de 60 mld. unități monetare în 1992, iar cantitatea de bunuri era de 150 milioane bucăți, să se determine :

a. evoluția prețului mediu al bunurilor economice în perioada 1992—1994 ;
b. evoluția indicatorului puterii de cumpărare în intervalul 1992—1994.

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

a) Notând cu P_0 — preţul mediu la nivelul anului 1992
P_1 — preţul mediu la nivelul anului 1994

şi folosind formula :

$$P_o = \frac{M_o \times V_{bo}}{Y_o}$$

$$P_1 = \frac{M_1 \times V_{b1}}{Y_1}$$

unde :

$M_{0,1}$ — masa monetară în 1992, respectiv 1994 ;

V — viteza de rotaţie a monedei în 1992, respectiv 1994

rezultă :

$$P_0 = \frac{60 \text{ mld} \times 3}{150 \text{ mil.}} = 1200 \text{ u.m. pentru un bun economic (etalon)}$$

$$\left.\begin{array}{l} M_1 = 1{,}15 \times 60 \text{ mld.} = 69 \text{ mld.} \\ Y_1 = 1{,}07 \times 150 \text{ mil.} = 160{,}5 \text{ mil.} \end{array}\right\} \Rightarrow$$

$$P_1 = \frac{69 \text{ mld.} \times 3}{160{,}5 \text{ mil.}} = 1289{,}72 \text{ u.m. pentru un bun economic (etalon).}$$

$\frac{P_1}{P_0} = 1{,}074$ deci, în perioada 1992—1994, preţul a crescut cu 7,4%

b) Puterea de cumpărarea banilor (P_{cb}) se calculează conform formulei :

$$P_{cb} = \frac{Y}{M \times V_b}$$

deci : $P_{cbo} = \frac{150 \text{ mil.}}{60 \text{ mld.} \times 3} = \frac{1}{1200} = 0{,}00083$

unităţi bunuri etalon, la o unitate monetară

Scanned with OKEN Scanner

$$P_{cb1} = \frac{160{,}5 \text{ mil.}}{69 \text{ mld.} \times 3} = \frac{1}{1289{,}72} = 0{,}00077$$

unități bunuri etalon, la o unitate monetară

$$\frac{P_{cb1}}{P_{cb0}} = \frac{0{,}00077}{0{,}00083} = 92{,}77\%$$

Deci P_{cb} a scăzut cu 7,23%.

RĂSPUNSURI

38. a, c, d ; **39.** b ; **40.** b ; **41.** a, b ; **42.** a ; **43.** b, d ; **44.** a, b, c ; **45.** a, c ; **46.** a, b, c ; **47.** b ; **48.** c ; **49.** b, c ; **50.** a ; **51.** b, c ; **52.** a, b.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul IV

FACTORII DE PRODUCȚIE

55. Factorii de producție reprezintă :

a. totalitatea bunurilor materiale și spirituale existente în societate ;
b. ansamblul elementelor (resurselor) care participă la producție ;
c. mijloacele materiale și financiare de care dispune unitatea economică la un moment dat ;
d. rezervele de stat și economiile bănești ale populației atrase și utilizate în procesul de producție.

56. În economia de piață factorii de producție se caracterizează prin aceea că :

a. sunt organic legați de activitatea umană ;
b. se află în proprietatea agenților economici ;
c. se multiplică și diversifică tot mai mult ;
d. sunt utilizați în activități impuse de piață cu respectarea reglementărilor în vigoare.

57. Noțiunile utilizate de economiști în vederea surprinderii aportului cantității și calității utilizării factorilor de producție sunt :

a. reproducția lărgită ;
b. dezvoltarea extensivă și intensivă ;
c. producția de tip cantitativ și calitativ ;
d. creștere economică semiintensivă.

Scanned with OKEN Scanner

58. Dezvoltarea este de tip intensiv atunci când la creşterea volumului producţiei este preponderentă :

a. sporirea volumului factorilor de producţie ;
b. ridicarea aportului calităţii şi eficienţei utilizării factorilor de producţie ;
c. creşterea atât a volumului cât şi a eficienţei utilizării factorilor.

59. Preocupările privind economisirea şi ameliorarea calităţii factorilor de producţie sunt impuse de următoarele împrejurări :

a. necesităţile de consum în continuă creştere ;
b. epuizarea şi creşterea dificultăţilor de accesibilitate a unora din factori ;
c. tendinţa de scumpire a factorilor ;
d. sporirea exigenţelor pentru calitatea bunurilor şi serviciilor care se asigură numai cu factori de calitate superioară ;
e. necesitatea atenuării poluării care afectează negativ existenţa oamenilor.

60. Care din elementele de mai jos constituie factor de producţie activ şi determinant :

a. natura ;
b. munca ;
c. capitalul ;
d. progresul tehnic ;
e. pământul.

61. Munca este un factor de producţie activ şi determinant deoarece numai prin muncă se realizează :

a. utilizarea celorlalţi factori de producţie ;
b. ordonarea şi folosirea uneltelor şi a materiilor prime ;
c. combinarea şi perfecţionarea celorlalţi factori ;
d. orice progres al individului şi societăţii, a activităţii economice în general.

Scanned with OKEN Scanner

62. Informația ca element de cea mai mare importanță atât pentru desfășurarea și caracterizarea muncii, cât și pentru potențarea celorlalți factori are drept conținut :

a. efortul intelectual creator ;
b. efortul fizic și intelectual al producătorului ;
c. suma cunoștințelor veridice, însușite, ordonate și folosite.

63. Pământul limitat și restrictiv poate fi compensat prin :

a. cultivarea alternativă a diferitelor parcele ;
b. utilizarea rațională și în combinație cu alți factori de producție ;
c. regenerarea și creșterea calității lui ;
d. trecerea în proprietatea întregii societăți.

64. Capitalul ca factor de producție reprezintă :

a. suma de bani păstrată la bănci ;
b. ansamblul resurselor atrase și utilizate în activitatea economică ;
c. bunurile destinate activității economice din care se obțin alte bunuri și servicii.

65. Componentele capitalului se împart în cele două categorii : fix și circulant în funcție de modul cum :

a. circulă în procesul de producție ;
b. se regăsesc în produsul finit ;
c. participă la actele de producție ;
d. se consumă în activitatea productivă ;
e. se deplasează în spațiu ;
f. se înlocuiesc după consumarea lor.

66. Fac parte din capitalul fix (1), capitalul circulant (2), elementele :

a. materiile prime și materialele ;
b. combustibilul pentru încălzit ;
c. combustibilul pentru producție ;

Scanned with OKEN Scanner

d. mașinile și utidajele ;
e. clădirile administrative ;
f. salariile ;
g. banii din casieriile unităților economice ;
h. clădirile productive.

67. Fac parte din capitalul fix, elementele aparținând unei firme :

a. clădirile administrative ;
b. mărfurile destinate vânzării ;
c. acțiunile firmei vândute la bursă ;
d. utilajele destinate procesului de producție ;
e. mașinile și utilajele produse, destinate vânzării pe piață ;
f. depozitele și magaziile firmei ;
g. aparatura de calcul și faxurile ;
h. brevetele realizate în unitatea respectivă ;
i. licențele cumpărate din afara întreprinderii care se aplică în producție.

Alegeți combinațiile corecte :

A = a + d
B = a + b + d
C = A + e
D = B + c
E = C + f + g
F = E + h
G = F + i

68. Care din elementele de mai jos reprezintă componente ale capitalului ca factori de producție ?

a. bunurile destinate satisfacerii trebuințelor membrilor societății ;
b. bunurile cu caracter de marfă ;
c. bunurile de producție ;
d. bunurile indirecte ;
e. mijloacele de producție ;
f. mijloacele de producție și banii din casierii ;

Scanned with OKEN Scanner

g. bunurile destinate activităţii economice din care se obţin alte bunuri şi servicii.

69. Din capitalul circulant al unei firme nu fac parte :

a. mijloacele de transport auto ;
b. combustibilul, energia electrică, apa pentru producţie ;
c. materialele auxiliare ;
d. clădirile administrative ;
e. instrumentele aflate în rezervă ;
f. materiile prime ;
g. banii din casierii ;
h. instalaţiile şi utilajele de producţie.

70. În activitatea economică capitalul folosit este mai mare decât cel efectiv consumat deoarece :

a. capitalul circulant include şi banii dn casierii ;
b. capitalul fix se consumă într-un singur ciclu de producţie ;
c. capitalul circulant include şi banii din casierii şi stocurile de producţie ;
d. valoarea maşinilor, utilajelor şi clădirilor folosite este mult mai mare decât partea acestora efectiv consumată într-un proces de producţie.

71. Progresul calitativ al factorilor de producţie vizează :

a. fiecare factor de producţie în parte ;
b. totalitatea factorilor de producţie ;
c numai elementele capitalului fix ;
d. procesul combinării factorilor de producţie.

72. Schimbările profunde realizate în timp, în volumul atragerea şi utilizarea factorilor de producţie vizează :

a. tendinţa generală de restrângere a numărului factorilor de producţie ;
b. mărirea volumului factorilor de producţie utilizaţi în activitatea economică ;

Scanned with OKEN Scanner

c. creşterea numărului factorilor de producţie potrivit noilor descoperiri în ştiinţă şi tehnică ;
d. creşterea cantităţii factorilor de producţie utilizaţi pe unitatea de produs realizat ;
e. sporirea eficienţei utilizării factorilor de producţie ;
f. combinarea factorilor de producţie în variante şi cu rezultate tot mai diferite şi extinderea astfel a utilităţii lor la noi activităţi.

73. Utilizarea pe principii economice a factorilor de producţie presupune atragerea şi utilizarea acestora în activitatea economică astfel încât să se evite :

a. extinderea aglomerărilor urbane ;
b. degradarea mediului ambiant ;
c. condiţii normale de existenţă a oamenilor ;
d. gestionarea pe principii ecologice a tuturor factorilor de producţie ;
e. sporirea volumului utilizăiii factorilor de producţie.

RĂSPUNSURI

55. b ; **56.** b, d ; **57.** b ; **58.** b ; **59.** a, b, c, d, e ; **60.** b ; **61.** a, b, c, d ; **62.** c ; **63.** b, c ; **64.** c ; **65.** b, c, d, f ; **66.** (1) d, e, h, (2) a, b, c ; **67.** E ; **68.** c, d, e, g ; **69.** a, d, e, g, h ; **70.** d ; **71.** a, b, d ; **72.** b, c, e, f ; **73.** b, c.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul V

PROGRESUL TEHNIC

74. Progresul tehnic reprezintă :

a. realizările cunoașterii umane care aplicate în producția materială au drept efect creșterea eficienței economice ;

b. numai acele realizări ale tehnicii care determină perfecționarea capitalului productiv ;

c. orice realizare a cunoașterii umane care aplicată în economie asigură creșterea eficienți și/sau îmbunătățirea condițiilor de muncă ;

d. ansamblul realizărilor tehnico-științifice noi obținute într-o perioadă de timp.

75. Rolul progresului tehnic în economie constă în :

a. sporirea calității bunurilor economice realizate ;

b. creșterea volumului bunurilor economice cu același volum de factori de producție consumat ;

c. reducerea consumului factorilor de producție pe unitatea de produs ;

d. creșterea mai rapidă a volumului factorilor de producție consumați comparativ cu volumul producției obținute ;

e. ridicarea nivelului pregătirii profesionale a forței de muncă ;

f. ușurarea muncii oamenilor.

Scanned with OKEN Scanner

76. În care din situațiile amintite progresul tehnic reprezintă progres economic ?

a. când determină creșterea consumului de factori de producție pe unitatea de pordus ;
b. când generează dezvoltarea extensivă a economiei ;
c. când costurile medii (unitare) de producție se reduc ;
d. când sporește calitatea bunurilor și serviciilor rezultate în urma procesului de producție ;
e. când se restrânge gama de produse realizate ;
f. când are drept efect creșterea productivității muncii ;
g. când se reduce consumul tehnologic.

77. Reglarea economică a progresului tehnic este motivată de anumite situații cum ar fi :

a. necesită consum sporit de resurse financiare, umane și materiale ;
b. noutățile tehnico-științifice nu pot fi aplicate decât printr-un efort sporit la unitatea de efect economic ;
c. nimeni nu-și asumă răspunderea promovării noutăților tehnico-economice care sunt ineficiente ;
d. sunt menținute în economie și tehnicile și tehnologiile care se dovedesc neeconomice.

78. Elementele care intervin în reglarea economică a progresului tehnic sunt :

a. concurența care are rolul de a incita la promovarea progresului tehnic ;
b. piața prin care se compară cheltuielile cu veniturile rezultate prin aplicarea progresului tehnic ;
c. dorințele și posibilitățile pe care le au agenții economici de a promova noul în activitatea economică.

79. Inovația se obține atunci când în urma unei activități complexe sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții :

Scanned with OKEN Scanner

a. se aduce o noutate în raport cu ceea ce există până la momentul respectiv ;
b. ideile viabile sunt selecționate de cele neviabile ;
c. sporește eficiența activității ecoonmice ;
d. în activitate se încorporează numai ceea ce a apărut nou sub raport tehnico-științific și nimic din ceea ce a existat anterior.

80. Inovarea reprezintă :

a. procesul prin care se transmit cunoștințele tehnnico-științifice între generații ;
b. folosirea în cercetare doar a specialiștilor cu cea mai înaltă pregătire profesională ;
c. activitatea creatoare exclusiv umană prin care este generat progresul tehnic ;
d. activitatea de alocare a unor resurse cât mai mari pentru realizarea și promovarea progresului tehnic.

81. Inovarea mai este denumită și cercetare științifică întrucât :

a. promovează și impune în activitatea practică numai noutățile științifice și tehnice ;
b. actul creativ implică și știință adică cunoștințe veridice ;
c. cercetarea științifică intră în obligația de serviciu a întregii populații ocupate.

82. Pe termen lung cercetarea științifică se caracterizează prin anumite trăsături cum ar fi :

a. încetinirea progresivă a acesteia ;
b. laccelerarea cercetării ceea ce înseamnă reducerea timpului (perioadei) de la inițierea până la finalizarea ei ;
c. reducerea efortului financiar destinat cercetării științifice ;

Scanned with OKEN Scanner

d. sporirea numărului de teme de cercetare inițiate și finalizate ;
e. cercetarea se extinde asupra a tot mai numeroase și ample domenii ale activității economice ;
f. creșterea cheltuielilor utilizate în scopul cercetării științifice ceea ce relevă că devine tot mai costisitoare ;
g. se produce eliminarea sau marginalizarea celor care nu pot face față creșterii cheltuielilor ;
h. se accentuează indiferența cercetătorilor față de progresul tehnico-științific contemporan.

83. Implicarea statului în susținerea financiară a inovării în toate țările lumii indiferent de gradul lor de dezvoltare este motivată de anumite situații cum ar fi :

a. caracterul tot mai complex și diversificat al cercetării științifice ;
b. caracterul tot mai costisitor al cercetării științifice ;
c. accesul tot mai limitat al agenților privați la cuceririle științei și tehnicii universale.

84. Progresul tehnic generează anumite schimbări (modificări) de natură tehnică, economică, socială etc. printre care :

a. scoaterea din funcțiune a unor echipamente de producție ca urmare a lipsei de materii prime ;
b. recalificarea și reorientarea spre alte activități a unei părți din populația acupată ;
c. reorganizarea muncii ;
d. îmbunătățirea unor echipamente de producție ;
e. înlocuirea echipamentelor de producție vechi cu parametri tehnico-economici inferiori cu altele cu randament mai ridicat ;
f. reorganizarea profundă numai a producței materiale ;
g. reorganizarea în general a procesului de producție.

Scanned with OKEN Scanner

85. Pentru anumite persoane schimbările generate de progresul tehnic sunt mai greu sau chiar imposibil de realizat datorită unor inconveniente cum ar fi :

a. nu au încredere în progresul tehnic ;
b. le lipsesc mijloacele băneşti ;
c. nu dispun de starea sănătăţii necesară ;
d. nu au vârsta şi psihologia adecvate ;
e. nu au interesul să promoveze progresul tehnic ;
f. le lipseşte voinţa şi dorinţa ;
g. nu sesizează necesitatea şi direcţiile schimbărilor generate de progresul tehnic ;
h. pe termen lung progresul tehnic determină suprimarea unor locuri de muncă şi apariţia şomajului ;
i. nu rezolvă toate problemele şi dificultăţile agenţilor economici.

86. Având în vedere atât efectele pozitive cât şi negative ale progresului tehnic, care din următoarele atitudini faţă de progresul tehnic consideraţi că trebuie adoptate ?

a. indiferenţă ;
b. stimulare ;
c. frânare ;
d. suspiciune (descurajare) ;
e. accelerare ;
f. blocare ;
g. sprijinire de către stat ;
h. control de către stat ;
i. încurajare.

RĂSPUNSURI

74. c ; 75. a, b, c, e, f ; 76. c, d, f, g ; 77. c ; 78. a, b ; 79. a, b, c ; 80. c ; 81. b ; 82. b, d, e, f, g ; 83. b ; 84. b, c, d, e, g ; 85. b, c, d, e, g ; 86. b, e, g, i.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul VI

UTILIZAREA FACTORILOR DE PRODUCȚIE COSTUL DE PRODUCȚIE

87. Consumul factorului muncă poate fi exprimat :
   a. numai fizic prin timpul de muncă cheltuit pentru obținerea unui bun economic sau a întregii producții ;
   b. numai valoric sau monetar prin ceea ce cheltuiește întreprinzătorul pentru factorul muncă angajat ;
   c. și fizic și valoric sau monetar.

88. Consumul factorului natură se urmărește :
   a. numai valoric prin ceea ce se plătește pentru a-l dobândi și utiliza ;
   b. numai sub aspect fizic ;
   c. nici într-un fel.

89. Consumul factorului capital se evidențiază în costul de producție :
   a. la fel pe cele două componente ale sale ;
   b. diferit pe cele două componente ale sale ;
   c. întotdeauna numai capitalul fix ;
   d. uneori și capitalul circulant.

89. Consumul capitalului fix se evidențiază în costul de producție :
   a. la nivelul cheltuielilor de achiziție a capitalului fix ?

Scanned with OKEN Scanner

b. sub forma unei părți din cheltuielile de achiziție a capitalului fix ?

91. Amortizarea privită ca proces economic reprezintă :
a. o cheltuială de producție ;
b. recuperarea treptată a cheltuielilor cu achiziționarea capitalului fix ;
c. o parte a capitalului circulant.

92. Calcularea costului de producție pentru un bun economic presupune :
a. includerea integrală a capitalului circulant în rezultatele producției, în cadrul fiecărui ciclu de producție ;
b. evidențierea capitalului circulant numai în expresie bănească ?
c. evidențierea capitalului circulant atât în expresie fizică cât și valorică.

93. Consumul factorilor de producție pentru obținerea bunurilor și serviciilor poate fi considerat la diferite niveluri. Astfel se disting :
a. consumul global care generează costul global de producție ;
b. consumul mediu sau consumul unitar ;
c. consumul marginal care are ca efect costul marginal ;
d. numai consumul mediu și consumul marginal ;
e. numai consumul mediu și consumul global.

94. Costul global cuprinde :
a. numai costurile fixe ;
b. costurile fixe și costurile variabile ;
c. numai o parte din costurile fixe și totalul costurilor variabile.

95. Costurile fixe reprezintă acele consumuri de factori de producție care :

Scanned with OKEN Scanner

a. rămân relativ neschimbate, independent de modificarea producției ;

b. cuprind cheltuielile cu amortizarea capitalului fix cu materii prime și materiale, cu chiria, iluminatul general și încălzirea unității ;

c. sunt constante față de perioada când se efectuează producția.

96. Costurile variabile sunt egale cu :

a. acele consumuri de factori de producție care cresc independent de evoluția producției ;

b. acele costuri ce se modifică în raport de modificarea producției.

97. Din costurile totale de producție fac parte :

a. numai costurile de fabricație (de producție) ;

b. costurile de fabricație (de producție) și costurile de desfacere (distribuție) ;

c. numai costurile de desfacere.

98. Arătați care din elementele enumerate mai jos influențează costul unitar :

a. amortizarea capitalului fix ;

b. cheltuielile cu materiile prime și materialele ;

c. salariile ;

d. volumul producției.

99. Costurile variabile cresc odată cu :

a. creșterea consumurilor de materii prime și materiale ;

b. creșterea volumului capitalului fix ;

c. creșterea salariilor personalului cu activități general administrative în întreprindere ;

d. creșterea salariilor directe ale personalului ocupat în producție.

100. Costurile fixe cresc odată cu :

a. creșterea volumului producției ;

Scanned with OKEN Scanner

b. scăderea volumului producției ;
c. creșterea cheltuielilor cu amortizarea capitalului fix :
d. creșterea cheltuielilor cu chiria ; iluminatul general și încălzirea unității ;
e. creșterea salariilor personalului din activitățile general-administrative ale întreprinderii.

101. Costul marginal înseamnă :
a. sporul de cheltuieli totale antrenat de creșterea consumului de factori de producție pentru a spori cu o cantitate dublă producția ;
b. sporul de cheltuieli totale antrenat de creșterea consumului de factori de producție pentru a spori cu o unitate producția.

102. Costul marginal se modifică și se calculează :
a. numai când există un spor de cheltuieli fără a fi însoțite de un spor de producție ;
b. numai un spor de producție fără a se modifica cheltuielile ;
c. sub forma sporului de cheltuieli totale ($\triangle CT$) antrenat de creșterea consumului de factori de producție pentru a spori cu o unitate producția ($\triangle Q$).

103. Combinarea factorilor de producție este operațiunea tehnico-economică de unire a factorilor de producție care se realizează în orice activitate economică. Ea depinde de :
a. natura activității ce se desfășoară ;
b. de nevoile de bunuri și servicii în domeniul respectiv ;
c. de performanțele tehnice și științifice în domeniul respectiv ;
d. de repartizarea resurselor economice pe ramuri și subramuri ale economiei ;
e. de abilitatea întreprinzătorului ;
f. de numărul agenților economici.

104. La baza sporirii și diversificării producției într-un domeniu de activitate stau :

Scanned with OKEN Scanner

a. existența mai multor agenți economici ;
b. existența unor nevoi mai mari și în creștere ;
c. existența pe piață a factorilor de producție corespunzători în domeniul respectiv, din punct de vedere al structurii și calității lor ;
d. existența unor nevoi mai mari și în creștere, concomitent cu existența pe piață a factorilor de producție corespunzători în domeniul respectiv, din punct de vedere al structurii și calității lor.

105. Diviziunea muncii este un proces economic obiectiv și reprezintă :
a. separarea agenților economici în același domeniu de activitate ;
b. separarea activității agenților economici pe domenii distincte, de sine stătătoare ;
c. separarea activității agenților economici pe domenii distincte, de sine stătătoare, dar intradependente ;
d. creșterea numărului de activități și a producției în economie.

106. Elementul esențial pentru realizarea celei mai bune combinări a factorilor de producție este :
a. abilitatea întreprinzătorului ;
b. gradul de încorporare a progresului tehnic și tehnologic în factorii de producție utilizați ;
c. folosirea numai a anumitor factori de producție ;
d. realizarea combinării factorilor de producție doar la anumite nivele organizatorice ale economiei naționale.

107. Combinarea factorilor de producție se face pe baza unor calcule de eficiență referitoare la :
a. randamentul extremal al fiecărui factor ;
b. costul marginal ;
c. productivitatea marginală a fiecărui factor ;
d. rata marginală de substituție.

Scanned with OKEN Scanner

108. Care din situaţiile de mai jos, exprimă productivitatea marginală a unui factor de producţie ?

a. sporul de producţie obţinut ($\triangle Q$), prin creştere cu o unitate a factorului respectiv ($\triangle X$), ceilalţi rămânând nemodificaţi ;
b. numărul de unităţi din factorul de substituire ce revine la o unitate din factorul substituit ;
c. productivitatea marginală a factorului de substituire raportată la productivitatea marginală a factorului substituit.

109. Rata marginală de substituţie reprezintă :

a. cantitatea dintr-un factor de producţie necesară ($\triangle X$) pentru a compensa reducerea cu o unitate a unui alt factor ($\triangle Y$), astfel încât producţia să rămână aceeaşi ;
b. producţia maximă ce poate fi obţinută prin sporirea unui factor în condiţiile în care ceilalţi factori rămân nemodificaţi ;
c. sporul de producţie obţinut prin creşterea cu o unitate a factorului respectiv, ceilalţi rămânând nemodificaţi.

110. O întreprindere economică a produs într-o lună de zile 1.000 bucăţi produse finite pentru care a efectuat următoarele cheltuieli :

— materii prime şi materiale	1.000.000 lei
— combustibil şi energie	200.000 lei
— salarii directe ale personalului ocupat în producţie	300.000 lei
— cheltuieli cu amortizarea capitalului fix	40.000 lei
— cheltuieli cu chiria, iluminatul şi încălzirea unităţii	20.000 lei
— salariile personalului din activităţile general administrative ale întreprinderii	50.000 lei

Să se calculeze :

— costurile fixe medii şi pe total producţie ;

Scanned with OKEN Scanner

— costurile variabile medii și pe total producție;
— costurile totale și pe unitatea de produs finit.

În anul următor aceeași întreprindere realizează o producție similară din punct de vedere calitativ și structural dar de două ori mai mare din punct de vedere cantitativ față de anul precedent, evoluția cheltuielilor de producție fiind:
— 100% costurile fixe;
— 160% costurile variabile.
Să se calculeze costul marginal al întreprinderii.

Rezolvare: 1 și 2

$C_T = C_F + C_V = 110.000 + 1.500.000 = 1.610.000$ lei

— Costul unitar în primul an va fi:

$$\frac{1.610.000}{1.000 \text{ buc.}} = 1.610 \text{ lei}$$

— Costul fix mediu și costul variabil mediu se calculează prin raportarea sumelor aferente lor la 1.000 bucăți.

În anul următor:

— Producția se dublează: 1.000 buc. $\times$ 2 = 2.000 bucăți.
— Costurile fixe rămân aceleași: 110.000 lei.
— Costurile variabile cresc cu 160%:

$$\frac{1.500.000 \times 160}{100} = 2.400.000 \text{ lei.}$$

$C_T = 110.000 + 2.400.000 = 2.510.000$ lei.

— Costul mediu (unitar): $\frac{2.510.000}{2.000 \text{ buc.}} = 1.255$ lei.

— Costul marginal se poate calcula fie pentru 1.000 bucăți, fie pentru fiecare bucată produsă în plus.
Deci: 2.510.000 — 1.610.000 = 900.000 lei.

111. Un agent economic realizează într-un an 5.000 perechi pantofi, pentru această producție efectuează următoarele cheltuieli:

Scanned with OKEN Scanner

— costuri fixe 250.000 lei ;
— costuri variabile 4.750.000 lei.

Să presupunem că în următorii 2 ani același agent economic va realiza 10.000 perechi pantofi în primul an și respectiv 15.000 în al doilea an. Având în vedere că, cheltuielile fixe rămân constante, iar cele variabile vor crește proporțional cu creșterea producției, să se calculeze : costurile variabile, costurile totale, costul unitar și costul marginal pentru următorii 2 ani.

Rezolvare

Volumul producției (buc.)	Costuri lei (1) fixe	Costuri variabile lei (2)	Costul total (lei) (1+2)=C_T	Costul unitar lei/buc.	Costul marginal (lei)
— Anul I 5.000	250.000	4.750.000	5.000.000	1.000	—
— Anul II 10.000	250.000	9.500.000	9.750.000	975	4.750.000
— Anul III 15.000	250.000	14.250.000	14.500.000	966	4.750.000

112. Să presupunem că producția și cheltuielile realizate de un agent economic au evoluat de la un an la altul după cum urmează :

Cantitatea de produse (q)	Costul fix total (C_f)	Costul global total (C_t)	OBSERVAȚII
1.	200	280	
2.	200	340	
3.	200	380	
4.	200	480	
5.	200	600	
6.	200	800	

Scanned with OKEN Scanner

Să se determine toate tipurile de costuri posibile a fi calculate și să se arate ce factor a influențat în principal comportamentul lor.

Rezolvare

Tipurile de costuri ce pot fi calculate sunt : costul variabil total, costul fix mediu, costul variabil mediu, costul total mediu și costul marginal. Comportamentul lor este în funcție de cantitatea de produse realizate.

113. Se cunosc următoarele date :

— materii prime	2.500 dolari
— combustibil	1.000 dolari
— amortizare	500 dolari
— chiria	200 dolari
— lumina, încălzirea	300 dolari
— salarii (din care 10% este cost fix)	500 dolari

— gradul de rentabilitate 20% pe produs ;
— producția realizată 100 bucăți.

Să se calculeze :
— costul fix pe produs și producție ;
— costul variabil pe produs și producție ;
— costul total ;
— masa profitului realizat.

Rezolvare

Costurile fixe (C_F) includ cheltuielile cu chiria, lumină, încălzirea, amortizarea capitalului fix și 10% salarii.

$$C_f = 500 + 200 + 300 + 50 = 1.050 \text{ dolari}$$
$$C_f = 1.050 \text{ dolari}$$
$$C_{FM} = \frac{1.050}{100} = 10{,}5 \text{ dolari}$$

Costurile variabile (C_v) includ cheltuielile cu materii prime, combustibil folosit la fabricație și 10% din valoarea salariilor.

$$C_v = 2.500 + 1.000 + 450 = 3.950 \text{ dolari}$$
$$C_v = 3.950 \text{ dolari}$$

Scanned with OKEN Scanner

$C_{vM} = \frac{3.950}{100} = 39{,}5$ dolari

Costul total : $C_T = C_f + C_v = 1.050 + 3.950 =$
$= 5.000$ dolari

Costul unitar : $\frac{5.000}{100} = 50$ dolari

Rata profitului ne arată gradul de rentabilitate :

$P' = \frac{P}{c + s} \times 100$, de unde :

$P = \frac{P' \times (c + s)}{100} = \frac{20 \times 5.000}{100} = 1.000$ dolari

114. Ținând seama de categoriile de costuri ce se pot calcula și de relațiile dintre acestea, completați rubricile libere din tabelul de mai jos cu datele corespunzătoare :

Producția obținută (buc.)	Costuri fixe (lei)	Costuri variabile (lei)	Costuri totale (lei)	Cost unitar (lei/buc.)	Cost marginal (lei)
10	50.000	100.000			
20 (de 2 ori)	50.000	200.000			
30 (de 3 ori)	50.000				
40 (de 4 ori)	50.000				

Rezolvare

1. Costurile variabile cresc direct proporțional cu creșterea producției :

$100.000 \times 2 = 200.000$ lei
$100.000 \times 3 = 300.000$ lei etc.

2. Costurile totale sunt formate din costurile fixe și costurile variabile. Deci :

$50.000 + 100.000 = 150.000$ lei
$50.000 + 200.000 = 250.000$ lei etc.

Scanned with OKEN Scanner

3. Costul unitar rezultă din împărţirea costurilor totale la producţia obţinută. Deci :

150.000 : 10 = 15.000 lei etc.

4. Costul marginal se poate calcula fie pentru : 10 bucăţi, fie pentru fiecare bucată produsă în plus. Deci pentru 10 bucăţi :

250.000 — 150.000 = 100.000 lei etc.

sau pentru o bucată : $\frac{100.000}{10} = 10.000$ lei etc.

115. Să presupunem că un agent economic efectuează pentru producţia sa următoarele cheltuieli :

— materii prime	210.000 lei
— energie şi combustibili	35.000 lei
— salarii	60.000 lei
— amortizare	20.000 lei
— contribuţii pentru asigurări sociale şi ajutor de şomaj	15.000 lei

Să se calculeze drepturile băneşti şi ponderea acestora în costul de producţie.

Rezolvare

a. Cheltuielile salariale sunt compuse din salarii şi contribuţii pentru asigurări sociale şi ajutor de şomaj. Deci :

cheltuieli salariale = 60.000 + 15.000 = 75.000 lei

b. Pentru a calcula ponderea cheltuielilor salariale în costul de producţie trebuie să calculăm mai întâi costul de producţie.

Deci :

C_p = costurile materiale + costurile salariale =

265.000 + 75.000 = 340.000 lei

Dacă :

340.000 lei 100%

75.000 lei x

$$x = \frac{7.500.000}{340.000} = 22,05\%$$

116. Dacă avem în vedere că la producerea a 500 bucăţi de produse finite, un agent economic a făcut următoarele cheltuieli :

— salarii	100.000 lei
— materiale auxiliare	50.000 lei
— materii prime	60.000 lei
— energie	70.000 lei
— combustibili	20.000 lei
— contribuţii pentru asigurări sociale	10.000 lei
— ajutor de şomaj	10.000 lei
— costurile totale pentru cele 500 bucăţi	400.000 lei

Să se calculeze :

a. costurile materiale totale ;

b. costul unitar ;

c. amortizarea cuprinsă în costul total de producţie.

Rezolvare

a. costul unitar : $\frac{\text{cheltuielile totale}}{\text{producţie obţinută}} = \frac{400.000}{500} =$

$= 800$ lei/bucată

b. cheltuieli materiale : costurile totale — costurile salariale $= 400.000 - (100.000 + 10.000 + 10.000) =$
$= 400.000 - 120.000 = 280.000$ lei.

c. amortizarea cuprinsă în costul de producţie = cheltuielile materiale totale de producţie — (materiile prime + materialele auxiliare + energie + combustibili) =
$2800.000 - 50.000 - 60.000 - 70.000 - 20.000 =$
$= 80.000$ lei.

117. Să presupunem că o întreprindere produce 1.000 bucăţi dintr-un produs la costul unitar de 10 lei bucata. Pentru realizarea unei producţii suplimentare de 100 bucăţi, cheltuielile suplimentare sunt de 1.200 unităţi monetare. Să se arate influenţa cos-

Scanned with OKEN Scanner

tului marginal mai ridicat decât costul unitar asupra costului unitar.

Rezolvare

Se observă că față de costul unitar al producției inițiale, de 10 unități monetare, noul lot presupune un cost marginal mai ridicat, de $\frac{1.200}{100} = 12$ unități monetare/bucată. Din această cauză, costul unitar al întregii producții (110 bucăți) va crește la :

$$\frac{(10 \times 1.000) + 1.200}{1.100} = 10{,}20 \text{ lei/bucată.}$$

118. O întreprindere, în primul an de activitate realizează 60 de produse cu un cost total de 18.000 lei. În anul următor sporește producția la 72 produse pentru care costul de producție este de 25.920 lei.
Să se calculeze :
— costul mediu în primul an și al doilea an ;
— costul marginal ;
— cu cât a crescut producția în anul al doilea față de primul an ?
— cu cât a fost necesară creșterea costului de producție pentru a obține creșterea producției respective ?

Rezolvare

— costul mediu :

- în primul an $\frac{18.000}{60} = 300$ lei/bucată
- în al doilea an $\frac{25.920}{72} = 360$ lei/bucată

— costul marginal :

$$C_m = \frac{\text{creșterea costului total}}{\text{creșterea producției}} = \frac{\Delta C_T}{\Delta Q} = \frac{7.920}{12} =$$

$= 660$ lei/bucată

Scanned with OKEN Scanner

În procente rezultă că producția a crescut astfel :

$$\frac{Q_1}{Q_0} \cdot 100 = 120\%$$

iar cheltuielile necesare pentru a obține sporul de producție au crescut cu : $\frac{CT_1}{CT_0} \cdot 100 = 144\%$

RĂSPUNSURI

87. c ; **88.** a ; **89.** b ; **90.** b ; **91.** a, b ; **92.** a, c ; **93.** a, b, c ; **94.** b ; **95.** a ; **96.** b ; **97.** b ; **98.** a, b, c, d ; **99.** a, d ; **100.** c, d, e ; **101.** b ; **102.** c ; **103.** a, b, e ; **104.** d ; **105.** c ; **106.** b ; **107.** a, c, d ; **108.** a ; **109.** a.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul VII

BUNURILE ECONOMICE

119. Care din următorii factori influențează creșterea productivității muncii ?

a. organizarea producției și a muncii ;
b. nivelul tehnic al producției ;
c. sporirea economiilor salariaților ;
d. condițiile naturale.

120. Caracteristica dominantă a bunurilor economice este :

a. faptul că sunt libere ;
b. faptul că sunt limitate ;
c. faptul că sunt virtual nelimitate.

121. În care din rmătoarele situații reducerea duratei muncii este un factor de progres ?

a. când are ca rezultat scăderea producției ;
b. când este însoțită de scăderea veniturilor ;
c. când are la bază creșterea productivității muncii.

122. Aprecierea utilității economice a unui bun are un caracter :

a. obiectiv ;
b. subiectiv ;
c. atât obiectiv cât și subiectiv.

Scanned with OKEN Scanner

123. Expresia sintetică a raționalității și eficienței în orice activitate economică o constituie :

a. valoarea investițiilor ;
b. productivitatea ;
c. nivelul și structura veniturilor.

124. Ce reflectă prețul de vânzare al unui bun economic ?

a. deficitul balanței de plăți ;
b. poziția de monopol al unui agent economic ;
c. raportul dintre cerere și ofertă pe piața bunului respectiv ;
d. condițiile de producție a bunului economic.

125. Condițiile ce stau la baza existenței economiei de schimb sunt :

a. autonomia, independența producătorilor ;
b. satisfacerea nevoilor apelând la bunuri obținute prin activitatea proprie ;
c. diviziunea muncii.

126. Condițiile existenței utilității economice ale unui bun sunt :

a. bunul este capabil să satisfacă o trebuință și este oferit la un preț redus ;
b. cumpărătorul este convins că bunul îi satisface o nevoie și îl cumpără ;
c. bunul este produs într-o țară cu economie de piață dezvoltată.

127. Constituie mărfuri :

a. orice bun economic apt să satisfacă o nevoie ;
b. numai bunurile economice ce fac obiectul vânzării-cumpărării pe piață ;
c. bunurile utile.

128. De-a lungul timpului, economia naturală a cunoscut o tendință :

a. de extindere ;

b. de reducere ;
c. nici unul din răspunsuri nu este corect.

129. Aprecierea utilității unui bun economic depinde de :

a. munca depusă de producător pentru a obține bunul ;
b. de importanța pe care o persoană o acordă bunului respectiv ;
c. disponibilitatea fiecăruia de a-l consuma sau nu.

130. Un bun economic necerut de consumatori va avea utilitatea :

a. negativă ;
b. zero ;
c. pozitivă.

131. Fiecare nouă unitate dintr-un bun consumat are o utilitate mai mică în raport cu utilitatea economică a unităților consumate anterior. De ce ?

a. s-a redus munca pentru crearea bunului respectiv ;
b. prețul bunului este mai scăzut ;
c. nevoia consumatorului este mai puțin intensă ;
d. satisface o nevoie mai puțin acută, în scădere.

132. Creșterea productivității muncii este pârghia fundamentală pentru :

a. sporirea veniturilor și a nivelului de trai ;
b. atenuarea tensiunii dintre resurse și nevoi ;
c. dezvoltarea economică extensivă.

133. Pentru producerea a 4.000 bucăți dintr-un bun economic se folosesc 80 de salariați. Prin angajarea a încă 40 de salariați, în condițiile în care ceilalți factori rămân constanți, se obține un plus de producție de 1.640 bucăți.

Productivitatea medie a muncii și productivitatea marginală a muncii vor fi :

a. 47 ; 41.

Scanned with OKEN Scanner

b. 50 ; 41.
c. 47 ; 50.

Rezolvare

$Q_0 = 4.000$ bucăți
$N_0 = 80$ persoane
$N_1 = 120$ persoane
$\Delta N = 40$ persoane
$\Delta Q = 1.640$ bucăți

$$W' = \frac{Q_1}{N_1} = \frac{5.640}{120} = 47 \text{ bucăți/persoană}$$

$$W_m = \frac{\Delta Q}{\Delta N} = \frac{1.640}{40} = 41 \text{ bucăți/persoană}$$

134. Într-o întreprindere cu 1.000 de salariați s-au produs anul trecut 400.000 bucăți costume pentru copii. În anul curent producția a crescut cu 10% în condițiile reducerii numărului de salariați cu 5%. Nivelurile productivității muncii în anul trecut și în anul curent sunt următoarele :

a. 400 ; 463.
b. 400 ; 419.
c. 419 ; 463.

Rezolvare

$N_0 = 1.000$ persoane
$Q_0 = 400.000$ bucăți
$Q_1 = 1,1 \times Q_0$
$N_1 = 0,95 \times N_0$
$Q_1 = 1,1 \times 400.000 = 440.000$ bucăți
$N_1 = 0,95 \times 1.000 = 950$ persoane

$$W_0^1 = \frac{Q_0}{N_0} = \frac{400.000}{1.000} = 400 \text{ bucăți/persoană}$$

$$W_1^1 = \frac{Q_1}{N_1} = \frac{440.000}{950} = 463 \text{ bucăți/persoană}$$

Scanned with OKEN Scanner

135. Bunurile libere, spre deosebire de cele economice, sunt oferite de natură și pot fi consumate de orice individ. Satisfacerea nevoilor personale de consum are loc în mod direct :

a. numai cu ajutorul bunurilor economice ?
b. numai cu ajutorul bunurilor libere ?
c. prin consum de bunuri economice și de bunuri libere ?

136. Caracterul de marfă al unor bunuri economice se datorește faptului că ele sunt :

a. utile, satisfăcând prin consum, anumite trebuințe ?
b. utile și destinate pieței, vânzării-cumpărării ?
c. destinate autoconsumului ?

137. Care din bunurile enumerate mai jos sunt mărfuri ;

a. bunurile care satisfac trebuințele oamenilor ;
b. bunurile materiale și serviciile destinate pieței ;
c. bunurile care servesc producătorilor prin autoconsum.

138. Bunurile economice sunt formate din cele destinate vânzării-cumpărării și din produsele nemarfare. Produsele agricole care urmează a fi consumate de însuși producătorul lor sunt :

a. mărfuri ?
b. bunuri destinate autoconsumului ?
c. bunuri libere oferite de natură ?
d. bunuri economice nemarfare ?

139. Precizați care dintre trăsăturile de mai jos caracterizează utilitatea marginală :

a. crește pe măsura sporirii unităților consumate continuu dintr-un bun ;
b. se formează exclusiv pe principiile economiei de piață ;
c. descrește odată cu sporirea cantității consumate dintr-un bun sau serviciu.

Scanned with OKEN Scanner

140. Care dintre afirmațiide de mai jos caracterizează rolul prețului în economia de piață ?

a. elimină șanse de schimb reciproc avantajoase ;
b. reflectă condițiile de formare a ofertei și de realizare a cererii ;
c. asigură recuperarea costurilor de producție și obținerea profitului ;
d. servește la reglarea raportului cerere-ofertă.

141. Care este productivitatea medie a muncii și productivitatea marginală a muncii obținute de o întreprindere ce produce 8.000 bucăți dintr-un bun economic și folosește 100 de salariați, în condițiile în care, prin angajarea a încă 30 de salariați obține un plus de producție de 2.000 bucăți ?

a. 770 ; 670
b. 77 ; 67
c. 67 ; 77

Rezolvare

$Q_0 = 8.000$ bucăți
$N_0 = 100$ persoane
$\Delta N = 30$ persoane
$\Delta Q = 2.000$ bucăți.
$Q_1 = Q_0 + \Delta Q = 10.000$ bucăți
$N_1 = N_0 + \Delta N = 130$ persoane

$$W_1^1 = \frac{Q_1}{N_1} = \frac{10.000}{130} = 77 \text{ bucăți/persoană}$$

$$W_m = \frac{\Delta Q}{\Delta N} = \frac{2.000}{30} = 67 \text{ bucăți/persoană}$$

142. Într-o unitate agricolă care dispune de 100 ha de teren arabil și dotările necesare cu capital tehnic, s-a obținut în anul t_0 o recoltă de 3.000 quintale în condițiile în care s-a lucrat cu 5 salariați. Fiecare salariat a lucrat în medie 450 ore anual.

Care este nivelul productivității muncii în anul t_0 ?

a. 3,3 q/persoană

Scanned with OKEN Scanner

b. 1,33 q/persoană
c. 1,33 q/oră

Rezolvare

$Q_0 = 3.000$ quintale
$N_0 = 5$ persoane
$F_t = 450 \times 5 = 2.250$ ore anual

$$W'_0 = \frac{Q_0}{F_t} = \frac{3.000}{2.250} = 1,33 \text{ q/oră}$$

143. Să se determine nivelurile productivității medii a muncii în condițiile unei întreprinderi cu 2.000 salariați ce a produs în anul t_0 800.000 de bunuri economice, iar în anul t_1 producția a crescut cu 20% odată cu reducerea numărului de salariați cu 7%.

a. 400 ; 516
b. 700 ; 400
c. 400 ; 400

Rezolvare

$N_0 = 2.000$ persoane
$Q_0 = 800.000$ bunuri
$Q_1 = 1,2 \times Q_1$
$N_1 = 0,93 \times N_0$
$Q_1 = 1,2 \times 800.000 = 960.000$ bunuri
$N_1 = 0,93 \times 2.000 = 1.860$ persoane

$$W'_1 = \frac{Q_1}{N_1} = \frac{960.000}{1.860} = 516 \text{ bunuri/persoană}$$

$$W'_0 = \frac{Q_0}{N_0} = \frac{800.000}{2.000} = 400 \text{ bunuri/persoană}$$

RĂSPUNSURI

119. a, b, d ; **120.** b ; **121.** c ; **122.** b ; **123.** b ; **124.** b, c, d ; **125.** a, c ; **126.** b ; **127.** b ; **128.** b ; **129.** b, c ; **130.** b ; **131.** c, d ; **132.** a, b ; **135.** c ; **136.** b ; **137.** b ; **138.** b, d ; **139.** c ; **140.** b, c, d.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul VIII

PIAȚA

144. Piața reprezintă :

a. locul de întâlnire la un moment dat a dorințelor consumatorilor și cumpărătorilor ;
b. gama de acțiuni prin care cumpărătorii și vânzătorii intră în contact pentru a schimba bunuri și servicii ;
c. spațiul de desfășurare a activității economice ;
d. relațiile dintre cererea și oferta de bunuri cu caracter nonmarfar ;
e. raporturile dintre producători și consumatori ;
f. locul unde se exprimă și întâlnesc cererea și oferta a căror purtători sunt vânzătorii și cumpărătorii.

145. Cererea ca atribut al pieței exprimă :

a. totalitatea bunurilor și serviciilor existente la un moment dat pe piață ;
b. trebuințele care pot fi satisfăcute prin intermediul pieței în condițiile impuse de restricțiile existente ;
c. cantitatea în care un bun se cumpără în funcție de prețul său, în decursul unei perioade ;
d. ansamblul trebuințelor de bunuri și servicii care nu se regăsesc pe piață.

146. Elasticitatea cererii reflectă acea situație economică prin care cererea :

Scanned with OKEN Scanner

a. se mărește de la o perioadă la alta ;
b. evoluează în sensul scăderii ei ;
c. se modifică în funcție de factorii care o determină.

147. Cele mai importante cauze care pot modifica direct cererea sunt :

a. dorințele cumpărătorilor privind obținerea unor bunuri pe piață ;
b. mărimea prețurilor produselor și a tarifelor serviciilor ;
c. gradul de dezvoltare a economiei și de asimilare a progresului tehnic ;
d. mărimea veniturilor agenților economici.

148. Bunurile cu cerere elastică sunt acele bunuri a căror cerere cunoaște următoarele evoluții :

a. crește atunci când prețul scade astfel că volumul valoric al vânzărilor rămâne constant ;
b. scade atunci când prețul scade astfel că volumul valoric al vânzărilor pe piață sporește ;
c. crește atunci când prețul scade astfel că volumul valoric al vânzărilor pentru bunurile respective crește.

149. Bunurile cu cerere inelastică sunt acele bunuri a căror cerere înregistrează următoarea evoluție :

a. sporește când prețurile scad astfel că volumul valoric al vânzărilor pe piață crește ;
b. sporește când prețurile scad astfel că suma valorică a vânzărilor scade ;
c. descrește când prețul scade așa încât pe piață vânzările totale se micșorează.

150. Restricțiile (factorii cei mai importanți) în funcție de care oferta se modifică în timp sunt :

a. mărimea veniturilor agenților economici privați și publici ;
b. factorii demografici și psihologici din cadrul unei economii ;

Scanned with OKEN Scanner

c. mărimea și dinamica salariilor personalului de conducere ;
d. mărimea și dinamica prețurilor.

151. Oferta bunurilor economice poate fi apreciată ca inelastică sau elastică în funcție de :

a. evoluția ei sub incidența modificării prețurilor ;
b. reacția de scădere a ofertei sub influența descreșterii prețului ;
c. gradul de rigiditate a cererii.

152. Oferta elastică este proprie acelor bunuri pentru care modificarea prețului determină o modificare a cantității vândute în sensul :

a. rămâne neschimbată indiferent de evoluția prețurilor ;
b. reacționează cu întârziere la modificarea prețurilor ;
c. se modifică, dar mai lent ;
d. reacționează rapid și evident la modificarea prețurilor.
e. modificarea prețului cu o unitate dtermină o modificare mai mare a cantității oferite.

153. Condiția principală și necesară echilibrului pieței unui bun economic este :

a. existența unei cantități determinate din bunul respectiv adusă pe piață ;
b. existența unui anumit nivel al prețului ;
c. existența unei anumite mărimi a veniturilor populației.

154. Prețul de echilibru este considerat acel nivel al prețului unui bun economic care se formează în condițiile când :

a. se diminuează numărul cumpărătorilor pe măsura creșterii prețurilor ;
b. cantitatea oferită a unui bun economic este egală cu cea cerută ;

Scanned with OKEN Scanner

c. când cererea și oferta bunului economic respectiv se egalizează la nivelul celui mai mare volum de vânzări și cumpărări ;
d. când cantitatea ce se poate vinde dintr-un bun economic este cea mai mare.

155. Prețul de echilibru are o mare importanță în orientarea agenților economici cu privire la :

a. producerea anumitor bunuri economice ;
b. cantitatea și momentul producerii bunurilor ;
c. mărimea prețurilor de desfacere a produselor ;
d. mărimea cererii produselor realizate în perioada anterioară ;
e. realizarea echilibrului economic în general ;
f. orientarea cererii și ofertei deoarece reflectă condițiile economice normale și raționale ;
g. micșorarea volumului de bunuri economice realizate și desfăcute pe piață ;
h. diminuarea și dispariția riscurilor asumate de agenții economici ;
i. creșterea gradului de reușită în acțiunile întreprinse de agenții economici.

156. Prețul de echilibru își exercită funcțiile economice numai în condițiile când :

a. se poate stabili la un nivel mai înalt decât previziunile agenților economici ;
b. se formează liber fără intervenția statului ;
c. este reglementat de către factorii guvernamentali.

157. În funcție de datele cuprinse în tabelul de mai jos să se precizeze :

a. ce criterii stau la baza delimitării bunurilor din punctul de vedere a elasticității lor în funcție de preț ;
b. în ce categorie de cerere se încadrează bunurile respective dacă se are în vedere elasticitatea lor.

Scanned with OKEN Scanner

Denumirea bunului	Perioada			
	T_0		T_1	
	Preț unitar (lei/bucată)	Cantitatea cerută (buc.)	Preț unitar (lei/bucată)	Cantitatea cerută (buc.)
A	50	10.000	48	11.000
B	460	1.800	400	2.000
C	600	400	480	500
D	150	800	130	900
E	900	120	800	150
F	44	500	25	880

RĂSPUNS

a. La baza delimitării bunurilor din punctul de vedere a elasticității lor, în condițiile în care pentru toate categoriile cererea crește dacă prețul scade, stă evoluția volumului valoric al vânzărilor pentru bunul respectiv.

b. Pentru a aprecia natura cererii trebuie calculate mai întâi, volumul valoric al vânzărilor (prețul unitar înmulțit cu cantitatea vândută), singurul care pune în evidență natura cererii pentru bunul respectiv.

Denumirea bunului	Perioada	
	T_0	T_1
	Volumul valoric al vânzărilor	Volumul valoric al vânzărilor
A	500.000	528.000
B	828.000	800.000
C	240.000	240.000
D	120.000	117.000
E	108.000	120.000
F	22.000	22.000

Scanned with OKEN Scanner

Deci :

— bunurile A și E (deoarece volumul vânzărilor crește) are cererea elastică ;

— bunurile B și D (deoarece volumul vânzărilor scade) are cererea inelastică ;

— bunurile C și F (deoarece volumul vânzărilor rămâne constant) are cererea unitară.

158. Dacă prețurile și cantitățile vândute la bunurile A, B, C, D au evoluat astfel :

Denumirea bunului	Perioada			
	T_0		T_1	
	Prețul unitar (lei/bucată)	Cantitatea vândută (bucăți)	Preț unitar (lei/bucată)	Cantitatea vândută (bucăți)
A	200	50	100	30
B	60	200	30	100
C	150	3.000	100	2.800
D	40	1.200	35	800

Să se arate :

a. care este criteriul care stă la baza aprecierii naturii ofertei (elastică, inelastică sau unitară) ;

b. ce categorii de ofertă au bunurile respective.

RĂSPUNS

a. La baza aprecierii naturii ofertei se află modul cum cantitatea vândută pe piață reacționează la modificarea prețului.

b. Pentru bunurile A și C oferta este inelastică ; pentru bunurile B oferta este de elasticitate unitară iar pentru bunul D oferta este elastică.

PROBLEMĂ

159. Elasticitatea cererii (respectiv a ofertei) se măsoară cu ajutorul coeficientului (elasticității care arată

gradul (procentul) modificării cererii respectiv, ofertei în funcție de schimbarea prețului sau a altei condiții. Să presupunem spre exemplu, că cererea (C) pentru bunul x a fost în momentul T_0 de 1.500 bucăți, în T_1 de 4.000 bucăți, iar prețul unitar (P) pentru bunul de mai sus, în aceleași perioade, de 150 și respectiv 350.

Coeficientul elasticității cererii funcție de preț se determină pe seama relației de calcul :

$$Rec/p. = -\frac{C_1 - C_0}{C_0} : \frac{P_1 - P_0}{P_0} \text{ va fi :}$$

$$Rec/p. = -\frac{4.000 - 1.500}{1.500} : \frac{350 - 150}{150} =$$

$$-\frac{2.500}{1.500} : \frac{200}{150} \quad 1,66 : 1,33 \quad 1,25$$

în care :

Rec/p = coeficientul elasticității cererii funcție de preț

1 = perioada T_1

0 = perioada T_0

Semnul minus din formulă arată că atunci când prețurile cresc, cererea scade și invers. (Ceea ce nu este cazul în exemplul anterior).

În exemplul dat, valoarea coeficientului de elasticitate arată că la o anumită creștere a prețului i-a corespuns nu o diminuare ci, dimpotrivă, o majorare a cererii. Situația se atribuie creșterii veniturilor cumpărătorilor (de circa 3 ori) care a permis nu numai compensarea creșterii prețurilor (de 1,33 ori) dar și sporirea mai rapidă a cererii față de prețuri (de 166 ori).

În mod similar se determină și coeficientul elasticității cererii funcție de venit respectiv :

$$Rec/v = \frac{C_1 - C_0}{C_0} : \frac{V_1 - V_0}{V_0}$$

precum și coeficientul elasticității ofertei funcție de preț (singurul factor care îl influențează și cu care relația de dependență este directă — (pozitivă).

$$Kco/p = \frac{O_1 - O_0}{O_0} : \frac{P_1 - P_0}{P_0}$$

RĂSPUNSURI

144. b, c, e, f ; 145. b, c ; 146. c ; 147. b, d ; 148. c ; 149. b ; 150 d ; 151. a, b ; 152. d, e ; 153. b ; 154. c, d ; 155. a, b, e, f, h, i ; 156. b.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul IX

CONCURENȚA

160. Care din elementele de mai jos fac parte din conținutul concurenței ?

a. participarea liberă și neîngrădită a tuturor agenților economici la relațiile de piață ;
b. libertatea de acțiune a agenților economici de a produce și de a vinde ce doresc ;
c. stabilirea prețurilor de către stat ;
d. existența unei economii centralizate ;
e. formarea liberă a prețurilor ;
f. cumpărătorii au libertatea de a alege vânzătorul care vinde la prețurile cele mai mici.

161. Concurența este posibilă, în special, atunci când :

a. există o economie dezvoltată ;
b. există produse de calitate ;
c. consumatorul are posibilitatea de a întâlni pe piață produsul dorit ;
d. există o gamă largă de produse ;
e. există prețuri libere.

162. Considerați că atunci când prețurile sunt libere, manifestarea concurenței poate să conducă la :

a. dezvoltarea producției ;
b. îmbunătățirea gradului de servire a cumpărătorului ;
c. stimularea activității de producție și de desfacere a mărfurilor ;

d. ruinarea unor agenți economici ;
e. creșterea masei profitului.

Notă : Motivați răspunsurile.

163. Care din elementele de mai jos caracterizează piața cu concurență imperfectă ?

a. producătorii au posibilitatea de a exercita în mod individual presiuni asupra prețurilor ;
b. există un număr teoretic nelimitat de producători și consumatori ;
c. cumpărătorul are marea libertate de alegere ;
d. cumpărătorii (consumatorii) pot exercita în mod individual presiuni asupra prețurilor ;
e. vânzătorii (producătorii) practică metode de vânzare care sunt în discordanță cu normele și reglementările comerciale în vigoare.

164. Marcați factorii în funcție de care a evoluat concurența din punct de vedere al formelor de manifestare :

a. modul de formare al prețurilor ;
b. gradul de intervenție a statului în relațiile de piață ;
c. tipul de piață pe care apare.

165. Care din caracteristicile de mai jos sunt specifice pieței cu concurență perfectă ?

a. existența unui număr mare de producători și de consumatori cu o putere economică aproximativ egală ;
b. oferta unui anumit produs este concentrată în puterea unui singur producător ;
c. toți producătorii (vânzătorii) și toți cumpărătorii (consumatorii) dispun de o cunoaștere perfectă a cererii și ofertei ;
d. pe piață există produse echivalente și substituibile ;
e. existența dominației producătorului asupra pieței ;

Scanned with OKEN Scanner

f. determinarea în exclusivitate a eficienței activității producătorului prin mijloace economice de piață ;
g. deciziile pe care le ia fiecare producător țin seama de deciziile celorlalți ;
h. toți producătorii și consumatorii găsesc liber și nelimitat capital și forță de muncă de care au nevoie ;
e. consumatorul are posibilitatea de a influența prețul produselor.

Precizați combinația corectă :

A : a + b + c + e
B : b + c + e + f + g
C : a + c + d + f + h
D : c + d + e + i
E : f + g + h + i

166. Cererea și oferta sunt fluide atunci când :

a. producătorii și consumatorii se găsesc pe piață într-un număr mare ;
b. se acționează exclusiv în baza unor principii de raționalitate ;
c. se aplică cu strictețe reglementările forței publice de stabilire a prețurilor ;
d. producătorii și consumatorii sunt permanent și perfect informați asupra raportului dintre cerere și ofertă ;
e. consumatorii dispun de venituri suficiente pentru a absorbi o parte din produsele oferite.

167. Care din piețele menționate mai jos se apropie cel mai mult de cerințele pieței cu concurență perfectă ?

a. piața bunurilor de consum ;
b. piața forței de muncă ;
c. piața produselor petroliere ;
d. piața hârtiilor de valoare ;
e. piața valutară ;
f. piața produselor agricole.

168. Tipul de piață se definește esențial în funcție de :

a. gradul de concentrare a ofertei ;
b. gradul de concentrare a cererii ;

c. gradul de libertate a agenților economici ;
d. nivelul eficienței activității economice ;
e. influența pe care atât producătorul cât și consumatorul, o pot exercita în mod individual asupra prețului sau cantității produsului ;
f. de diferențierea produselor.

169. Marcați principalele căi în funcție de care, atât producătorul cât și consumatorul poate influența prețul și cantitatea de produse pe piață :

a. gradul de omogenitate al produsului ;
b. numărul de consumatori ;
c. numărul de producători ;
d. gradul de dependență dintre consumatori și producători ;
e. posibilitățile de cumpărare ale consumatorilor.

170. Care din caracteristicile de mai jos sunt specifice pieței cu concurență monopolistică ?

a. atomicitatea ofertei și a cererii ;
b. asigură o bună satisfacere a cererii ;
c. omogenitatea produselor ;
d. luarea deciziilor de către un producător determină efecte asupra comportamentului celorlalți producători.

171. Care din următoarele trăsături sunt specifice pieței cu concurență de oligopol ?

a. atomicitatea ofertei ;
b. cumpărătorul poate exercita o influență asupra prețului produsului ;
c. existența pe piață a unui număr mic de producători ;
d. producătorii au posibilitatea de a controla prețul ;
e. fiecare producător trebuie să țină seama de deciziile celorlalți ;
f. asigură o foarte bună satisfacere a cererii deoarece consumatorii au posibilitatea să aleagă.

Scanned with OKEN Scanner

172. Monopolul nu dezvoltă o piață care să asigure maximum de satisfacere a cumpărătorului deoarece :

a. promovează o concurență neloială ;
b. controlează piața și stabilește prețul ;
c. nu are posibilitatea de a acoperi cu bunuri, într-o măsură cât de cât satisfăcătoare, nevoile cumpărătorilor ;
d. stabilește prețul de monopol care este mai ridicat decât prețul de pe piața cu concurență monopolistică sau de oligopol ;
e. instaurează dominația absolută a producătorului asupra consumatorului ;
f. statul îngrădește dezvoltarea economică a monopolului.

173. Precizați cărei forme de piață cu concurență imperfectă, îi sunt specifice următoarele trăsături :

a. atomicitatea cererii ;
b. oferta este reprezentată de un număr mic de producători ;
c. inexistența posibilității de a controla prețul ;
d. posibilitatea de a influența piața prin deciziile pe care le puoate lua în domeniul prețurilor sau al producției ;
e. obligația ca fiecare producător să țină seama de deciziile celorlalți.

174. Când o firmă are o poziție de monopol ?

a. când dispune de anumite condiții naturale sau economice pe care alte firme nu le au și de care se folosește printr-o concurență imperfectă ;
b. oricând există numai un vânzător al unui produs ;
c. când întâmplător obține un profit mai mare decât cel normal (obișnuit) ;
d. când producătorul reușește să-și mențină o poziție favorizantă datorită cunoașterii pieței și a unei publicități reușite ;
e. când oferă spre vânzare produse de calitate.

175. Piața cu concurență monopolistică este aceea în care există :

a. omogenitatea produsului ;
b. un număr suficient de mare de producători pentru ca fiecare dintre ei să poată lua decizii independent de efectele pe care le-ar putea avea asupra deciziilor celorlalți producători ;
c. atomicitatea cererii și ofertei ;
d. posibilitatea unei bune satisfaceri a cererii ;
e. producătorii pot influența piața prin deciziile pe care le iau în domeniul prețurilor.

176. Piața cu concurență monopsonică se caracterizează prin :

a. atomicitatea cererii ;
b. omogenitatea calității produselor ;
c. influența determinantă a cumpărătorului asupra prețului ;
d. influența producătorului asupra pieței prin intermediul prețului.

177. Care din trăsăturile de mai jos asociate în grupe de câte două sunt comune a cel puțin trei forme de piață cu concurența imperfectă ? Precizați trăsăturile (1) și precizați formele (2).

a. atomicitatea cererii ;
b. atomicitatea ofertei ;
c. neomogenitatea produselor ;
d. concentrarea ofertei de către un singur producător ;
e. imposibilitatea producătorului de a controla prețul dar prin ponderea ofertei poate să-l influențeze ;
f. satisfacerea bună a cererii ;
g. influența hotărâtoare a unui singur cumpărător asupra prețului.

178. Măsurile antimonopoliste (antitrust) urmăresc :

a. să stimuleze calitatea produselor ;

Scanned with OKEN Scanner

b. să asigure venituri bugetare suplimentare ;
c. să limiteze tendința de monopolizare a producției unor produse ;
d. să reducă puterea pe care o pot obține pe piață producătorii aflați în situația de monopol.

179. Prin concurență trebuie să se ajungă la cea mai bună servire a consumatorului, numită în literatura de specialitate „consumatorul rege". Arătați care din tendințele de mai jos, ar corespunde acestei cerințe ?

a. dezvoltarea producției și diversificarea produselor ;
b. subvenționarea de către stat a principalelor produse de larg consum ;
c. menținerea concurenței în limite rationale ;
d. în orice economie să se asigure subordonarea producției consumului, adică să se producă pentru consum ;
e. stabilirea ca obiectiv unic al producției satisfacerea în cele mai bune condiții a nevoilor de consum.

180. Strategiile anticoncurențiale au drept scop :

a. creșterea producției ;
b. stabilirea unor prețuri cât mai ridicate ;
c. satisfacerea cât mai bună a nevoilor consumatorilor ;
d. obținerea unui loc cât mai bun pe piață și atragerea unui număr cât mai mare de consumatori.

181. Ce importanță prezintă cunoașterea strategiilor anticoncurențiale ?

a. pentru ridicarea calității produselor ;
b. pentru reducerea costurilor de producție ;
c. pentru înțelegerea tendinței dominante pe care un producător o are la un moment dat în lupta de concurență ;
d. pentru găsirea de modalități privind creșterea productivității muncii.

Scanned with OKEN Scanner

182. Care din strategiile anticoncurențiale sunt utilizate cel mai frecvent de către producători pentru a obține o poziție cât mai bună față de concurenții lor ?

a. strategia efortului concentrat ;
b. strategia elitei ;
c. strategia costurilor ;
d. elemente din strategiile menționate, dar în anumite proporții.

183. Care din grupările de mai jos exprimă cel mai corect și mai cuprinzător trăsăturile pieței cu concurență imperfectă ?

a. producătorii pot exercita în mod individual presiuni asupra prețului ;
b. pe piață există produse echivalente și substituibile ;
c. producătorii și consumatorii dispun de o cunoaștere perfectă a cererii și ofertei ;
d. cumpărătorii pot exercita în mod individual presiuni asupra prețului ;
e. fiecare producător ține seama de deciziile celorlalți și ia în considerare consecințele propriilor decizii asupra compartimentului acestora ;
f. inexistența omogenității produselor.

A : a + b + c
B : b + c + d
C : a + c + f
D : c + d + e
E : a + d + e + f

184. Completați în grila de mai jos cuvintele care să pună în evidență caracteristicile pieței de oligopol, conform figurii din manual :

a. ofertanți . . . . . .

b. ofertanții au forță economică . . . . . .

c. fiecare ofertant . . . . . .

d. cumpărătorii . . . . . .

Scanned with OKEN Scanner

e. cumpărătorii au forță economică . . . . . .

f. comportamentul niciunui cumpărător . . .

g. fiecare ofertant ține seama de . . . . . .

RĂSPUNSURI :

160. a, b, e, f ; **161.** e ; **162.** a, b, c, d, e ; **163.** a, d ; **164.** c ; **165.** c ; **166.** a, b, d ; **167.** d ; **168.** e, ; **169.** a, b, c, d ; **170.** a, b ; **171.** c, e ; **172.** b, d, e ; **173.** piața cu concurență oligopol ; **174.** a, b ; **175:** b, c, d ; **176.** c ; **177.** (1) a+b, b+c, a+e, a+d, b+g, b+f, (2). Piața cu concurență monopolistică, Piața cu concurență oligopol, Piață cu concurență monopol, Piață cu concurență monopsonică ; **178.** c, d ; **179.** c, d, e ; **180.** d ; **181.** c ; **182.** d ; **183.** E. e ; 184. a) puțini, b) ridicată dar apropiată. c) poate influența piața, d) numeroși, e) scăzută, f) nu are influență hotărâtoare asupra pieței, g) deciziile celorlalți.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul X

PIAȚA MONETARĂ

185. Care dintre agenții economici de mai jos reprezintă ofertanții cei mai mari posibili de monedă ?
a. băncile de toate genurile ;
b. societățile autonome ;
c. casele de economii ;
d. instituțiile teritorial-administrative ;
e. societățile de asigurări ;
f. casele de pensii ;
g. trezoreria ;
h. populația.

186. Participanții principali la piața monetară sunt :
a. agenții economici care solicită împrumuturi ;
b. agenții economici care oferă disponibilități bănești ;
c. intermediarii ;
d. societățile productive pe acțiuni.

187. Rolul principal de intermediar pe piața monetară îl dețin :
a. agenții de schimb ;
b. casele de economii ;
c. instituțiile de control financiar ;
d. persoanele fizice abilitate în această direcție ;
e. băncile și alte instituții financiare.

188. Operațiile cu garanții de pe piața monetară sunt determinate de :

Scanned with OKEN Scanner

a. mărimea capitalului acordat cu împrumut ;
b. debitorul nu prezintă siguranță deplină sub aspectul capacității de restituire a sumei ;
c. existența pe piața monetară a unor disponibilități bănești reduse ;
d. situația economică incertă a creditorului.

189. Din punct de vedere al desfășurării, operațiile pe piața monetară se pot grupa în funcție de :

a. modul cum este implicat patrimoniul (averea) celui care solicită disponibilități bănești în obținerea acestora ;
b. complexitatea relațiilor care se formează pe piața monetară între agenții economici ;
c. durata de acordare a creditelor ;
d. mărimea dobânzii ;
e. natura activității desfășurate de agenții care solicită credite.

190. Asupra creșterii volumului de disponibilități bănești, piața monetară acționează în mod direct prin următoarele genuri principale de operații :

a. acordarea de credite, în care băncile au rolul covârșitor ;
b. emisiunea de obligațiuni ;
c. acoperirea deficitului bugetar prin intervenția băncii centrale ;
d. convertibilitatea devizelor în monedă națională ;
e. reținerea de către agenții economici și de populație a unor sume de bani mai mari sau mai mici ;
f. excedentul balanței de plăți externe.

191. Masa (mărimea totală) reală a dobânzii încasată de bancă este influențată de :

a. volumul total al creditelor acordate ;
b. nivelul ratei dobânzii ;
c. mărimea profitului obținut de debitor ;
d. timpul de acordare a creditului ;

Scanned with OKEN Scanner

e. cheltuielile administrative ale băncii ;
f. rata inflației.

192. Rata dobânzii este influențată, îndeosebi de :

a. mărimea creditului ;
b. perioada pentru care se acordă creditul ;
c. prestigiul și puterea economică a băncii care acordă creditul ;
d. raportul dintre cererea și oferta de credit ;
e. mărimea profitului de monopol ;
f. amploarea operațiunilor speculative și evoluția cursului acțiunilor la bursă ;
g. starea economiei naționale ;
h. riscul băncii.

193. Factorii care influențează direct proporțional rata dobânzii sunt :

a. instabilitatea economică națională ;
b. oferta de credite este mai mare decât cererea ;
c. inflația ;
d. necesitatea trecerii la economia de piață ;
e. cererea de credite este mai mare decât oferta de credite.

194. Profitul băncii se determină prin :

a. scăderea dobânzii plătită din dobânda încasată ;
b. scăderea din dobânda încasată a cheltuielilor de funcționare ale băncii ;
c. diferența dintre câștigul băncii și cheltuielile de funcționare ale băncii ;
d. diferența dintre dobânda încasată și câștigul băncii.

195. Diminuarea volumului de disponibilități bănești este determinată și de unele operații specifice pieței monetare.

a. reținerea de către agenții economici sau de populație a unor cantități de bani ;
b. creșterea sumelor depuse în conturile bancare de către agenții economici și de populație ;
c. scăderea cererii de credit ;

Scanned with OKEN Scanner

d. intervenția băncii centrale în direcția creșterii rezervelor monetare, stabilirii unui nivel ridicat al dobânzii, reglarea cererii creditelor etc. ;
e. împrumuturile externe.

196. Emisiunea de bilete de bancă de către banca centrală are loc pentru :

a. acoperirea deficitului bugetului de stat ;
b. acoperirea nevoilor generate de creșterea volumului de bunuri și servicii ;
c. pentru a oferi agenților economici monedă națională în schimbul celei străine ;
d. stoparea inflației ;
e. subvenționarea firmelor care nu obțin profit.

197. Reglarea disponibilităților băncii — extinderea sau restrângerea acestora — în raport cu nevoile economiei se înfăptuiește de către :

a. Ministerul Finanțelor ;
b. bursa de valori ;
c. instituțiile centrale și locale ale administrației de stat ;
d. agenții de schimb ;
e. banca centrală și orice altă bancă.

198. Operațiunile de credite pe piața monetară se grupează în funcție de durata angajamentelor după cum urmează :

a. operațiuni pentru credite de o zi ;
b. operațiuni de la 2 la 100 zile ;
c. operațiuni pentru credite de la 2 la 90 zile ;
d. operațiuni pe perioade mai lungi de 90 zile, respectiv, până la 18 luni, iar în unele țări până la 2 ani.

199. Mărimea câștigului băncii echivalează cu :

a. mărimea dobânzii încasate ;
b. mărimea profitului ;

Scanned with OKEN Scanner

c. mai mare cu 10% față de cheltuielile de administrație ale băncii ;
d. diferența dintre dobânda încasată și dobânda plătită de bancă.

200. O bancă acordă într-un an, sub formă de credite, o sumă de 800.000 u.m. pentru care încasează o rată anuală a dobânzii de 30%. Banca plătește pentru aceeași sumă depusă în anul respectiv o dobândă care reprezintă 2/3 din dobânda încasată. Profitul realizat de bancă reprezintă 65% din câștigul total al băncii.

Să se calculeze dobânda încasată *(Dî)*, dobânda plătită *(Dpl)*, rata dobânzii-plătite *(d' pl)*, profitul băncii *(Pb)*, câștigul băncii *(Cb)*, cheltuieli administrative *(Cha)*.

Rezolvare

$$Dî = 800.000 \cdot \frac{30}{100} \cdot 1 = 240.000 \text{ u.m.}$$

$$Dpl = \frac{2}{3} 240.000 = 160.000 \text{ u.m.}$$

$$d'pl = \frac{160.000}{800.000} \cdot 100 = 20\%$$

$$Cb = 240.000 - 160.000 = 80.000 \text{ u.m.}$$

$$Pb = \frac{65}{100} \cdot 80.000 = 52.000 \text{ u.m.}$$

$$Cha = 80.000 - 52.000 = 28.000 \text{ u.m.}$$

201. Din sumele depuse de deponenți, o bancă acordă credite într-un an în valoare de 150.000 mii u.m. cu o dobândă de 22%. Cheltuielile de administrație și de funcționare ale băncii se ridică la 2.400 mii u.m., iar profitul realizat de bancă a reprezentat 60% din câștigul anual. Să se determine : dobânda încasată *(Dî)*, profitul băncii *(Pb)*, câștigul băncii *(Cb)*, dobânda plătită *(Dpl)*, rata dobânzii *(d'pl)*.

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

$$Di = \frac{150.000 \times 22}{100} = 33.000 \text{ mii u.m.}$$

$$Pb + Cha = Cb \qquad Pb = Cb - Cha$$

Dacă :

2.400 40
Pb 60

$$Pb = \frac{2.400 \times 60}{40} = 3.600 \text{ mii u.m.}$$

$$Cb = Cha + Pb = 2.400 + 3.600 = 6.000 \text{ mii u.m.}$$

$$Dpl = Di - Cb = 33.000 - 6.000 = 27.000 \text{ mii u.m.}$$

$$d'pl = \frac{27.000}{150.000} \cdot 100 = 18\%$$

202. O bancă centrală constată că la sfârșitul anului financiar are un profit de 3.780 mii dolari care reprezintă 70% din câștigul băncii. În cursul anului, banca a plătit deponenților o rată anuală a dobânzii de 7%, iar pentru creditele acordate a obținut o rată anuală de 10%.

Să se calculeze : cheltuielile pentru administrație *(Cha)*, câștigul băncii *(Cb)*, dobânda plătită *(Dpl)*, dobânda încasată *(Di)*, capitalul bănesc rulat *(Cr)*.

Rezolvare

$$Pb = \frac{70}{100} \cdot Cb \qquad Cb = \frac{Pb \cdot 100}{70} =$$

$= 5.400$ mii dolari

$$Cha = CB - Pb = 5.400 - 3.780 = 1.620 \text{ mii dolari}$$

$$Di = \frac{d'i \times Cr}{100} = \frac{10 \times Cr}{100}$$

$$Dpl = \frac{d'pl \times Cr}{100} = \frac{7 \times Cr}{100}$$

$$Cb = \frac{10 \times Cr}{100} - \frac{7 \times Cr}{100} = \frac{Cr\ (10 - 7)}{100} = \frac{Cr \times 3}{100}$$

$$5.400 = \frac{Cr \times 3}{100} \qquad Cr = \frac{5.400 \times 100}{3} =$$

$= 180.000$ mii dolari

$$Dî = \frac{180.000 \times 10}{100} = 18.000 \text{ mii dolari}$$

$$Dpl = \frac{180.000 \times 7}{100} = 12.600 \text{ mii dolari}$$

203. O bancă, pe baza disponibilităţilor de care dispune, acordă credite unor agenţi economici, după cum urmează :

1. 2 milioane u.b. pe o durată de 6 luni ;
2. 2 milioane u.b. pe o durată de 1 an ;
3. 1 milion u.b. pe o durată de 2 ani ;
4. 500.000 u.b. pe o durată de 3 ani.

Rata anuală a dobânzii încasate este de 20%, iar rata dobânzii pe care banca o plăteşte este de 10%. Cheltuielile anuale ale băncii pentru administraţie şi funcţionare sunt 200.000 u.b. Să se calculeze : dobânda încasată de bancă *(Dî)* şi profitul băncii *(Pb)*.

Rezolvare

1. *Dobânda încasată*

a. $2.000.000 \times \frac{1}{2} \cdot \frac{20}{100} = 200.000$ u.b.

b. $2.000.000 \times 1 \times \frac{20}{100} = 400.000$ u.b.

c. $1.000.000 \times 2 \times \frac{20}{100} = 400.000$ u.b.

d. $500.000 \times 3 \times \frac{20}{100} = 300.000$ u.b.

Total : $200.000 + 400.000 + 400.000 + 300.000 =$

$= 1.300.000$ u.b.

2. *Dobânda plătită*

a. $2.000.000 \times \frac{1}{2} \times \frac{10}{100} = 100.000$ u.b.

Scanned with OKEN Scanner

b. $2.000.000 \times 1 \times \frac{10}{100} = 200.000$ u.b.

c. $1.000.000 \times 2 \times \frac{10}{100} = 200.000$ u.b.

d. $500.000 \times 3 \times \frac{10}{100} = 150.000$ u.b.

Total : 100.000 + 200.000 + 200.000 + 150.000 = = 650.000 u.b.

3. **Câștigul băncii**

1.300.000 — 650.000 = 650.000 u.b.

4. *Profitul băncii*

650.000 — 200.000 = 450.000 u.b.

204. O bancă acordă următoarele credite :

1. 2.000 mii dolari pe o durată de 6 luni ;
2. 400 mii dolari pe o durată de 9 luni ;
3. 600 mii dolari pe o durată de 1 lună.

Rata anuală a dobânzii percepută de bancă a fost 20% iar cea plătită de 12%. Cheltuielile anuale ale băncii pentru administrare și funcționare sunt de 60.000 dolari.

Să se calculeze : dobânda încasată *(Dî)*, dobândă plătită *(Dpl)* câștigul băncii *(Cb)*, profitul băncii *(Pb)*.

Rezolvare

1. *Dobânda încasată*

$Dî_1 = 2\,000 \cdot \frac{20}{100} \cdot \frac{1}{2} = 200$ mii dolari

$Dî_2 = 400 \cdot \frac{3}{4} \cdot \frac{20}{100} = 60$ mii dolari

$Dî_3 = 600 \cdot \frac{20}{100} \cdot \frac{1}{12} = 10$ mii dolari

Total dobândă încasată :

200 + 60 + 10 = 270 mii dolari

2. *Dobânda plătită*

$Dpl_1 = 2.000 \cdot \frac{12}{100} \cdot \frac{1}{2} = 120$ mii dolari

$Dpl_2 \equiv 400 \cdot \frac{12}{100} \cdot \frac{3}{4} = 36$ mii dolari

$Dpl_3 = 600 \cdot \frac{12}{100} \cdot \frac{1}{12} = 6$ mii dolari

Total : $120 + 36 + 6 = 162$ mii dolari

3. *Câştigul băncii*

Dî —.Dpl = 270 — 162 = 108 mii dolari

4. *Profitul băncii*

Pb = Cb — Cha = 108 — 60 = 48 mii dolari

205. Un agent economic depune la o bancă o sumă de 200.000 u.m. pe o perioadă de 2 ani cu o rată anuală a dobânzii de 40%. Care va fi mărimea acestui depozit şi masa dobânzii la scadenţă ?

Rezolvare

Notă : pentru rezolvarea acestei probleme se utilizează relaţia dobânzii compuse :

$Sn = Sd\ (1 + d'î)^n$

în care : Sn = cantitatea de bani rezultată după o perioadă de 2 ani ;

Sd = suma iniţială depusă la bancă ;

n = numărul de ani stabilit pentru suma depusă — 2 ani.

La sfârşitul perioadei (scadenţă) depozitul final *(Sn)* va fi format din depozitul iniţial la care se adaugă dobânda capitalizată în cei doi ani, astfel :

$Sn = 200.000\ (1 + 0{,}40)^2$

$1{,}40 \times 1{,}40 = 1{,}96 \qquad 1{,}96 \times 200.000 = 392.000$

$Sn = 392.000$

$D = Sn - Sd = 392.000 - 200.000 = 192.000$

$D = 192.000$

206. Un agent economic doreşte ca peste 5 ani să iniţieze o nouă afacere şi în acest scop are nevoie de un capi-

tal bănesc de 3.037.500 u.m. Ce sumă trebuie să depună în prezent la bancă cu o dobândă de 50%, ca la termenul propus să înceapă afacerea ?

Rezolvare

$$Sn = 3.037.500$$

$$Sn = Sd\ (1 + 0{,}50)^5$$

$$Sd = \frac{3.037.500}{(1 + 0{,}50)^5} = 400.000 \text{ u.m.}$$

$$Sd = 400.000 \text{ u.m.}$$

207. O bancă acordă un credit pe 3 ani cu o dobândă de 70%. La scadență, banca a încasat o sumă de 1.473.900 u.m. reprezentând creditul plus dobânda capitalizată.

Dobânda încasată în cei trei ani la acest credit echivalează cu 20% din profitul anual al băncii iar, profitul anual ocupă o pondere de 70% din câștigul băncii.

Să se calculeze : mărimea creditului acordat (Sd), volumul dobânzii capitalizate (D), câștigul anual al băncii (Cb), profitul anual al băncii (Pb) și cheltuielile de administrație.

Rezolvare

$$Sd = \frac{Sn}{(1 + 0{,}7)^3} = \frac{1.473.900}{(1 + 0{,}7)^3} = 300.000 \text{ u.m.}$$

$$Sd = 300.000 \text{ u.m.}$$

$$D = 1.473.900 - 300.000 = 1.173.900 \text{ u.m.}$$

$$Pb = \frac{1173900 \times 100}{20} = 5869500 \text{ u.m.}$$

$$Cha = \frac{5869500 \times 30}{70} = 2515500 \text{ u.m.}$$

$$Cb = 5869500 + 2515500 = 8385.000 \text{ u.m.}$$

Scanned with OKEN Scanner

208. Cererea de monedă provine de la :

a. întreprinderi ;
b. trezorerie ;
c. bănci ;
d. populație ;
e. parlament ;
f. guvern.

209. Cantitatea de monedă în economie este în funcție de :

a. modul cum decurge compensarea excedentelor și deficitelor de monedă ;
b. extinderea sau restrângerea creditelor ;
c. cantitatea de bunuri aduse pe piață ;
d. prețul la bunurile și serviciile de pe piață ;
e. numărul de producători și de consumatori ;
f. intervențiile băncii de emisiune.

210. Pentru ca refinanțarea să nu conducă la legături ce ar avea dificultăți și prăbușiri în rândul agenților economici, aceștia trebuie să respecte în desfășurarea acestui proces cerințe privind :

a. eficiența activităților economice ;
b. punctualitatea de restituire a creditelor și a dobânzilor ;
c. mărimea dobânzii ;
d. disciplina în relațiile dintre agenții economici ;

211. Convertibilitatea devizelor determină sporirea disponibilităților bănești, atunci când :

a. intrările de devize sunt mai mari decât ieșirile ;
b. ieșirile de devize sunt mai mari decât intrările ;
c. intrările de devize sunt egale cu ieșirile.

Notă : să se comenteze varianta aleasă.

REZOLVARE

185. a, c, e, f, g, h ; **186.** a, b, c ; **187.** e ; **188.** b, d ; **189** a, b, c ; **190.** a, c, d ; **191.** a, b, d ; **192.** d, g, h ; **193** a, c, e ; **194** c ; **195.** a, c, d ; **196.** a, b, c ; **197.** e ; **198.** a, c, d ; **199.** d ; **208.** a, b, c, d ; **209.** a, b, c, f ; **210.** a, b, d ; **211.** a.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XI

PIAȚA CAPITALURILOR

212. Care din enunțurile de mai jos pot fi considerate drepturi și riscuri pentru posesorii de acțiuni?

a. dreptul de a obține o dobândă anuală fixă;
b. dreptul de a obține o parte din profitul societății sub formă de dividende;
c. dreptul de proprietate asupra unei părți din patrimoniul firmei emitente;
d. dreptul de a participa prin vot la alegerea consiliului de administrație și la adoptarea deciziilor de către adunarea generală;
e. dreptul de a fi informat asupra gestiunii firmei;
f. dreptul ca la scadență să primească contravaloarea acțiunii;
g. dreptul de a obține o parte din capitalul firmei în cazul când aceasta este lichidată.

213. Mărimea drepturilor și riscurilor posesorilor de acțiuni sunt în funcție de:

a. beneficiile de care dispune societatea;
b. vechimea pe care o are posesorul de acțiuni în societatea respectivă;
c. locul pe care îl ocupă în activitatea sau în conducerea întreprinderii;
d. ponderea numărului de acțiuni în totalul acestora și a valorii totale nominale a acțiunilor în capitalul vărsat.

Scanned with OKEN Scanner

214. Ce drepturi și obligații decurg din emisiunea și posesunea obligațiunilor ?

a. dă dreptul posesorului să încaseze anual un venit în funcție de rezultatele societății ;
b. dă dreptul emitentului să obțină o sumă de bani sub formă de împrumut ;
c. obligă emitentul să plătească anual posesorului acestora o dobândă fixă ;
d. dă dreptul posesorului să participe la alegerea consiliului de conducere al societății emitente ;
e. obligă emitentul ca la termenul respectiv (fixat) să rambursеze către posesorii de obligațiuni, valoarea acestora ;
f. obligatarilor le dă dreptul de creditori față de emitent ;
g. în caz de lichidarea firmei, obligatarii obțin o parte din patrimoniul acesteia.

215. Piața financiară primară cuprinde :

a. vânzarea și cumpărarea de titluri de valoare emise anterior ;
b. acțiuni de negociere a titlurilor de valoare ;
c. emisiunea și plasarea de titluri noi.

216. Prețul (cursul) de vânzare al titlurilor de valoare pe piața financiară primară este :

a. mai mare decât valoarea nominală ;
b. sistematic mai mare decât valoarea nominală ;
c. este egal cu valoarea nominală.

217. Prețul pentru plasarea obligațiunilor pe piața primară este :

a. mai mare decât valoarea nominală ;
b. egal cu valoarea nominală ;
c. mai mic decât valoarea nominală ;
d. egal cu valoarea dobânzii.

218. Părțile contractante pe piața financiară secundară (bursă) sunt :

Scanned with OKEN Scanner

a. deținătorii de capital temporar disponibil și cei care au nevoie de bani ;
b. emitenții de titluri de valoare care urmăresc obținerea de capital bănesc ;
c. deținătorii de capital bănesc și cei de mașini, utilaje etc. pe care doresc să le vândă ;
d. deținătorii de titluri de valoare emise anterior și cei de capital bănesc ;
e. întreprinderile care au nevoie de bani și statul care le oferă subvenții de la buget.

219. Pentru funcționarea bursei de valori, prin lege, se stabilesc o serie de reglementări dintre care :

a. numărul titlurilor de valoare negociate la bursă ;
b. condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca titlurile unui emitent să aibă acces la bursă ;
c. obligațiile acelora care au dreptul să efectueze tranzacții pe piața financiară secundară ;
d. genurile de operațiuni care se desfășoară la bursă ;
e. mecanismul de desfășurare a operațiunilor la bursă ;
f. volumul de hârtii de valoare pe care bursa are dreptul să-l emită și să-l pună în circulație.

220. Obiectivul principal al activității bursiere îl constituie :

a. păstrarea și vinderea hârtiilor de valoare ;
b. organizarea întâlnirilor dintre vânzătorii și cumpărătorii de titluri de valoare ;
c. încasarea de comisioane din activitatea bursieră;
d. formarea prețului (cursului) titlurilor hârtiilor de valoare ;
e. supraveghează desfășurarea tranzacțiilor de vânzare și cumpărare a titlurilor.

221. Cursul titlurilor de valoare depinde, în special de :

a. cantitatea de hârtii de valoare pusă în circulație de emitent ;

Scanned with OKEN Scanner

b. genul de operațiuni prin care are loc schimbul pe bani a titlurilor emise ;
c. mărimea valorii nominale a titlurilor de valoare;
d. gradul de publicitate a hârtiilor de valoare ;
e. raportul dintre cererea și oferta de titluri ;
f. profilul firmei emitente.

222. Raportul dintre cererea și oferta de titluri este influențată de :

a. mărimea veniturilor anterioare aduse de titluri și perspectivele de viitor ;
b. prestigiul firmei ;
c. nivelul ratei dobânzii ;
d. tipul de operațiune la care se schimbă titlurile ;
e. hotărârea autorității publice ;
f. starea de ansamblu a conjuncturii economice ;
g. climatul social și politic intern și internațional.

223. Accesul la bursă a titlurilor de valoare este stabilit de :

a. emitentul acestora ;
b. bursă ;
c. bănci ;
d. agenții de schimb ;
e. autoritatea publică.

224. Operațiunea de schimb „la termen" a hârtiilor de valoare cuprinde :

a. locul unde se va executa operațiunea de schimb;
b. stabilirea numărului de titluri care fac obiectul vânzării-cumpărării ;
c. convenirea asupra mărimii cursului (prețului) titlurilor ;
d. data când se va efectua contractul încheiat anterior între părțile contractante ;
e. comisionul pe care trebuie să-l atribuie bursei pentru activitatea pe care o desfășoară ;
f. mărimea pierderilor sau a câștigurilor determinate de modificarea cursului.

Scanned with OKEN Scanner

225. În cazul unei operațiuni „la termen" de pe urma creșterii cursului acțiunilor câștigă :
a. vânzătorul ;
b. cumpărătorul ;
c. ambii dar în proporții diferite ;
d. bursa de valori ;
e. firma care a emis acțiunea ;
f. agenții de schimb.

226. În cazul unei operațiuni „la termen" de pe urma scăderii cursului acțiunii câștigă :
a. cumpărătorul ;
b. vânzătorul ;
c. firma emitentă ;
d. toți.

227. Pe ce mizează vânzătorii în cazul operațiunilor „la termen" a titlurilor de valoare ?
a. pe creșterea cursului titlului de valoare ;
b. pe scăderea cursului titlului de valoare ;
c. pe găsirea unor cumpărători cu o mai mare viabilitate economică.
Notă : motivați răspunsul.

228. Pe ce mizează cumpărătorul în cazul operațiunilor „la termen" a titlurilor de valoare ?
a. pe creșterea cursului titlului ;
b. pe scăderea cursului titlului ;
c. pe găsirea unor vânzători cu o putere economică mai mare.
Notă : motivați răspunsul.

229. Prin rolul pe care îl are, bursa de valori asigură :
a. transformarea operativă într-un termen scurt a capitalului real în capital bănesc ;
b. transformarea capitalului bănesc, într-un termen scurt în capital real ;
c. mobilizarea rapidă a unor importante resurse pentru activitatea de investiții ;

Scanned with OKEN Scanner

d. transferarea de capitaluri individuale dintr-o întreprindere la alta ;
e. favorizează procesul de concentrare a puterii economice ;
f. obținerea de venituri mari agenților economici participanți la acțiunile de pe piața financiară secundară ;
g. combaterea inflației ;
h. informații imediate asupra stării economice a țării ;
i. creșterea influenței statului asupra economiei.

230. Pachetul acțiunilor de control dintr-o societate comercială pe acțiuni asigură deținătorului acestuia :

a. posibilitatea de a dispune de majoritatea voturilor în adunarea generală a acționarilor ;
b. posibilitatea de a stabili mărimea impozitelor ;
c. posibilitatea de a numi Consiliul de administrație ;
d. posibilitatea de a lua orice hotărâre în favoarea lui ;
e. posibilitatea de a influența cursul acțiunilor la bursă.

231. Mecanismul de a obține de către un agent economic a pachetului acțiunilor de control a unei alte firme se realizează prin :

a. achizițiile treptate de către un agent economic a titlurilor unei anumite firme care sunt oferite spre vânzare de către diferiți deținători ;
b. împrumuturile acordate firmei respective ;
c. achizițiile rapide prin operațiunea de ofertă publică de cumpărare ;
d. participarea la consiliul de administrație ;
e. hotărârea Consiliului bursei.

232. Care din caracteristicile și operațiunile de mai jos sunt proprii burselor de mărfuri ?

a. reprezintă o componentă a pieței financiare ;

Scanned with OKEN Scanner

b. funcţionează după mecanismele generale ale bursei de valori ;
c. efectuează tranzacţii în partizi mari de mărfuri omogene ;
d. permite stabilirea unui preţ (curs) uniform pentru tranzacţiile de acelaşi fel ;
e. sunt amplasate în toate oraşele din ţările cu economie de piaţă ;
f. orientează operaţiunile de vânzare-cumpărare de pe pieţele secundare din afara lor ;
g. efectuează operaţiuni la vedere şi la termen ;
h. asigură aprovizionarea populaţiei cu bunuri de larg consum.

233. În general, în ce raport se află evoluţia cursului titlurilor de valoare cu evoluţia ratei dobânzilor ?

a. direct proporţional ;
b. invers proporţional ;
c. nu există nici o legătură între cele două mărimi.

234. Operaţiunile speculative de la bursă pot avea drept consecinţă :

a. asigură concentrarea rapidă a capitalurilor în vederea dezvoltării economice ;
b. sustragerea de la procesele economice a unor însemnate capitaluri băneşti ;
c. creşterea profiturilor societăţilor bursiere ;
d. influenţează uneori evoluţia cursurilor titlurilor de valoare ;
e. generează panică şi efecte negative asupra vieţii economice ;
f. asigură transformarea operativă a capitalului bănesc în capital real.

235. O societate comercială pune în vânzare 2.000 de acţiuni cu o valoare nominală de 200 dolari fiecare. Societatea vinde „la vedere" jumătate din numărul acţiunilor iar cealaltă jumătate o vinde „la termen". Firma asigură anual un dividend de 20 dolari pentru fiecare

Scanned with OKEN Scanner

acțiune, iar rata dobânzii pe piața monetară s-a menținut la un nivel de 8%.

Pentru acțiunile vândute la termen s-a convenit un curs de 225 dolari acțiunea, iar la scadență rata dobânzii a rămas tot la un nivel de 8% , la fel și mărimea dividendului.

Să se determine : cursul acțiunii vândute la vedere și suma încasată din prima jumătate a numărului de acțiuni ; suma încasată din vânzarea acțiunilor la scadență (la termen) ; suma totală încasată. Să se demonstreze cine a câștigat și cât în urma vânzării acțiunilor la termen.

Rezolvare

1. $Ca = \frac{Dv \times 100}{d} = \frac{20 \times 100}{8} = \frac{2.000}{8} = 250$ dolari

d = procentul dobânzii.

2. Suma încasată din prima jumătate a numărului de acțiuni (S_1) :

$250 \times 1.000 = 250.000$ dolari

3. Suma încasată la termen (S_2) :

$225 \times 1.000 = 225.000$ dolari

4. Suma totală încasată (S_t) :

$250.000 + 225.000 = 475.000$ dolari.

5. La scadență a câștigat cumpărătorul.

La scadență, vânzătorul putea să încaseze pe o acțiune (Ca) :

$$Ca = \frac{20 \times 100}{8} = 250 \text{ dolari}$$

$250 - 225 = 25$ dolari.

Vânzătorul a pierdut 25 dolari la fiecare acțiune.

236. O societate comercială pe acțiuni dispunea la începutul anului de un capital total de 125.000 dolari. În vederea lărgirii activității economice, societatea angajează un împrumut la bănci de 40.000 dolari, pe timp de 5 ani, cu o dobândă anuală de 8% și pune în vânzare 500 acțiuni cu o valoare nominală de 200 dolari fiecare.

Scanned with OKEN Scanner

Societatea are capacitatea de a acorda anul un dividend de 20 dolari pentru fiecare acțiune, iar pe piața monetară rata dobânzii este de 10%.

Să se calculeze : masa dobânzii, cursul acțiunii și capitalul total de care dispune societatea după aceste operațiuni.

Rezolvare

$$D = 40.000 \cdot \frac{8}{100} \cdot 5 = 16.000 \text{ dolari}$$

$$Ca = \frac{Dv \times 100}{d} = \frac{20 \times 100}{10} = 200 \text{ dolari}$$

Kt = capitalul total

d = procentul dobânzii pe piață

Dv = dividendul exprimat în cota fixă la o acțiune

$Kt = 125.000 + (500 \times 200) + 40.000 = 265.000$ dolari.

237. O societate pe acțiuni funcționează cu un capital total subscris și vărsat de 100.000 dolari divizat în 1.000 de acțiuni. Societatea acordă anual dividende de 16 dolari pentru fiecare acțiune în condițiile în care rata dobânzii pe piața monetară este de 8%. Societatea procedează la vânzarea acțiunilor la bursa de valori.

Să se calculeze valoarea nominală a acțiunii și cursul acțiunii.

Rezolvare

$$Va = \frac{Cb}{Ac} = \frac{100.000}{1.000} = 100.$$

$$Ca = \frac{16 \times 100}{d} = 200$$

d = procentul dobânzii pe piață.

238. O societate comercială își propune să-și procure un împrumut pe termen lung prin emiterea și vânzarea de obligațiuni. În acest scop ea pune în vânzare 1.000 de

Scanned with OKEN Scanner

obligațiuni din care vinde jumătate în anul respectiv cu un venit fix de 2.000 u.m. fiecare în condițiile în care rata dobânzii pe piața monetară este de 10%.

În anul următor vinde și cealaltă jumătate cu același venit fix dar în situația în care rata dobânzii a crescut la 20%.

Să se calculeze împrumutul total obținut din vânzarea obligațiunilor.

Rezolvare

$$Co_1 = \frac{2.000 \times 100}{10} = 20.000 \text{ u.m.}$$

$$20.000 \times 500 = 10.000.000 \text{ u.m.}$$

$$Co_2 = \frac{2.000 \times 100}{20} = 10.000 \text{ u.m.}$$

$$10.000 \times 500 = 5.000.000 \text{ u.m.}$$
$$10.000.000 + 5.000.000 = 15.000.000 \text{ u.m.}$$

239. Un agent economic intenționează să-și plaseze o sumă de 2 milioane u.m. într-o afacere rentabilă. După studiile efectuate în acest sens, el constată că :

a. desfășurarea unei activități economice productive cu mari posibilități de dezvoltare în viitor i-ar aduce un profit anual de 700.000 u.m. (dar numai după un an, cât durează executarea investiției) ;

b. pe piața financiară secundară sunt oferite două categorii de titluri, cu următoarele caracteristici :

— titlul A (acțiune) cu o valoare nominală de 10.000 u.m. și cu un dividend anual de 2.000 u.m. ;

— titlul B (obligațiune) cu o valoare nominală de 20.000 u.m. și cu un venit anual garantat de 4.500 u.m. Obligațiunea are o valabilitate de 5 ani ;

— rata anuală a dobânzii practicată la depozitele bancare este de 25%.

După datele înscrise în prognoza dezvoltării, în următorii 7 ani se așteaptă o înflorire a afacerilor productive.

Să se argumenteze pentru care variantă va opta agentul economic.

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

a. Se determină randamentul sumei (capitalului bănesc) în cele 4 variante :

— $R_X = \frac{700.000}{2.000.000} = 0,35$

— Determinarea numărului de acțiuni :

$Na = \frac{2.000.000}{10.000} = 200$ acțiuni

— Dividendul anual : $200 \times 2.000 = 400.000$ u.m.

— Randamentul acțiunii *Ra* :

$Ra = \frac{400.000}{2.000.000} = 0,20$

— Determinarea numărului de obligațiuni :

$No = \frac{2.000.000}{20.000} = 100$

— Venitul garantat anual încasat *(D)* :

$D = 100 \times 4.500 = 450.000$ u.m.

— Randamentul obligațiuni *(Ro)* :

$Ro = \frac{450.000}{2.000.000} = 0,225$

— Determinarea masei dobânzii la depozitul bancar:

$D = \frac{25 \times 2.000.000}{100} = 500.000$

$Rd = \frac{500.000}{2.000.000} = 0,25$

Prima concluzie :

a. În funcție de randamentul capitalului bănesc cea mai rentabilă afacere o constituie activitatea productivă. Dar în acest sector, profitul începe să fie însușit abia după un an, respectiv după terminarea execuției.

Scanned with OKEN Scanner

b. În acest scop, trebuie să se determine perioada de recuperare a investițiilor, respectiv, de amortizare a prețului plătit pentru cumpărarea hârtiilor de valoare și a capitalului din depozitele bancare.

— Recuperarea investițiilor (*Tr.*) :

$$Tr = \frac{I}{Pr} = \frac{2.000.000}{700.000} = 2{,}85 \text{ ani}$$

în care : I = investiția totală

Pr = profitul anual

În finalizarea duratei de recuperare se ia în calcul și perioada cât capitalul bănesc a fost imobilizat în executarea obiectivului de $Tr = 2{,}85 + 1 = 3{,}85$

— Numărul de ani dividend (perioada în care se amortizează prețul plătit pentru achiziționarea acțiunii) :

$$ANad = \frac{Ca}{dv} = \frac{10.000}{2.000} = 5 \text{ ani}$$

— Recuperarea din dobânzi a valorii nominale a obligațiunii în perioada de la emitere până la scadență :

$$Ro = \frac{20.000}{4.500} = 4{,}4 \text{ ani}$$

— Timpul în care se recuperează din dobândă depozitul depus la bancă :

$$Td = \frac{2.000.000}{500.000} = 4 \text{ ani}$$

A doua concluzie :

Cea mai rentabilă afacere o constituie investirea sumei de bani într-o activitate productivă deoarece : perioada totală de recuperare 3,85 ani la care se adaugă perspectiva înfloririi afacerilor în următorii 7 ani, deci o perioadă apreciabilă și după recuperarea totală a investiției.

240. În vederea mobilizării rapide a unor sume subscrise în favoarea unui împrumut, o firmă comercială pune în vânzare 2.000 de obligațiuni cu o valoare nominală de 1.000 u.m. fiecare și cu un curs sub pari (valoare

Scanned with OKEN Scanner

nominală mai mică) de 64%. Valabilitatea acțiunii este de 5 ani. Să se determine : valoarea la care se vinde obligațiunea, suma încasată de emitent în momentul plasării obligațiunilor, suma plătită obligatarilor drept dobândă fixă, suma plătită posesorilor de obligațiuni în momentul răscumpărării hârtiilor de valoare.

Rezolvare

1. Valoarea actuală a obligațiunii (*Va*)

$$Vao = \frac{Vno \times Co}{100} = \frac{1.000 \times 64}{100} = 640 \text{ u.m.}$$

Vno = valoarea nominală ; *Co* = cursul obligațiunii.

2. Suma încasată de emitent în momentul plasării obligațiunilor :

$$640 \times 2.000 = 1.280.000 \text{ u.m.}$$

3. Suma plătită obligatarilor (*D*).

$$D = 1.000 - 640 = 360 \times 2.000 = 720.000 \text{ u.m.}$$

4. Suma plătită posesorilor de obligațiuni în momentul răscumpărării hârtiilor de valoare.

$$2.000 \times 1.000 = 2.000.000 \text{ u.m.}$$

RĂSPUNSURI

212. b, c, d, e, g ; **213.** d ; **214.** b, c, e, f ; **215.** c ; **216.** c ; **217.** b, c ; **218.** d ; **219.** b, c, d, e ; **220.** d ; **221.** e ; **222.** a, c, f, g ; **223.** e ; **224.** b, c, d ; **225.** b ; **226** b ; **227.** b ; **228.** a ; **229.** a, b, c, d, e, h ; **230.** a, c ; **231.** a, c ; **232.** b, e, d, f, g ; **233.** b ; **234.** b, d, e.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XII

PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ. SALARIUL

241. Cererea de muncă reprezintă un proces specific economiei de piață care reflectă :

a. locurile de muncă rămase libere într-o economie;
b. nevoia de muncă salariată care se formează într-o economie de piață ;
c. cantitatea totală de muncă necesară activităților dintr-o țară.

242. Oferta de muncă este formată din :

a. cantitatea de muncă pe care o pot depune toți membrii societății la un moment dat ;
b. munca pe care o pot depune membrii societății în condiții salariale ;
c. volumul populației apte de muncă în cadrul unei economii.

243. Pe termen scurt cererea de muncă este invariabilă deoarece :

a. posesorii forței de muncă se deplasează mai greu în spațiu ;
b. cererea nu se formează pe principiile economiei de piață ;
c. formarea profesională necesită timp îndelungat ;
d. dezvoltarea unor activități se face în timp ;
e. inițierea activităților noi presupune o perioadă de timp.

Scanned with OKEN Scanner

244. În prima treaptă sau fază a pieței muncii se produc următoarele fenomene specifice :

a. se dimensionează cererea și oferta de muncă ;
b. se formează condițiile generale de angajare a posesorilor forței de muncă ;
c. se conturează mărimea salariilor ;
d. se conturează principiile care acționează la stabilirea salariilor ;
e. se conturează o anumită tendință de stabilire a salariilor la nivel înalt sau scăzut.

245. Întâlnirea în termeni reali a cererii cu oferta de muncă pe piața muncii se produce în cadrul :

a. primei trepte sau faze a pieței muncii ;
b. celei de-a doua trepte sau faze a pieței muncii ;
c. în ambele trepte sau faze ale pieței muncii.

246. Ca volum și structură, cererea de muncă se dimensionează precis pe seama :

a. raportului dintre patroni și salariați ;
b. angajamentelor asumate de unitatea economică ;
c. contractelor încheiate de unitatea economică.

247. Oferta de muncă se delimitează ca volum și structură pornind de la aspecte cum ar fi :

a. condițiile oferite de întreprindere ;
b. programul de muncă ;
c. nevoile și aspirațiile salariaților ;
d. situația socială și economică a celor care își oferă serviciile.

248. Din confruntarea cererii cu oferta de muncă la un moment dat, în funcție de contractele oferite de firmă cât și de condițiile acceptate de salariați se determină :

a. mărimea și dinamica reală a salariilor ;
b. cererea suplimentară de muncă ;
c. oferta suplimentară de muncă ;
d. mărimea șomajului.

Scanned with OKEN Scanner

249. Salariul ca remunerație a factorului muncă se acordă în funcție de :

a. necesitățile salariaților ;
b. contribuția adusă de posesorul forței de muncă la realizarea muncii ;
c. mărimea veniturilor statului.

250. Rațiunea pentru care salariul reprezintă o componentă a costului de producție, constă în faptul că :

a. munca nu lipsește din combinarea factorilor de producție în nici o activitate ;
b. consumul factorului muncă poate fi exprimat numai valoric.

251. Egalizarea salariilor survine atunci când :

a. progresul tehnic conduce nemijlocit la ridicarea calificării ;
b. firma perfecționează metodele de organizare și conducere a muncii ;
c. costul vieții crește în mod generalizat.

252. Condiția care trebuie îndeplinită pentru a se ajunge totuși, la egalizarea salariilor o constituie :

a. obținerea unor rezultate superioare de către unitatea economică ;
b. declanșarea unei mișcări sindicale puternice ;
c. trecerea unei părți din veniturile celor cu rezultate mai bune în muncă, în proprietatea celor cu rezultate slabe.

253. Mărimea și diferențele dintre salarii trebuiesc astfel stabilite încât să conducă (stimuleze) la :

a. ridicarea nivelului de trai și a calității vieții tuturor membrilor societății ;
b. incitația la o muncă mai susținută și de bună calitate ;
c. obținerea de concedii cât mai mari și mai bine plătite ;

Scanned with OKEN Scanner

d. ridicarea pregătirii profesionale și permanenta ei perfecționare.

254. Tendința generală pe termen lung de creștere a salariului este determinată de următorii factori cu caracter direct :

a. ridicarea pregătirii profesionale ;
b. creșterea cheltuielilor cu instruirea și calificarea ;
c. creșterea volumului de bunuri și servicii în general ;
d. sporirea productivității muncii.

255. Salariul real reprezintă :

a. suma de bani primită de salariați în funcție de munca prestată ;
b. cantitatea de bunuri și servicii cumpărată de salariați într-o perioadă, de obicei un an ;
c. cantitatea de bunuri și servicii care poate fi cumpărată, la un moment dat cu salariul nominal.

256. Mărimea salariului real depinde de :

a. mărimea veniturilor salariului ;
b. mărimea prețurilor bunurilor și serviciilor de consum ;
c. indicele prețurilor factorilor de producție ;
d. mărimea salariului nominal.

257. În decursul unei luni un salariat a primit pentru munca prestată un salariu de 30.000 lei în condițiile creșterii prețurilor cu 5%. Care a fost salariul real al salariatului respectiv ?

RĂSPUNS

Salariul real este egal cu cel nominal din care se scade partea corespunzătoare creșterii prețurilor, deci :

$$\frac{5 \times 30.000}{100} = 1.500 \text{ lei creșterea prețurilor}$$

$$30.000 - 1.500 \text{ lei} = 28.500 \text{ lei salariul real.}$$

Scanned with OKEN Scanner

258. Dacă în decursul unui trimestru salariul nominal a sporit cu 20% iar prețurile au crescut astfel:
a. la materii prime și materiale de bază cu 5%;
b. la chirii pentru apartamentele de locuit cu 10%;
c. la încălzit și iluminat public cu 3%;
d. la combustibil și energie pentru producție cu 8%;
e. la reparațiile utilajelor din import cu 7%;
f. la îmbrăcăminte și încălțăminte cu 7%;
g. la alimente de bază cu 10%.
Cum a evoluat salariul real în trimestrul respectiv?

RĂSPUNS

Salariul real este direct proporțional cu cel nominal și invers proporțional cu nivelul prețurilor bunurilor de consum (nu cu cel al bunurilor de producție).

Dacă prețurile bunurilor de consum (b, c, f, g) au crescut cu 30% (10% + 3% + 7% + 10%) iar salariul nominal a sporit cu 20%, atunci salariul real s-a redus cu 10%.

259. Un salariat a primit în luna aprilie un salariu nominal de 40.000 lei. În luna mai, indicile prețurilor și serviciilor a crescut cu 15%. Ce salariu nominal va pretinde el patronului în luna mai, pentru a-și asigura o sporire a salariului real cu 15%?

RĂSPUNS

Pentru a acoperi creșterea prețurilor cu 15% și mărirea salariului real cu 15% salariatul va pretinde în plus 30% față de salariul nominal anterior, adică 52.000 lei.

$$40.000 + \frac{30 \times 40.000}{100} = 40.000 + 12.000 = 52.000 \text{ lei.}$$

260. În anul curent, salariul nominal a crescut cu 20% față de cel precedent când era de 45.000 lei, iar prețul bunurilor de consum a sporit cu 30%. Să se determine pentru anul curent:

Scanned with OKEN Scanner

a. mărimea salariului nominal ;
b. mărimea salariului real ;
c. cât trebuie să reprezinte salariul nominal pentru ca salariul real să rămână constant ?

RĂSPUNS

a. salariul nominal va fi : $\frac{120 \times 45.000}{100} = 54.000$ lei.

b. salariul real este egal cu cel nominal minus partea datorată pierderilor rezultate din creșterea prețurilor :

$\frac{30 \times 45.000}{100} = 13.500$ $\quad 54.000 - 13.500 = 40.500$ lei.

sau :

45.000 — 10% (diferența dintre creșterea prețurilor și a salariului nominal) = 40.500 lei.

c. pentru ca salariul real să rămână constant, cel nominal în anul curent trebuie să fie egal cu cel nominal din anul precedent plus o parte care să acopere creșterea prețurilor adică :

45.000 lei + 13.500 lei = 58.500 lei.

261. Dacă la sfârșitul anului 1993 salariul real mediu pe economie reprezenta doar 85% din cel nominal care era de 30.000 lei, să se determine :

a. mărimea salariului real în anul 1993 ;
b. 1 cât a fost diferența absolută dintre salariul nominal și cel real ?
2. cui se atribuie ea ?
c. dacă salariul nominal ar fi crescut tot în acel an cu 20%, care ar fi fost mărimea salariului real ?

RĂSPUNS

a. mărimea salariului real în anul 1993 a fost :

$\frac{30.000 \times 85}{100} = 25.000$ lei.

Scanned with OKEN Scanner

b.1. diferența absolută dintre salariul nominal de 30.000 lei și salariul real de 25.500 lei este de 4.500 lei.

b.2. diferența se atribuie creșterii prețurilor bunurilor de cosum, în 1993, cu 15%

$$\left(\frac{15 \times 30.000}{100}\right) = 4.500 \text{ lei.}$$

c. salariul real ar fi fost :

$$30.000 + \frac{20 \times 30.000}{100} = 36.000 - \left(\frac{30.000 \times 15}{100}\right) =$$

$$= 31.500 \text{ lei,}$$

adică salariul nominal de 30.000 + 1.500, diferența de 5% (între 20% cât a crescut salariul nominal și de 15% cu cât au crescut prețurile).

262. În două țări din centrul Europei, A și B, situația sub aspectul salariilor și al prețurilor, a evoluat astfel :

În țara A în anul 1992 salariul nominal minim pe economie era de 400 dolari. În anul 1993, el a crescut cu 5% iar prețurile au evoluat astfel :

— la bunurile de consum au crescut cu 20% ;

— la mijloacele de producție s-au redus cu 10%.

În țara B în anul 1992 salariul nominal minim pe economie era de 500 dolari. În anul 1993, el a crescut cu 5% iar prețurile au fost :

— mai scăzute cu 10% la materiile prime din import și : cu 8% la energie și iluminatul public (casnic).

Să se determine :

a. cum a evoluat salariul real în anul 1993 în cele două țări (A și B) ?

b.1. care este diferența dintre salariile reale din cele două țări ?

b.2. cui se atribuie ea ?

RASPUNS

a. *În țara A* — Salariul real în anul 1993 a fost de 420 dolari adică : 400 dolari salariul nominal în anul 1992

Scanned with OKEN Scanner

plus 100 dolari $\left(\frac{400 \times 25}{100}\right)$ cât a fost creşterea salariului nominal în anul 1993 minus 80 dolari $\left(\frac{400 \times 20}{100}\right)$ cât a reprezentat creşterea preţurilor la bunurile de consum (salariatul nu-şi procură cu salariul său nominal mijloace de producţie) = 420 dolari.

În ţara B — Salariul real în anul 1993 a fost de 565 dolari adică : 500 dolari salariul nominal în anul 1992 plus 25 dolari $\left(\frac{500 \times 5}{100}\right)$ cât a fost creşterea salariului nominal în anul 1993 plus 40 dolari $\left(\frac{500 \times 8}{100}\right)$ cât a reprezentat scăderea preţurilor la energie şi iluminat public (casnic).

b.1. Salariul real în ţara B a fost mai mare cu 145 dolari faţă de cel din ţara A adică cu 34% (565 dolari : : 420 dolari × 100).

b.2. Salariul real mai mare cu 145 dolari în ţara B faţă de ţara A se atribuie faptului că în ţara B :

— încă în anul 1992 salariul nominal minim pe economie era mai mare în ţară B faţă de ţara A cu 100 dolari adică cu 25% (500 dolari faţă de 400 dolari) ;

— preţurile la bunurile de consum (energie şi iluminat public-casnic) s-au redus în ţara B, ceea ce a condus la creşterea salariului real (faţă de creşterea lor în ţara A, ceea ce a condus la scăderea salariului real, în această ţară).

263. Considerentele pentru care alături de salariul individual s-a mai constituit şi salariul colectiv şi cel social sunt :

a. temperarea mişcăilor greviste ;

b. obţinerea de către unii salariaţi a unui venit minim considerat rezonabil ;

c. stimularea tuturor salariaţilor ;

Scanned with OKEN Scanner

d. ajutorarea unor grupuri de salariaţi defavorizaţi.

RĂSPUNSURI

241. b ; 242. b ; 243. d, e ; 244. b, d, e ; 245. b ; 246. b, c ; 247. b, c, d ; 248. a ; 249. b ; 250. a ; 251. Deoarece elementele de diferenţiere a salariului nu dispar, nu se produce în practică nici egalizarea salariului ; 252. c ; 253. b, d ; 254. b, d ; 255. c ; 256. b, d ; 263. b, c, d.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XIII

PROFITUL

264. Criteriul major al eficienței oricărei activități desfășurate la nivelul agentului economic îl constituie :

a. maximizarea prețului de vânzare ;
b. sporirea continuă a producției de calitate mai bună ;
c. maximizarea profitului ;
d. structura diversificată a producției ;
e. lărgirea piețelor de desfacere ;
f. viteza de rotație a capitalului.

265. Motivația acțiunii oricărui întreprinzător și proprietar de capital o reprezintă :

a. dezvoltarea și diversificarea producției ;
b. ridicarea calității produselor ;
c. asigurarea unor salarii cât mai mari ;
d. lărgirea comerțului exterior ;
e. combaterea inflației ;
f. obținerea profitului.

266. Profitul este compatibil cu raționalitatea socială deoarece :

a. asigură gradul maxim de mulțumire a agenților economici pentru activitățile desfășurate ;
b. stimulează inițiativa și acceptarea riscului din partea celor care-l urmăresc drept scop în acțiunile economice ;

Scanned with OKEN Scanner

c. incită la realizarea eforturilor de sporire a raționalității sau eficienței activității economice ;
d. pe seama acestuia se asigură funcționarea activităților de altă natură decât economică necesare oricărei țări și progresul social în general.

267. Rata profitului este importantă pentru :

a. orientarea structurii producției ;
b. sporirea volumului producției ;
c. restrângerea unor activități ;
d. inițierea de noi activități productive ;
e. determinarea prețurilor ;
f. abandonarea unor activități.

268. Ce pune în evidență rata profitului ?

a. diferența dintre prețul de vânzare și costul produsului ;
b. proporția în care se împart încasările obținute din vânzarea produselor între posesorii factorilor de producție ;
c. gradul de rentabilitate pe produs, unitate economică, ramură, economie națională ;
d. gradul de diversificare a producției ;
e. capacitatea de concurență a unei societăți comerciale.

269. Supraprofitul sau profitul de monopol constă în :

a. profitul obținut de monopoluri ;
b. profitul obținut de orice agent economic care dispune de anumite condiții naturale sau economice și care se folosesc de concurența imperfectă pentru a obține un profit mai mare decât cel normal ;
c. profitul obținut prin folosirea concurenței incorecte ;
d. profitul necesar pentru continuarea producției ;
e. profitul obținut pe seama ridicării calității produselor.

Scanned with OKEN Scanner

270. Care din sursele menţionate contribuie la formarea profitului legitim ?

a. introducerea unor mijloace de muncă mai perfecţionate şi mai ieftine ;
b. extinderea activităţilor economice ;
c. eliminarea din producţie a unei părţi din personal ;
d. îmbunătăţirea calitativă a produselor ;
e. crearea de noi produse cu trăsături superioare ;
f. practicarea de preţuri ridicate în raport cu preţul de echilibru ;
g. organizarea superioară a producţiei ;
h. reducerea consumurilor specifice.

271. Profitul nelegitim provine din :

a. modificarea preţului de echilibru ;
b. creşterea productivităţii muncii ;
c. economia de cheltuieli pentru protecţia mediului înconjurător ;
d. practicarea unor preţuri de vânzare mai ridicate decât cele stabilite pe piaţă ;
e. folosirea eficientă a abilităţii întreprinzătorului ;
f. creşterea inflaţiei ;
g. practicarea concurenţei incorecte.

272. Care sunt caracteristicile fundamentale ale profitului admis ?

a. se obţine pe seama progresului tehnic şi al organizării superioare a producţiei ;
b. se obţine pe seama depăşirii riscului ;
c. se obţine pe baza împărţirii valorii produsului între posesorii factorilor de producţie ;
d. este stabilit indirect de către autoritatea publică prin reglementările referitoare la impozit ;
e. asigură sau nu pe baza politicii statului un anumit nivel de rentabilitate ramurilor, subramurilor, categoriilor de firme din punct de vedere al mărimii lor.

Scanned with OKEN Scanner

273. Posesorii factorilor de producție își însușesc :

a. profitul ;
b. costul de producție ;
c. dobânda ;
d. renta ;
e. salariul ;
f. costurile materiale ;
g. salariul întreprinzătorului.

274. Firmele participă pe piața rezultatelor și a factorilor de producție în calitate de :

a. posesori ai forței de muncă ;
b. posesori de acțiuni și obligațiuni ;
c. ofertanți ai bunurilor și serviciilor obținute în cadrul firmelor respective ;
d. clienți pentru procurarea de factori de producție ;
e. posesori de capitaluri pentru a le oferi celor care au nevoie.

275. Câștigul total sau brut al unui întreprinzător care este posesorul tuturor factorilor de producție este format din :

a. salariul întreprinzătorului ;
b. impozite ;
c. profitul propriu-zis ;
d. partea ce i se cuvine din câștigul total în calitate de deținător de capital ;
e. costurile materiale ;
f. partea din câștig ce i se cuvine posesorului pământului pe care îl utilizează ;
g. economii de pe urma neefectuării acțiunilor de protejare a mediului înconjurător ;
h. taxele vamale.

276. O firmă care din încasări își acoperă numai costurile de producție se consideră în prima etapă :

a. fără perspectivă ;
b. falimentară ;

Scanned with OKEN Scanner

c. își încetează activitatea într-un timp scurt;
d. nu obține profit;
e. fără posibilități de dezvoltare în viitorul îndepărtat.

277. Pentru posesorul de capital, mărimea profitului însușit este influențat direct proporțional de:

a. nivelul costului de producție;
b. volumul producției;
c. mărimea impozitelor;
d. nivelul prețului;
e. creșterea rentei;
f. ponderea produselor cu un profit scăzut în structura totală a producției;
g. viteza de rotație a capitalului;
h. volumul produselor de calitate superioară obținut la același cost sau cu un cost mai mic.

278. Marcați factorii care prin acțiunea lor influențează invers proporțional mărimea profitului:

a. nivelul prețului de vânzare;
b. nivelul costului mărfii sau serviciului;
c. nivelul salariilor și al rentei în valoarea produselor și serviciilor;
d. sporirea vitezei de rotație;
e. ponderea produselor cu profit scăzut în volumul total al producției.

279. În care din situațiile menționate mai jos masa profitului crește?

a. când prețul de vânzare crește și costul mediu rămâne constant;
b. când prețul de vânzare și costul mediu rămân constanți și volumul producției crește;
c. când rămân constante cantitatea de produse, prețurile de vânzare și costurile fixe și creso costurile variabile;
d. când costurile unitare fixe și prețurile rămân constante iar producția și costurile variabile cresc proporțional;

Scanned with OKEN Scanner

e. când cantitatea de produse se micșorează, iar prețurile și costurile medii rămân constante.

280. Considerați că masa profitului crește, atunci când ?

a. cheltuielile salariale și prețul de vânzare cresc în proporție de 10% iar producția rămâne constantă ;
b. producția se dublează, prețul de vânzare rămâne constant, iar rata profitului se reduce la jumătate ;
c. prețul de vjnzare crește în aceeași proporție cu renta plătită proprietarului funciar, iar producția rămâne constantă ;
d. producția, prețul de vânzare și costurile variabile rămân constante, iar costurile fixe totale cresc.

281. Dacă prețul de vânzare al unui produs crește, în ce situație se mărește masa profitului ?

a. costul de producție mediu rămâne constant ;
b. costul de producție mediu se micșorează ;
c. costul de producție mediu se mărește în aceeași proporție în care crește prețul și producția rămâne constantă ;
d. scade ponderea produselor cu costuri ridicate ;
e. se elaborează reglementări din partea statului care interzic vânzarea sub costuri ;
f. costul fix mediu pe produs scade în aceeași proporție în care crește prețul de vânzare ;
g. salariile cresc într-un ritm mai mare decât prețul de vânzare.

Notă : Motivați răspunsurile.

282. Când o firmă își dublează producția fizică în condițiile în care prețul de vânzare și costul rămân constante, rata profitului se modifică astfel ;

a. crește ;
b. scade ;
c. nu se modifică.

Scanned with OKEN Scanner

283. Profitul este folosit pentru :

a. plata dobânzii ;
b. plata salariilor ;
c. lărgirea și modernizarea producției ;
d. acoperirea uzurii mașinilor ;
e. asigurarea autofinanțării firmei ;
f. acoperirea pierderilor provenite din calamitățile naturale ;
g. consumul personal al posesorului de capital.

284. Profitul ca formă de venit ce revine posesorului de capital se deosebește de salariu ca formă de venit ce revine posesorului muncii prin aceea că :

a. este întotdeauna mai mare decât salariul ;
b. este folosit pentru dezvoltarea firmei și pentru dezvoltarea generală a societății iar salariul folosit numai pentru consum ;
c. profitul poate fi negativ.

285. Profitul realizat de o firmă se ridică la suma de 300.000 u.m. iar rata anuală a profitului este de 12%. În activitatea pe care a desfășurat-o amortismentul a fost de 2 ori mai mare decât celelalte cheltuieli materiale și valoric a fost egal cu cheltuielile salariale. Jumătate din profitul realizat îl depune la bancă pe termen de 6 luni cu o dobândă anuală de 15%.

Să se determine : cheltuielile materiale, cheltuielile salariale, costul de producție, suma încasată din vânzarea mărfii și dobânda încasată.

Rezolvare

$$C_p = 2\,C_1 + C_1 + 2\,C_1 = 5\,C_1$$

$$p' = \frac{P}{C_p} \times 100 = 12\% \qquad \frac{300.000}{Cp} \times 100$$

$$C_p = \frac{P}{p'} \times 100 = \frac{300.000}{\frac{12}{100}} = 2.500.000 \text{ u.m.}$$

Scanned with OKEN Scanner

$$C_1 = \frac{2.500.000}{5} = 500.000 \text{ u.m.}$$

$A = 2\ C_1 = 2 \times 500.000 = 1.000.000$ u.m.
$s = A = 1.000.000$ u.m.
$c = 1.000.000 + 500.000 = 1.500.000$ u.m.
$M = C_p + P = 2.500.000 + 300.000 = 2.800.000$ u.m.

sau

$M = A + C_1 + s + P$
$M = 1.000.000 + 500.000 + 1.000.000 + 300.000 =$
$= 2.800.000$ u.m.

$$D_1 = \frac{1}{2} \times 300.000 \times \frac{15}{100} \times \frac{1}{2} = 11.250 \text{ u.m.}$$

286. Costurile salariale făcute de o întreprindere într-un an oarecare au atins suma de 200.000 u.m., reprezentând 25% din costul de producție. Profitul realizat de întreprindere a fost de 2 ori mai mare decât costurile salariale, iar producția fizică a fost de 1.000 tone.

Să se determine : costurile materiale, rata profitului și prețul la care s-a vândut tona.

Rezolvare

$M = c + s + P$
$M = c + 200.000 + 2\ s$
$M = c + 200.000 + 400.000$ u.m. $P = 400.000$ u.m.

$$s = \frac{25}{100} C_p \Rightarrow 200.000 = 0,25\ C_p \Rightarrow$$

$$C_p = \frac{200.000}{0,25} = 800.000 \text{ u.m.}$$

sau

$Cp = 4\ s = 800.000$ u.m.

$c = 800.000 - 200.000 = 600.000$ u.m.
$M = c + s + P$
$M = 600.000 + 200.000 + 400.000 = 1.200.000$ u.m.

$$p' = \frac{P}{c+s} = \frac{400.000}{800.000} \times 100 = 50\%$$

$Pv = 1.200.000 : 1.000 = 1.200$ u.m.

Scanned with OKEN Scanner

287. Un agent economic dispune de un anumit capital fix care este prevăzut să se amortizeze în 8 ani. El realizează anual o producție de 1.050.000 unități monetare pentru care consumă un volum de capital fix (amortizare) de 3 ori mai mare decât celelalte cheltuieli materiale și egal cu cheltuielile salariale. După vânzarea mărfurilor constată că rata profitului este de 20%.

Să se determine: masa profitului *(P)*, costurile materiale *(c)* și capitalul fix *(Kf)*.

Rezolvare

$$p' = \frac{P}{c + s} \times 100$$

$P = 20\%$ din C_p

$$P = \frac{1}{5} \text{ din } cp$$

$M = c + s + p$
$M = Cp + P$
$M = 5\,P + 1\,P = 6\,P$
$1.050.000 : 6 = 175.000$ u.m.
$P = 175.000$ u.m.
$Cp = 175.000 \times 5 = 875.000$ u.m.
$Cp = A + c_1 + s$
$Cp = 3\,c_1 + 1\,c_1 + 3\,c_1 = 7\,c_1$

$$c_1 = \frac{875.000}{7} = 125.000 \text{ u.m.}$$

$c = A + c_1$
$c = 3\,c_1 + 1\,c_1 = 4\,c_1$
$c = 4 \times c_1 = 125.000 \times 4 = 500.000$ u.m.
$Kf = T \times A$
$A = 3\,c_1 \Rightarrow 125.000 \times 3 = 375.000$ u.m.
$Kf = 375.000 \times 8 = 3.000.000$ u.m.

288. O întreprindere realizează într-un an o producție în valoare de 480.000 dolari cu o rată a profitului de 20%. Cheltuielile materiale aferente valorii producției au reprezentat 35% din costul de producție, iar consumul capitalului fix a reprezentat 8% din totalul cheltuielilor materiale. Capitalul fix de care dispune între-

Scanned with OKEN Scanner

prinderea are o durată de funcționare de 10 ani, iar capitalul circulant reprezintă 1/2 din capitalul fix.

Să se determine costurile materiale, costurile salariale și rata profitului în raport cu capitalul utilizat.

Rezolvare

$$M = c + s + P = 480.000 \text{ dolari}$$

$$p' = \frac{P}{c + s} \times 100 = 20\%$$

în care $P = 1/5\ Cp$

$Cp = 5\ P$

$M = 5\ P + 1\ P = 6\ P$

$5\ P + 1\ P = 480.000$ dolari

$$P = \frac{480.000}{6} = 80.000 \text{ dolari}$$

$$Cp = P \times 5\ P = 80.000 \times 5 = 400.000 \text{ dolari}$$

$$s = \frac{35}{100} \times Cp = \frac{35}{100} \times 400.000 = 140.000 \text{ dolari}$$

$$c = Cp - s = c = 400.000 - 140.000 = 260.000 \text{ dolari}$$

$$A = \frac{8}{100} \times 260.000 = 20.800 \text{ dolari}$$

$Kf = A \times T$

$20.800 \times 10 = 208.000$ dolari

$$Kc = \frac{1}{2} \times 208.000 = 104.000 \text{ dolari}$$

$$KT = 208.000 + 104.000 = 312.000 \text{ dolari}$$

$$p' = \frac{P}{KT} = \frac{80.000}{312.000} \times 100 = 25,6\%$$

289. O întreprindere are o productivitate medie anuală pe salariat de 28.000 unități monetare. Valoarea amortizării capitalului fix a fost de 3 ori mai mare decât valoarea celorlalte cheltuieli materiale, iar cheltuielile salariale de 4 ori față de aceleași cheltuieli ma-

Scanned with OKEN Scanner

teriale. Întreprinderea are 30 de angajați. După vânzarea mărfii, firma constată că rata profitului a fost de 20%.

Să se determine: costurile materiale, costurile salariale și profitul.

Rezolvare

$M = W \times N$

$28.000 \times 30 = 840.000$ u.m. $\quad M = 840.000$ u.m.

$p' = \frac{P}{c + s} = 20\%$ deci $P = 1/5$ din $(c + s)$

$Cp = 5\ P$

$M = Cp + P = 5\ P + 1\ P = 6\ P$

$P = \frac{M}{6} = \frac{840.000}{6} = 140.000$

$Cp = A + c_1 + s$

$3\ c_1 + 1\ c_1 + 4\ c_1 = 8\ c_1$; $Cp = 8\ c_1$

$Cp = 840.000 - 140.000 = 700.000$ u.m.

$c_1 = \frac{700.000}{8} = 87.500$ u.m.

$A = 87.500 \times 3 = 262.500$ u.m.

$c = 262.500 + 87.500 = 350.000$ u.m.

$s = 87.500 \times 4 = 350.000$ u.m.

290. Un agent economic realizează într-un an o producție de 600 tone pe care a vândut-o cu 1.000 u.m. tona. Pentru producerea mărfii respective, agentul utilizează un capital total de 400.000 u.m. din care consumă 40.000 sub formă de amortizare. Consumul total anual de capital circulant a fost de 6 ori mai mare decât volumul amortizării. La marfa vândută agentul a încasat un profit de 160.000 u.m.

Să se determine: costurile materiale, salariale și rata profitului sub cele două forme.

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

1. $M = Q \times Pv = 600 \times 1.000 = 600.000$ u.m.
2. $c = A + 6\,A = 40.000 + (6 \times 40.000) =$
$= 280.000$ u.m.
3. $s = 600.000 - (280.000 + 160.000) = 160.000$ u.m.
4. $p'_1 = \dfrac{160.000}{280.000 + 160.000} \times 100 = 36{,}36\%$

$$p'_2 = \frac{160.000}{400.000} = 40\%$$

291. O firmă realizează anual un profit de 900.000 u.m. Pentru obținerea acestuia ea dispune de un capital fix de 4.800.000 u.m. care este prevăzut să se amortizeze în 3 ani și efectuează cheltuieli anuale pentru salarii în sumă de 200.000 u.m. Capitalul circulant cheltuit anual reprezintă 40% din costuri.

Să se determine: costul de producție și rata profitului.

Rezolvare

1. $A = \dfrac{Kf}{T} = \dfrac{4.800.000}{3} = 1.600.000$ u.m.
2. $Cp = A + Kcc + s$
$Cp = 1.600.000 + Kcc + 200.000 = 1.800.000$ u.m.
$Cp = 1.800.000 + Kcc$

$$Kcc = \frac{40}{100} \times Cp \qquad s + A = \frac{60}{100} \times Cp$$

60 . . . . . 1.800.000
100 x

$$x = \frac{180.000.000}{60} = 3.000.000$$

$Cp = 3.000.000$ u.m.
$Kcc = 3.000.000 - 1.800.000 = 1.200.000$ u.m.
$Cp = 1.600.000 + 1.200.000 + 200.000 = 3.000.000$ u.m.

Scanned with OKEN Scanner

$$3.\ p' = \frac{900.000}{3.000.000} \times 100 = 30\%$$

292. Pornind de la un preț de echilibru de 160 u.m. pe bucată din produsul X, un agent economic își propune să producă zilnic 1.000 de unități pentru care cheltuiește materii prime 50.000 u.m., materii auxiliare 11.000 u.m., amortizarea capitalului fix 4.000 u.m., salarii 20.000 u.m., cheltuieli cu protecția mediului înconjurător 3.000 u.m. În timpul realizării producției agentul economic consumă pentru protecția mediului numai 2.000 u.m. și justifică întreaga sumă, iar la vânzarea produselor beneficiază de o rată a inflației față de prețul de echilibru de 2,5%.

Să se calculeze: costul de producție pe bucată și pe întreaga producție în condiții reale; masa profitului legitim și profitul nelegitim.

Rezolvare

1. M_1 = la prețul de echilibru
$1.000 \times 160 = 160.000$ u.m.
2. M_2 = la prețul de echilibru + rata inflației

$$1.000 \times 160 \times \frac{2,5}{100} = 164.000 \text{ u.m.}$$

3. Cp = costul de producție real
$50.000 + 11.000 + 4.000 + 20.000 + 2.000 = 87.000$ u.m.
4. Cpu = costul de producție pe bucată

$$Cpu = \frac{87.000}{1.000} = 87 \text{ u.m.}$$

5. Pl = profit legitim
$160.000 - 87.000 = 73.000$ u.m.
6. Pnl = profit nelegitim
$164.000 - 160.000 = 4.000$ u.m.
$4.000 + 1.000$ (economii la cheltuielile pentru protecția mediului) $= 5.000$ u.m.

293. Într-un an un întreprinzător produce 2.000 de unități marfă pe care le vinde cu 6.000 u.m. bucata. În

Scanned with OKEN Scanner

activitatea de producție el utilizează un capital fix de 500.000 u.m. iar consumul de capital total reprezintă 80% din costul total al producției. Salariile au însumat 2.000.000 u.m. pe întregul an. Capitalul fix are o durată de funcționare de 5 ani.

Să se determine : rata profitului în funcție de costul de producție și de capitalul utilizat.

Rezolvare

$$A = \frac{Kf}{T} = \frac{500.000}{5} = 100.000 \text{ u.m.}$$

$Cp = 100\%$ $\quad c = 80\%$

$\quad s = 20\% = 2.000.000$ u.m.

2.000.000 20

c. 80

$$c = \frac{2.000.000 \times 80}{20} = 8.000.000 \text{ u.m.}$$

$Kc = 8.000.000 - 100.000 = 7.900.000$ u.m.

$Kt = 500.000 + 7.900.000 = 8.400.000$ u.m.

$M = 2.000 \times 6.000 = 12.000.000$ u.m.

$P = 12.000.000 - (8.000.000 + 2.000.000) =$

$= 2.000.000$ u.m.

$Cp = 8.000.000 + 2.000.000 = 10.000.000$ u.m.

$$p'_1 = \frac{2.000.000}{10.000.000} \times 100 = 20\%$$

$$p'_2 = \frac{2.000.000}{8.400.000} \times 100 = 23,8 \text{ (rotunjit)}$$

294. Într-un an oarecare, o firmă încasează din vânzarea producției de bază o sumă de 3,6 milioane u.m. cu o rată medie anuală a profitului de 20%. În același an, ea efectuează servicii pentru terți în sumă de 1,2 milioane u.m. din care obține un profit ce echivalează cu 2/4 din aceste încasări. Întreprinderea a mai pus în vânzare prin bursă, 1.000 de acțiuni cu o valoare nominală fiecare de 1.000 u.m., la care, prin jocul de bursă, câștigă 20% la fiecare acțiune.

Scanned with OKEN Scanner

Pentru întreaga activitate depusă ea consumă sub formă de amortizare 15% din costul total de producție, iar capitalul circulant consumat reprezintă 40% din capitalul fix. Durata de funcționare a capitalului fix este de 10 ani.

Să se determine : rata profitului în funcție de costul de producție, de capitalul utilizat și de cifra de afaceri.

Rezolvare

1. Producția de bază : P_1 = profit producția de bază
$P_1 = 1/5\ Cp$; Cp 5P
$M = 5\ P + 1\ P = 6\ P$

$$P_1 = \frac{3.600.000}{6} = 600.000 \text{ u.m.}$$

Cost de producție Cp_1
$Cp_1 = M - P = 3.600.000 - 600.000 = 3.000.000$ u.m.

2. Sectorul servicii pentru terți : P_2 = profit

$$P_2 = \frac{2}{4}\ 1.200.000 = 600.000 \text{ u.m.}$$

$Cp_2 = 1.200.000 - 600.000 = 600.000$ u.m.

3. Jocul de bursă :

$$\text{Câștig la bursă} = \frac{20 \times 1.000}{100} \times 1.000 =$$

$= 200.000$ u.m.

$Vat = 1.000 \times 1.000 = 1.000.000$ u.m.

4. Profitul (câștigul) total încasat :
$P = 600.000 + 600.000 + 200.000 = 1.400.000$ u.m.

5. Costurile totale ale întreprinderii :
$Cp_1 + Cp_2 = 3.000.000 + 600.000 = 3.600.000$ u.m.

6. $A = \frac{15}{100}\ 3.600.000 = 540.000$ u.m.

7. $Kf = 540.000 \times 10 = 5.400.000$ u.m.

8. $Kc = \frac{40}{100}\ 5.400.000 = 2.160.000$ u.m.

9. $Kt = 5.400.000 + 2.160.000 = 7.560.000$ u.m.

Scanned with OKEN Scanner

10. $CA = 3.600.000 + 1.200.000 + 1.000.000 =$
$= 5.800.000$ u.m.

11. Rata profitului:

$$P'_1 \text{ (în funcție de cost)} = \frac{1.400.000}{3.600.000} \times 100 = 38,8\%$$

P'_2 (în funcție de capitalul utilizat):

$$\frac{1.400.000}{7.560.000} \times 100 = 18,5\%$$

P'_3 (în funcție de cifra de afaceri):

$$\frac{1.400.000}{5.800.000} \times 100 = 24,1\%$$

295. O firmă dorește să obțină la produsul X un profit total brut de 160.000 u.m., știind că prețul de vânzare este de 200 u.m. bucata. Pentru cantitatea pe care urmează să o producă, se apreciază că firma va avea un consum anual total de cheltuieli fixe de 120.000 u.m. din care 80% va reprezenta amortizarea, iar costul variabil pe bucată va fi de 60 u.m. Capitalul fix folosit este prevăzut să se amortizeze în 5 ani.

Să se calculeze: cantitatea de produse care urmează să o producă, costurile totale, capitalul fix în funcțiune și rata profitului.

Rezolvare

1. Cantitatea de produse Q

$P = 200\ Q - (120.000 + 60\ Q)$
$160.000 = 200\ Q - (120.000 + 60\ Q)$
$160.000 + 120.000 = (200 - 60)\ Q$
$280.000 = 140\ Q$

$$Q = \frac{280.000}{140} = 2.000 \text{ bucăți}$$

$Q = 2.000$ bucăți

2. Costurile totale:

$CT = CF + CVm \times Q$
$CT = 120.000 + 60 \times 2.000 = 240.000$ u.m.

Scanned with OKEN Scanner

3. Suma încasată M :

$M = Q \times Pv = 2.000 \times 200 = 400.000$ u.m.

4. Capitalul fix în funcțiune Kf

$$A = \frac{80}{100} 120.000 = 96.000$$

$Kf = A \times T = 96.000 \times 5 = 480.00$ u.m.

5. Rata profitului p'

$$p' = \frac{P}{CF + Cv} \times 100 \quad \frac{160.000}{240.000} \times 100 = 66,6\%$$

RĂSPUNSURI

264. c ; **265.** f ; **266.** d ; **267.** a, b, c, d, f ; **268.** c ; **269.** b ; **270.** a, d, e, g, h ; **271.** c, d, f, g ; **272.** d, e ; **273.** a, c, d, e, g ; **274.** c, d ; **275.** a, c, d, f ; **276.** d ; **277.** b, d, g, h ; **278.** b, c, e ; **279.** a, b, d ; **280.** a, c ; **281.** a, b, d, f ; **282.** c ; **283.** c, e, g ; **284.** c ;

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XIV

VENITUL, CONSUMUL ȘI INVESTIȚIILE

296. Referitor la rezultatele activității umane, arătați care dintre răspunsurile următoare sunt corecte și complete :

a. rezultatele activității umane se concretizează în bunuri materiale ;
b. rezultatele activității umane se referă la producția neterminată și servicii ;
c. rezultatele activității umane se referă la venituri ;
d. rezultatele activității umane presupun și rebuturile ;
e. rezultatele activității umane se concretizează în bunuri materiale și servicii.

297. Pentru măsurarea rezultatelor economice se folosesc :

a. indicatori economici de ramură ;
b. indicatori economici în expresie valorică ;
c. indicatori economici în expresie fizică ;
d. indicatori economici pe ansamblul economiei naționale ;
e. indicatori economici la nivelul fiecărui agent, la nivel de ramură și pe ansamblul economiei naționale, calculați în expresie valorică și în unități naturale.

Arătați care dintre răspunsurile enunțate mai sus sunt corecte și complete ?

Scanned with OKEN Scanner

298. În statistica țărilor cu economie de piață, la nivel macroeconomic se calculează și se utilizează două grupe de indicatori. Ce fel de indicatori sunt aceștia ? Enumerați răspunsurile corecte.

a. indicatori intermediari și cantitativi ;
b. indicatori finali ;
c. indicatori globali;
d. indicatori de schimburi valutare și financiare.

299. Arătați care dintre răspunsurile enumerate mai jos, exprimă corect deosebirile dintre grupul de indicatori ce reprezintă produsul național și grupul de indicatori ce reprezintă produsul intern ?

a. nici o deosebire ;
b. produsul național se referă la produsele sau venitul consumat de către locuitorii permanenți ai țării respective ;
c. produsul intern are în vedere apartenența statală a agenților economici, indiferent dacă își desfășoară activitatea în propria țară sau în alte țări ;
d. produsul intern reprezintă răspunsul de la b), iar produsul național, răspunsul de la c) ;
e. produsul național se calculează numai ca produs național brut, iar produsul intern, numai ca produs intern net.

300. Să presupunem că la sfârșitul unui an de zile, pe ansamblul economiei naționale s-au înregistrat următoarele rezultate (exprimate în prețurile pieței) :

a. valoarea bunurilor și serviciilor produse 1.000 mild. dolari
b. valoarea bunurilor produse și consumate în scopul producerii de noi bunuri și servicii 700 mild. dolari
c. producția finală brută a agenților naționali ce își desfășoară activitatea în străinătate 100 mild. dolari

Scanned with OKEN Scanner

d. producția finală brută a agenților străini ce își desfășoară activitatea în interiorul țării 50 „
e. consumul de capital fix *(CCF)* 200 „
f. consumul de salarii 300 „
g. consumul de energie și combustibili 100 „
h. alte cheltuieli 100 „

Să se calculeze indicatorii posibili de măsurare a rezultatelor macroeconomice la sfârșitul perioadei respective.

Rezolvare

Indicatorii macroeconomici ce se pot calcula în cazul de față sunt :

a. produsul național brut *(PNB)*
b. produsul național net *(PNN)*
c. produsul intern brut *(PIB)*
d. produsul intern net *(PIN)*

Produsul intern brut se calculează ca diferență între valoarea totală a bunurilor și serviciilor produse în perioada de calcul și valoarea bunurilor și serviciilor produse și consumate în scopul producerii de noi bunuri și servicii, numite și consum intermediar.

Produsul național brut se calculează adăugând la *PIB* producția finală brută a agenților naționali ce își desfășoară activitatea în străinătate și scăzând producția finală brută a agenților străini ce își desfășoară activitatea în interiorul țării.

Dacă din mărimea *PIB* și *PNB* scădem consumul de capital fix (amortizarea) se obține produsul intern net *(PIN)* și respectiv, produsul național net *(PNN)*.

În cazul nostru :

a. *P.I.B.* : 1.000 mild. dolari — 700 mild. dolari = 300 mild. dolari ;
b. *P.N.B.* : P.I.B. + producția finală brută a agenților naționali ce își desfășoară activitatea în străinătate minus producția finală brută a agenților străini ce își desfășoară activitatea în interiorul țării :

Scanned with OKEN Scanner

300 mild. dolari + 100 mild. dolari — 50 mild. dolari = 350 mild. dolari.

c. *P.I.N.* = *PIB* — *CCF*

300 mild. dolari — 200 mild. dolari = 100 mild. dolari.

d. *P.N.N.* = *PNB* — *CCF*

350 mild. dolari — 200 mild. dolari = 150 mild. dolari.

Să presupunem în continuare că din rezultatele obținute se plătesc o serie de impozite :

— impozitul pe salarii	70 mild. dolari
— impozitul pe vânzări	25 mild. dolari
— impozitul pe proprietate	10 mild. dolari
— impozitul pe licențe	5 mild. dolari

Rezolvare

Producția netă a țării este dată de venitul național ce se calculează prin scăderea impozitelor indirecte din *PNN*, exprimat în prețurile pieței.

În cazul nostru :

VN = 150 mild. dolari — 40 mild. dolari = 110 mild. dolari.

301. Care din impozitele enumerate mai jos sunt considerate directe și care sunt considerate indirecte ?

a. impozitul pe profit ;
b. impozitul pe licențe ;
c. impozitul pe salarii ;
d. impozitul pe proprietate ;
e. impozitul pe cifra de afaceri ;
f. impozitul pe vânzări.

302. În care din situațiile următoare un agent economic este în situație de cumpărător-investitor ?

a. cumpărător de bunuri de consum pentru nevoile sale materiale și spirituale de viață ;
b. cumpărător de servicii pentru nevoile sale materiale de viață ;

Scanned with OKEN Scanner

c. cumpărător de factori de producție pentru satisfacerea unor nevoi personale ;
d. cumpărător de factori de producție pentru a se manifesta ca întreprinzător.

303. Arătați care din răspunsurile enumerate mai jos sunt corecte :

a. la un volum dat al venitului, cu cât rata consumului este mai mare, cu atât este mai mare partea destinată economiilor ;
b. la un volum dat al venitului, cu cât rata consumului este mai mare, cu atât este mai mică partea destinată economiilor ;
c. rata consumului nu reprezintă un raport, ci mărimea consumului la un moment dat în economie.

304. În dinamică pentru a putea crește consumul, fără ca economiile să scadă, este necesar ca :

a. venitul să crească mai repede decât consumul ;
b. venitul să crească mai încet decât consumul ;
c. venitul să crească în același ritm cu consumul ;
d. venitul să rămână la același ritm de creștere ca în perioada precedentă.

305. Creșterea cheltuielilor pentru consum depinde de :

a. creșterea salariilor ;
b. scăderea puterii de cumpărare a banilor ;
c. scăderea impozitelor și taxelor ;
d. scăderea prețurilor la bunurile de consum ;
e. înclinația spre a economisi diferența dintre venitul efectiv și cheltuielile determinate de standardul de viață obișnuit.

306. Care din afirmațiile de mai jos pot constitui mobiluri subiective în legătură cu consumul :

a. tendința oamenilor de a folosi venitul de regulă, pentru menținerea standardelor de viață obișnuite ;

Scanned with OKEN Scanner

b. înclinația spre economisirea diferenței dintre venitul efectiv și cheltuielile determinate de standardul de viață obișnuit ;

c. tendința de creștere a diferenței dintre venit și consum pe măsură ce oamenii realizează venituri mai mari.

300. La o creștere a venitului (ΔV) are loc :

a. o scădere a consumului ΔC, dar $\Delta V > \Delta C$, astfel încât raportul $\frac{\Delta C}{\Delta V}$ este negativ, dar supraunitar ;

b. o creștere a consumului ΔC, dar $\Delta V > \Delta C$, astfel încât raportul $\frac{\Delta C}{\Delta V}$ este pozitiv, dar subunitar.

308. Înclinația marginală spre consum (c') se calculează și arată :

a. $\frac{\Delta C}{\Delta V}$ și arată cu cât va scădea consumul la o reducere cu 0 unități a venitului ;

b. $\frac{\Delta V}{\Delta C}$ și arată cu cât va crește consumul la o sporire cu o unitate a venitului ;

c. $\frac{\Delta I}{\Delta V}$ și arată cum va trebui să împărțim sporul următor al venitului între consum și investiții.

309. Scăderea venitului pe o perioadă îndelungată poate avea ca rezultat :

a. o depășire a consumului de către venit ;

b. o depășire a venitului de către consum ;

c. o depășire a venitului de către consum; nu numai la nivel de individ și instituții, ci chiar la nivel guvernamental ; arătați răspunsurile corecte și complete.

Scanned with OKEN Scanner

310. Pentru studierea consumului de bunuri și servicii în multe țări se folosesc :

a. anuarele statistice ;
b. bugetele de familie ;
c. revistele de specialitate ;
d. sondajele publice ;
e. listele de priorități.

311. Care din situațiile de mai jos, caracterizează evoluția normală a consumului ?

a. scăderea ponderii cheltuielilor pentru alimente pe fondul îmbunătățirii calității și sporirii produselor cu valoare nutritivă ridicată ;
b. scăderea cheltuielilor pentru îmbrăcăminte și confort personal ;
c. scăderea ponderii cheltuielilor pentru servicii ;
d. creșterea ponderii cheltuielilor pentru servicii, în mod deosebit cele care contribuie la ridicarea nivelului de cultură și civilizație.

312. Atunci când venitul depășește cheltuielile pentru consum, suma excedentară este folosită de agenții economici direct pentru :

a. investiții ;
b. acordarea de împrumuturi ;
c. în scopuri neproductive ;
d. alte destinații.

313. Pentru un agent economic o sumă economisită devine investiție atunci când :

a. este folosită la petrecerea concediului în stațiune;
b. este folosită pentru cumpărarea de televizor ;
c. este folosită pentru cumpărarea de casete video în vederea organizării unei activități culturale și științifice ;
d. este folosită pentru cumpărarea de echipament industrial în vederea lărgirii și dezvoltării sale economice.

Scanned with OKEN Scanner

314. Care din afirmațiile de mai jos, referitoare la investițiile nete, sunt corecte și complete ?

a. reprezintă partea din venit care se folosește pentru a spori capitalul fix ;

b. reprezintă partea din venit care se folosește pentru a spori stocurile;

c. reprezintă partea din venit care se folosește pentru creșterea volumului capitalului fix și creșterea volumului stocurilor ;

d. investiția netă împreună cu amortizarea este mai mare decât investiția brută ;

e. investiția netă împreună cu amortizarea contribuie la formarea brută a capitalului fix.

315. După cum este cunoscut, economiile și investițiile (nete) sunt în mod necesar mărimi egale. În acest sens, ce relații matematice se pot folosi pentru a demonstra afirmația de mai sus ?

Rezolvare

$V = C + S$ și $V = C + I$

unde :

V — reprezintă venitul

C — consumul

S — economiile

I — investițiile

De aici, se poate stabili că :

$S = V - C$ și $I = V - C$

De unde rezultă că, economiile sunt egale cu investițiile : $S = I$

316. Să presupunem că, la un moment dat, în economie se înregistrează :

a. înclinația marginală spre consum $(c'') = 0{,}6$

b. un spor al investițiilor de 100 mild. lei.

Să se calculeze sporul de venit național ce se va obține

Rezolvare

$$\Delta V = K \cdot \Delta I \qquad \Delta V = \frac{1}{1 - c''} \Delta I$$

$$K = \frac{s}{1 - c''} \qquad c'' = \frac{\Delta C}{\Delta V}$$

în care :

V = sporul de venit
K = multiplicatorul investițiilor
I = sporul de investiții
c'' = înclinația marginală spre consum

$$\Delta V = \frac{1}{1 - 0{,}6} \cdot 100 = 2{,}5 \times 100 = 250 \text{ mild. lei}$$

317. Ce legătură există între înclinația marginală spre economii și sporirea cu o unitate a venitului ?

a. economiile cresc ca urmare a sporirii cu o unitate a venitului ;
b. economiile scad ca urmare a sporirii cu o unitate a venitului ;
c. economiile rămân constante ca urmare a sporirii cu o unitate a venitului.

318. Efectele creșterii investițiilor (ΔI) asupra creșterii venitului național (ΔV) sunt evidențiate de :

a. înclinația marginală spre economie (s') ;
b. înclinația marginală spre consum (c'') ;
c. multiplicatorul investițiilor (K).

319. Multiplicatorul investițiilor arată că atunci când :

a. are loc o sporire a investițiilor față de situația inițială, venitul va crește cu o mărime de K ori mai mare decât sporul investițiilor ;
b. are loc o scădere a investițiilor față de situația inițială, venitul va rămâne constant.

320. Dați răspunsul corect la relația următoare :

$$\Delta V = K \cdot \Delta I, \text{ în care } K > I$$

Rezolvare

Relația matematică de mai sus, este în legătură cu semnificația principiului multiplicatorului investițiilor și

Scanned with OKEN Scanner

anume : multiplicatorul investițiilor arată de câte ori sporul investițiilor este cuprins în sporul venitului național.

321. Să presupunem că multiplicatorul investițiilor poate să ia următoarele valori : 5, 1, 12.
Arătați care din aceste valori va determina cea mai mare creștere a venitului ?

322. La nivel de economie națională, la sfârșitul anului curent, venitul național (VN_1) este de 20.000 miliarde dolari și reprezintă o creștere de 10% față de venitul național din perioada anterioară (VN_0). Înclinația marginală spre consum (c'') este de 0,7, iar rata consumului (c') în perioada curentă este de 0,6.

Să se determine :

1. înclinația marginală spre economii (s') și sporul economiilor ($\triangle S$) în perioada curentă ;

2. sporul de venit ($\triangle VN$) ce se va obține în viitor pe seama investițiilor efectuate în perioada curentă (se consideră investițiile egale cu economiile, iar sporul investițiilor egal cu sporul economiilor).

Rezolvare

1.. $s' = 1 - c'' = 1{,}0 - 0{,}7 = 0{,}3$

$\triangle S = \triangle VN \times s'$ $\qquad \triangle VN = VN_1 - VN_0$

$VN_1 = 1{,}10 \times VN_0$

$$VN_0 = \frac{20.000}{1{,}10} = 18.188 \text{ mld. lei}$$

$\triangle VN = VN_1 - VN_0 = 20.000 - 18.188 = 1.812$ mld. dolari.

$\triangle S = 1.812 \times 0{,}3 = 543{,}6$ mld. dolari

2. Sporul viitor de venit național ($\triangle VN$) este :

$\triangle VN = K \times \triangle I$ $\qquad K = \frac{1}{s'}$

$\triangle VN = K \times 543{,}6$ mld. dolari

$$K = \frac{1}{s'} = \frac{1}{0,3} = 3,33$$

$\Delta VN = 3,33 \times 543,6 = 1.810$ mld. dolari

323. Arătați ce relații se pot stabili între multiplicatorul investițiilor și înclinația marginală spre economii :

a. multiplicatorul investițiilor (K) este egal cu inversul înclinației marginale spre economii s' ;
b. multiplicatorul investițiilor este egal cu înclinația marginală spre economie ;
c. multiplicatorul investițiilor accelerează înclinația marginală spre economii.

324. Să presupunem că înclinația marginală spre consum c" și înclinația marginală spre economii s' au evoluat astfel :

a. c" = 1/ 2 s' = 1/2
b. c" = 4/ 5 s' = 1/5
c. c" = 9/ 10 s' = 1/10
d. c" = 99/100 s' = 1/100

Să se calculeze evoluția multiplicatorului investițiilor.

Rezolvare

Potrivit formulei de calcul a multiplicatorului investițiilor *(K)* :

$$K = \frac{\Delta V}{\Delta I}$$ și înlocuind pe $\Delta I = \Delta V - \Delta C$

se obține : $K = \frac{\Delta V}{\Delta V - \Delta C}$

Împărțind numărătorul și numitorul fracției cu ΔV rezultă :

$$K = \frac{1}{1 - \frac{\Delta C}{\Delta V}}$$ unde, înlocuind $\frac{\Delta C}{\Delta V}$ cu c",

Scanned with OKEN Scanner

înclinația marginală spre consum, se obține :

$$K = \frac{1}{1 - c''} \text{ sau } \qquad K = \frac{1}{s'}$$

Așadar, rezultă că multiplicatorul investițiilor K este egal cu inversul înclinației marginale spre economii s'.

Deci, în cazul nostru :

— dacă : $c'' = 1/2 \qquad s' = 1/2$ și

$$K = \frac{1}{s'} = \frac{1}{1/2} = \frac{2}{1} = 2$$

— dacă : $c'' = \frac{4}{5} \qquad s' = \frac{1}{5}$ și

$$K = \frac{1}{s'} = \frac{1}{\frac{1}{5}} = \frac{5}{1} \text{ și } K = 5$$

— ș.a.m.d.

325. La sfârșitul anului de activitate economică Produsul Național Brut *(PNB)* exprimat în prețul factorilor este de 1.000 milioane lei ; înclinația marginală spre consum în perioada actuală (c''_1) este de 0,4, consumul în perioada precedentă *(Co)* a fost de 500 milioane lei, rata consumului *(c'o)* de 0,8 și a crescut cu 600 milioane lei în perioada actuală.

Să se determine :

a. investiția netă și investiția brută în perioada actuală (*In*1 și *Ib*1) ;

b. venitul în perioada anterioară *(VNo)* și cea actuală *(VN1)* ;

c. sporul de venit *(△VN)* ce se va obține în viitor pe seama investițiilor nete efectuate în perioada actuală (investițiile nete sunt egale cu economiile S)

Rezolvare

b. $VN1 = VNo + \triangle VN$

$$\triangle VN = \frac{\triangle C}{c''}$$

Scanned with OKEN Scanner

$VNo = Co + S$ $\qquad C'o = \frac{C\,o}{VNo}$ deci :

$$VNo = \frac{Co}{C'o} = \frac{5.000}{0,8} = 6.250 \text{ milioane lei}$$

atunci $VN1 = VNo + \Delta VN$

$$\Delta VN = \frac{600}{0,4} = 1.500 \text{ milioane lei}$$

$VN1 = 6.250 + 1.500 = 7.750$ milioane lei.

a. pornind de la relația : $In1 = S1$

$In1 = VN1 - C1$ iar $C1 = Co + \Delta C$

$In1 = 7.750 - (5.000 + 600) = 2.150$ miiloane lei

$Ib1 = In1 + A$ în care :

A = amortizarea capitalului fix.

Știind că PNN (venitul național) se determină scăzând din PNB, în prețul factorilor, amortizarea capitalului fix (A), rezultă că :

$A = PNB1 - VN1 = 10.000 - 7.750 = 2.250$ milioane lei

$Ib1 = 2.150 + 2.250 = 4.400$ milioane lei.

c. ΔVN (sporul de venit) pentru etapa viitoare se calculează astfel :

$\Delta VN = K \times \Delta In1$

în care :

K = multiplicatorul investițiilor

$$K = \frac{1}{1 - C'1} = \frac{1}{1 - 0,4} = \frac{1}{0,6}$$

$\Delta IN = In1 - Ino$

$Ino = VNo - Co = 6.250 - 5.000 = 1.250$ milioane lei.

$\Delta In = 2.150 - 1.250 = 900$ milioane lei.

$$\Delta VN = K \times \Delta In = \frac{1}{0,6} \times 900 = 1.500 \text{ milioane lei.}$$

326. În legătură cu definiția investițiilor, arătați care din răspunsurile enumerate mai jos sunt corecte ?

Scanned with OKEN Scanner

a. reprezintă partea de venit cheltuită pentru lărgirea stocului de mărfuri ;
b. reprezintă partea din venit cheltuită pentru formarea capitalului ;
c. reprezintă partea din venit cheltuită pentru salariile personalului operativ.

327. Între investiția netă și investiția brută există următoarele deosebiri ; arătați răspunsurile corecte.

a. nici o deosebire ;
b. investiția netă este mai mare decât investiția brută ;
c. investiția netă se referă numai la cheltuielile pentru creșterea volumului capitalului fix, pe când investiția brută se referă și la creșterea volumului stocurilor ;
d. în timp ce investiția netă se referă la cheltuielile pentru creșterea volumului capitalului fix și creșterea volumului stocurilor, investiția brută cuprinde în plus (față de investiția netă) și amortizarea, ca expresie a consumtului de capital fix.

328. La baza incitației pentru investiții, într-o economie de piață se află :

a. cererea de investiții ;
b. rata dobânzii în economie și raportul ei față de rata rentabilității ;
c. existența unui număr suficient de întreprinzători optimiști ;
d. fluctuațiile cotidiene ale profiturilor la investițiile existente.

329. Investițiile au o serie de efecte directe asupra economiei ; care dintre cele enumerate mai jos sunt reale ?

a. crearea de noi locuri de muncă ;
b. sporirea ofertei de bunuri și servicii ;
c. înlocuirea și modernizarea echipamentului tehnic de producție ;
d. scăderea resurselor de dezvoltare a economiei.

Scanned with OKEN Scanner

330. Să presupunem că în anul 1993, venitul național într-o economie a crescut de la 2.500 miliarde lei, în anul precedent, la 3.500 miliarde lei. Creșterea respectivă se datorează efortului investițional și a multiplicatorului investițiilor care a fost de 4. În anul 1993, înclinația marginală spre economii este de 0,8. Se cere :

a. sporul consumului în anul 1993 ;

b. sporul economiilor în anul 1993.

Rezolvare

a. $\Delta C = \Delta V \times c''$

$\Delta V = 3.500 - 2.500 = 1.000$ mild. lei.

$c'' = 1 - s = 1 - 0,8 = 0,2$

$\Delta C = 1.000 \times 0,2 = 200$ mild. lei.

b. $\Delta S = \Delta V - \Delta C = 1.000 - 200 = 800$ mild. lei.

sau :

$\Delta S = \Delta V \times c'' = 1.000 \times 0,8 = 800$ mild. lei.

331. Economiile sunt egale cu :

a. veniturile ?

b. venitul minus investițiile ?

c. înclinația marginală spre economii $\frac{\Delta S}{\Delta V}$?

332. Multiplicatorul investițiilor se exprimă în :

a. $\Delta C - \Delta I$?

b. $\frac{\Delta V}{\Delta I}$?

c. $\frac{1}{S}$?

RĂSPUNSURI

296. e ; **297.** e ; **298.** b ; **299.** d ; **301.** impozite directe a, c, e ; impozite indirecte : b, d, f ; **302.** d ; **303.** b ; **304.** a, **305.** a, c, d ; **306.** a, b ; **307.** b ; **308.** b ; **309.** c ; **310.** b ; **311.** a, d ; **312.** a ; **313.** c, d ; **314.** c, e ; **317.** a ; **318.** c ; **319.** a ; **321.** 12 ; **323.** a ; **326.** b ; **327.** d ; **328.** a, b, c, d ; **229.** a, b, c ; **331.** b ; **332.** b, c.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XV

EFICIENȚA ȘI ECHILIBRUL ECONOMIC

333. Ținând seama de conceptul de eficiență economică arătați care din relațiile de mai jos îl exprimă :

a. $E = \frac{Vr}{CFc} = 1$

b. $E = \frac{Vr}{CFc} > 1$

c. $E = \frac{Vr}{CFc} < 1$

d. $E' = \frac{CFc}{Vr} > 1$

e. $E' = \frac{CFc}{Vr} = 1$

f. $E' = \frac{CFc}{Vr} < 1$

334. Notând : CA = volumul încasărilor unei firme din activitatea depusă și CP = volumul costurilor efectuate pentru obținerea încasărilor respective, arătați ecuațiile ce evidențiază rentabilitatea și pragul minim al rentabilității.

a. $CA < CP$

b. $CP = CA$

c. $CP < CA$

335. Evidențiați factorii esențiali de sporire a eficienței și a forței competitive a agenților economici :

a. alegerea celor mai bune metode de management și gestiune ;

b. accentuarea fenomenelor de dezechilibru în economie ;

Scanned with OKEN Scanner

c. cunoașterea și anticiparea cererii pe piață ;
d. promovarea tehnologiilor moderne în activitatea de producție ;
e. încetinirea vitezei de rotație a capitalului.

336. Echilibrul economic general cuprinde ca forme parțiale, de echilibru raportul cerere-ofertă de pe :

a. piața bunurilor și serviciilor ;
b. . . . . .
c. piața capitalurilor ;
d. . . . . .

337. Știind că Y este oferta globală, iar D este cererea globală, care este condiția de echilibru general în relațiile de mai jos ?

a. $Y > D$
b. $C + S = C + I$
c. $Y = D$
d. $Y < D$
e. $S = I$

338. În baza notațiilor referitoare la piața bunurilor economice, stabiliți relațiile adevărate pentru starea de echilibru :

a. $Y + H = D + E$
b. $C + S + H = C + I - E$
c. $Y + H > D + E$
d. $C + S + H = C + I + E$

339. Știind că : Ym = oferta de bani ; Dm = cererea de bani ; MV = oferta reală de bani ; PT = cererea reală de bani, arătați când se întrunesc condițiile de echilibru în relațiile de mai jos :

a. $Ym > Dm$
b. $MV = PT$
c. $Ym < Dm$
d. $Ym = Dm$
e. $M = \frac{PT}{V}$

340. Efecte produse de presiune (1) și de absorbție (2) pe piață :

a. concurență puternică între cumpărători ;

Scanned with OKEN Scanner

b. creşterea volumului vânzării este determinată de producători, care găsesc cumpărători pentru tot ce produc ;
c. concurenţă puternică între vânzători ;
d. cumpărătorii au posibilitatea să aleagă ;
e. lipseşte stimulentul agenţilor economici pentru a produce bunuri de calitate ;
f. stimulează îmbunătăţirea calităţii, reducerea costurilor şi promovarea progresului tehnic.

341. Situaţiile de dezechilibru sunt determinate de :

a. modificarea limitelor resurselor şi tehnologiilor ;
b. necunoaşterea sau neînţelegerea mecanismelor pieţei ;
c. stoparea veniturilor consumatorilor ;
d. greşeli de politică economică generală pe termen lung sau scurt.

342. Absorbţia ca stare a dezechilibrului economic se caracterizează prin :

a. concentrarea investiţiilor spre obiective destinate dezvoltării produselor noi ;
b. marea majoritate a investiţiilor servesc direct lărgirii producţiei pe cale extensivă ;
c. stimulează atât risipa cât şi economiile.

343. Dacă două activităţi de acelaşi fel sau diferite se concurează pe piaţă, eficienţa este aceea :

a. care obţine veniturile cu cheltuieli cât mai mici de factori de producţie ;
b. care înregistrează cheltuielile cele mai mici pe unitatea de venit realizat ;
c. care înregistrează egalitatea veniturilor ca nivelul consumului factorilor de producţie.

344. Sporirea eficienţei unei întreprinderi prin utilizarea eficientă a factorilor de producţie (reducerea consumului acestora) are loc atunci când :

a. oferta de bunuri se produce pentru o cerere elastică ;

Scanned with OKEN Scanner

b. oferta de bunuri se produce pentru o cerere inelastică.

345. Criteriul major al eficienței la nivelul unității economice este :

a. maximizarea prețului de vânzare ;
b. maximizarea volumului de bunuri economice de calitate superioară ;
c. maximizarea profitului ;
d. îmbunătățirea existenței sociale, a condiției umane.

346. Eficiența activității economice la nivelul agenților economici se apreciază prin :

a. volumul veniturilor realizate ;
b. mărimea costului de producție ;
c. rentabilitate ;
d. productivitatea muncii ;
e. compatibilitatea cu mediul natural.

347. Referitor la activitatea economică a unei întreprinderi se cunosc datele : valoarea producției vândută și încasată este de 200 mil. u.b. ; costul total rezultat din activitatea de producție 160 mil. u.b. Capitalul folosit este de 150 mil. u.b. Întreprinderea a folosit 100 de lucrători.
Să se determine eficiența economică prin :

a. productivitatea muncii ;
b. productivitatea capitalului ;
c. rata rentabilității ;
d. venituri realizate la o unitate de cheltuieli ;
e. cheltuieli de producție la o unitate a veniturilor realizate.

Rezolvare

a. productivitatea muncii — ca raport între valoarea producției și numărul de lucrători :

$$W_N = \frac{Q}{N} = \frac{200 \times 10^6}{100} = 2 \times 10^6 \text{ u.b./lucrător}$$

Scanned with OKEN Scanner

b. productivitatea (randamentul) capitalului — ca raport între valoarea producției și valoarea capitalului folosit :

$$W_K = \frac{Q}{K} = \frac{200 \times 10^6}{150 \times 10^6} = 1{,}33 \text{ u.b./1 u.b. de capital}$$

c. rata rentabilității — se determină prin trei modalități :

1. ca raport procentual între masa profitului și costul de producție

$$R_p = \frac{P}{CT} \times 100$$

Masa profitului *(P)* se determină ca diferență între valoarea producției (venituri încasate) și costul total de producție :

$$P = Vr - CT = 200 \times 10^6 - 160 \times 10^6 = 40 \times 10^6$$

Rata profitului devine :

$$Rp = \frac{P}{CT} \times 100 = \frac{40 \times 10^6}{160 \times 10^6} \times 100 = 25\%$$

2. ca raport procentual între masa profitului și capitalul folosit în relația :

$$Rp = \frac{P}{K} \times 100 = \frac{40 \times 10^6}{150 \times 10^6} \times 100 = 26{,}6\%$$

3. ca raport procentual între masa profitului și cifra de afaceri :

$$Rp = \frac{P}{CA} \times 100 = \frac{40 \times 10^6}{200 \times 10^6} \times 100 = 20\%$$

d. venituri realizate la o unitate de cheltuieli, ca raport între veniturile realizate *(Vr)* și costul de producție ca expresie bănească a consumului de factori de producție, în relația :

$$Ee = \frac{Vr}{CFc} = \frac{200 \times 10^6}{160 \times 10^6} = 1{,}25 \text{ u.b./1 u.b. } Ee > 1$$

e. cheltuieli de producție la o unitate de venituri realizate, ca raport între costul total de producție și veniturile realizate, în relația :

Scanned with OKEN Scanner

$$Ee = \frac{CFc}{Vr} = \frac{160 \times 10^6}{200 \times 10^6} = 0{,}80 \text{ u.b./1 u.b. de venit}$$

$$Ee < 1$$

348. În legătură cu activitatea economică a unei societăți comerciale se cunosc datele. La nivelul unui an realizează o producție de 200.000 bucăți. Capitalul folosit este de 50 mil. u.b., din care capitalul fix 28 mil. u.b. recuperabil în 7 ani. Cheltuielile salariale reprezintă 10 mil. u.b. Prețul de vânzare (pe produs) este de 300 u.b. Numărul de salariați = 40 persoane.

Să se determine eficiența economică prin :

a. productivitatea muncii în expresie fizică și valorică ;

b. productivitatea (randamentul) capitalului în expresie valorică ;

c. rata rentabilității ;

d. venituri realizate la unitate de factori de producție consumați ;

e. cheltuieli de producție la o unitate de venit realizat.

Rezolvare

a. Productivitatea muncii (W_N) — se determină cu relația :

$$W_N = \frac{Q}{N} = \frac{200.000}{40} = 5{,}000 \text{ buc./lucrător}$$

sau dacă ținem seama de valoarea producției vândută și încasată :

$$W_N = \frac{Pv \times Q}{N} = \frac{300 \times 200.000}{40} = \frac{6 \times 10^7}{40} =$$

$$= 1{,}5 \times 10^6 \text{ u.b./lucrător}$$

b. Productivitatea (randamentul) capitalului se determină ca un raport între valoarea producției și valoarea capitalului folosit, cu relația :

Scanned with OKEN Scanner

$$W_K = \frac{Pv \times Q}{K} = \frac{6 \times 10^7}{5 \times 10^7} = 1{,}2 \text{ u.b. la o unitate}$$

de capital

c. Rata rentabilității — se determină prin rata profitului în formele cunoscute. *1) ca raport procentual între masa profitului și costul de producție :*

$$1.\ Rp = \frac{P}{C + S} \times 100$$

Masa profitului *(P)* se determină ca diferență între încasările din vânzarea producției și costul total :

$P = Inc - CT = pv \times Q - CT$

$CT = C + S = A + Kc + S$

Kc (capital circulant) $= K - Kf =$

$50 \times 10^6 - 28 \times 10^6 = 22 \times 10^6$ u.b.

Amortizarea capitalului fix *(A)* se determină ca un raport între prețul capitalului fix și durata de folosință a capitalului fix *(T)* în relația :

$$A = \frac{Kf}{T} \qquad A = \frac{28 \times 10^6}{7} = 4 \times 10^6 \text{ u.b.}$$

deci, $CT = 4 \times 10^6 + 22 \times 10^6 + 10 \times 10^6 =$

$= 36 \times 10^6$ u.b.

iar $P = 300 \times 200.000 - 36 \times 10^6 = 60 \times 10^6 - 36 \times$

$\times 10^6 = 24 \times 10^6$ u.b.

$$Rp = \frac{24 \times 10^6}{36 \times 10^6} \times 100 = 66{,}6\%$$

2. *ca raport procentual între masa profitului și capitalul folosit,* în relația :

$$Rp = \frac{P}{K} \times 100 = \frac{24 \times 10^6}{50 \times 10^6} = 48\%$$

3. ca raport procentual între masa profitului și cifra de afaceri (volumul încasărilor din vânzări), în relația :

$$Rp = \frac{P}{CA} \times 100 = \frac{24 \times 10^6}{60 \times 10^6} \times 100 = 40\%$$

Scanned with OKEN Scanner

d. Veniturile realizate (încasate) la o unitate de cheltuieli de producție, în relația :

$$Ee = \frac{Vr}{CFc} = \frac{60 \times 10^6}{36 \times 10^6} = 1{,}66 \text{ u.b./1 u.b.}$$

întrucât $Ec > 1$ este situație de eficiență.

e. Consum de factori de producție pe unitatea de venit realizat în relația :

$$Ee = \frac{CFc}{Vr} = \frac{36 \times 10^6}{60 \times 10^6} = 0{,}60 \text{ u.b.1/u.b. de venituri}$$

întrucât $Ee < 1$ avem o situație de eficiență.

349. În cadrul unei economii, valoarea bunurilor și a serviciilor destinate vânzării reprezintă 2.400 mild. u.b. ; viteza de circulație a banilor este de 3 rotații.

Să se determine masa monetară necesară menținerii echilibrului monetar în condițiile unui nivel al prețurilor a) 100%, b) 150%, c) 80%.

Rezolvare

Știind condiția de echilibru a pieței monetare $MV = P \times T$, rezultă că :

$$M = \frac{P \times T}{V}$$

a. deci dacă : $P_1 = 100\%$

$$M = \frac{100 \times 2.400 \times 10^9}{100 \times 3} = 800 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

b. dacă $P_2 = 150\%$

$$M = \frac{150 \times 2.400 \times 10^9}{100 \times 3} = 1.200 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

c. dacă $P_3 = 80\%$

$$M = \frac{80 \times 2.400 \times 10^9}{100 \times 3} = 640 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

Scanned with OKEN Scanner

350. Știind că volumul total al tranzacțiilor de pe piață este de 1.800 mild. u.b., iar masa monetară de 600 mild. u.b. să se determine viteza de circulație a banilor necesară menținerii echilibrului monetar în condițiile unui nivel al prețurilor de a) 100%, și b) 200%.

Rezolvare

Știind condiția de echilibru a pieței monetare

$MV = P \times T$, rezultă că :

$$V = \frac{P \times T}{M} \text{ deci,}$$

a. dacă $P_1 = 100\%$

$$V = \frac{1.800 \times 10^9 \times 100}{600 \times 10^9 \times 100} = 3 \text{ rotații}$$

b. dacă $P_2 = 200\%$

$$V = \frac{1.800 \times 10^9 \times 200}{600 \times 10^9 \times 100} = 6 \text{ rotații}$$

351. Valoarea bunurilor economice realizate într-o țară în decurs de un an a fost de 2.400 mild. u.m. Excedentul balanței comerciale este de 20 mild. u.m. Investițiile se ridică la 200 mild. u.m., iar importurile reprezintă 25% din valoarea bunurilor economice obținute.

Să se determine în condiții de echilibru :

a. mărimea economiilor ;
b. mărimea consumului intern de bunuri ;
c. mărimea cererii interne.

Rezolvare

Știind că :

$Y = 2.400$ mild. u.m.

$I = 200$ mild. u.m.

Scanned with OKEN Scanner

$H = \frac{25}{100} \times 2.400 = 600$ mild. u.m

$E = H + \Delta X = 600 + 20 = 620$ mild. u.m.
ΔX = excedentul balanței comerciale
$S = ?\ C = ?\ D = ?$
$Y + H = D + E \Rightarrow D = Y + H - E$
$2.400 + 600 - 620 = 2.380$ mild. u.m.
$S + H = I + E \Rightarrow S = I + E - H$
$200 + 620 - 600 = 220$ mild. u.m.
$Y = C + S \qquad C = Y - S$
$2.400 - 220 = 2.180$ mild. u.m.

RĂSPUNSURI

333. a, b, e, f ; **334.** b, c ; **335.** a, c, d ; **336.** b) piața monetară, d) piața muncii ; **337.** b, c, e ; **338.** a, d ; **339.** b, d, e ; **340.** (1) c, d, f, (2). a, b, e ; **341.** a, b, d ; **342.** b, c ; **343.** a, b ; **344.** b ; **345.** c ; **346.** c, d, e.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XVI

ȘOMAJUL

352. Care din următoarele aprecieri privind șomajul sunt adevărate ?

a. stare negativă a economiei care afectează o parte din populația activă disponibilă ;
b. o creștere a ofertei de muncă concomitent cu scăderea cererii de forță de muncă ;
c. creșterea cererii de muncă și scăderea ofertei de muncă ;
d. o mărime omogenă, nediferențiată ;
e. expresie a dezechilibrului de pe piața muncii și de pe piața bunurilor și serviciilor.

353. Stabiliți care din procesele de mai jos generează șomaj ?

a. emigrarea populației autohtone ;
b. înlocuirea vechilor tehnici și tehnologii ;
c. crize și conjuncturi defavorabile ;
d. reorganizarea unor activități sau firme ;
e. creșterea exporturilor ;
f. modificarea structurii economiei pe activități, ramuri și subramuri ;
g. expansiunea economică ;
h. imigrarea populației.

354. Caracterizarea stării de șomaj se poate face prin :

a. nivelul la care a ajuns ;

Scanned with OKEN Scanner

b. structura pe sex, vârstă, rase și calificare ;
c. mărimea ajutorului de șomaj ;
d. durata învățământului obligatoriu ;
e. durata șomajului ;
f. intensitatea șomajului ;
g. rata șomajului ;
h. numărul șomerilor.

355. Pentru ca o persoană să fie considerată șomer în țara noastră, trebuie să îndeplinească concomitent condițiile :

a. să fie în vârstă de muncă ;
b. să fie aptă de muncă ;
c. nu muncește ;
d. caută un loc de muncă dar este refuzat la firmele la care se adresează ;
e. este disponibil pentru o muncă salariată sau nesalariată ;
f. să fie înregistrat la oficiul de plasare a forței de muncă.

356. Care din următoarele afirmații cu privire la îndemnizația sau ajutorul de șomaj sunt corecte ?

a. mărimea sa diferă pe țări și perioade de timp ;
b. se acordă pe o perioadă limitată reglementată legislativ în fiecare țară ;
c. reprezintă un venit minim garantat, mai mic decât salariul ;
d. este atât de avantajoasă încât generează suficiență și mulțumire în rândul șomerilor ;
e. se plătește numai celor care întrunesc toate condițiile de șomer ;
f. o primește orice persoană care nu muncește.

357. Rata șomajului se determină :

a. ca raport între numărul șomerilor și populația ocupată ;
b. ca raport între populația aptă disponibilă care nu lucrează și totalul populației apte disponibile;

Scanned with OKEN Scanner

c. ca raport între numărul șomerilor și populația aptă disponibilă ;
d. ca raport între numărul șomerilor și populația totală.

358. Politici sau măsuri pentru diminuarea șomajului : 1) ce privesc direct pe șomeri ; 2) ce privesc populația ocupată.

a. pregătirea, calificarea și orientarea celor ce caută un loc de muncă ;
b. facilități acordate de stat pentru crearea de noi întreprinderi ;
c. crearea de noi locuri de muncă în activitățile publice ;
d. trecerea la noi forme de angajare ;
e. sporirea investițiilor pentru crearea de noi locuri de muncă ;
f. pregătirea și calificarea populației efectiv active;
g. crearea de posibilități suplimentare de angajare prin reducerea timpului de muncă și a duratei vieții active ;
h. garantarea locurilor de muncă pentru cei care lucrează ;
i. acceptarea de către cei în căutarea unui loc de muncă a angajării lor pe baza contractelor de scurtă durată, cu program zilnic redus și atipic.

359. Populația ocupată este la nivelul unei economii de 10 mil. persoane, iar numărul șomerilor de 800.000 persoane. Care este rata șomajului ?

360. Populația aptă disponibilă într-o țară reprezintă 20 mil. persoane, iar gradul de ocupare este de 60 la sută. Dintre persoanele neocupate 1.000.000 sunt șomeri. Să se determine :

a. populația ocupată ;
b. rata șomajului.

361. La nivelul unei țări populația totală este de 60 milioane locuitori. Populația activă disponibilă este de

Scanned with OKEN Scanner

35 milioane, iar gradul de ocupare este de 80 la sută. Rata șomajului este de 5 la sută.
Să se determine : populația inaptă, rata inapților, numărul șomerilor, mărimea populației efective ocupate.

362. În cadrul unei țări populația totală este de 30 milioane persoane, iar populația aptă disponibilă este de 18 milioane persoane ; elevii, studenții și militarii în termen reprezintă 1 milion persoane, iar femeile casnice și alte persoane care nu desfășoară activități nesalariale 7 milioane. Rata șomajului este de 10%. Să se determine :
a. populația ocupată ;
b. numărul șomerilor.

Rezolvare

$Po = PA - PAN$
$Po = 18.000.000 - 8.000.000 = 10.000.000$ persoane

$Rs = \frac{S}{Po} \times 100$ de unde rezultă că :

$S = \frac{Rs \times Po}{100} = \frac{10 \times 10.000.000}{100}$

$S = 1.000.000$ persoane

356. Populația activă disponibilă este de 20 milioane persoane iar populația ocupată reprezintă 80% din populația aptă de muncă. Persoanele în vârstă și apte de muncă ce nu muncesc, dar caută un loc de muncă și sunt disponibile pentru o muncă salariată reprezintă 1,6 milioane. Persoanele sub 15 ani în căutarea unui loc de muncă reprezintă 100.000 iar cele fără loc de muncă ce nu sunt disponibile pentru o muncă salariată sau nesalariată 100.000.
Să se determine rata șomajului.

Rezolvare

$PA = 20.000.000$
$Po = 80\%\ PA$

Scanned with OKEN Scanner

$$Rs = \frac{S}{Po} \times 100$$

$$Po = \frac{80}{100} \times PA = \frac{80 \times 20.000.000}{100} = 16.000.000$$

persoane

$S = 1.600.000$ persoane

$$Rs = \frac{1.600.000}{16.000.000} \times 100 = 10\%.$$

364. În momentul to la o populație ocupată de 10 milioane, rata șomajului este de 15%. În intervalul $to—t_1$, numărul șomerilor scade cu 10% în timp ce populația ocupată se mărește cu 2 mil. persoane. Să se determine rata șomajului în momentul t_1.

$Po = 10$ milioane
$Rs = 15\%$
$S_1 = (-10\%)$
$P_1 = 12$ milioane
$R_{S1} = ?$

$$R_{So} = \frac{S_0}{Po_0} \times 100 \Rightarrow S_0 = R_{So} \times Po_0$$

$$So = \frac{15}{100} \times 10.000.000 = 1.500.000 \text{ persoane}$$

$$S_1 = \frac{90}{100} \times 1.500.000 = 1.350.000 \text{ persoane}$$

$$R_{S1} = \frac{1.350.000}{12.000.000} \times 100 = 11{,}2\%$$

RĂSPUNSURI

352. a, b, e ; **353.** b, c, d, f, h ; **354.** a sau (g+h), b, e, f ; **355.** (a+b+c+d+e+f) ; **356.** a, b, c, e ; **357.** a ; **358.** (1) a, b, c, d, e, (2) f, g, h ; **359** 8% ; **360** (1) 12 milioane persoane, (2) 8,3% ; **361.** $Po = 28$ milioane, $Pi = 25$ milioane ; $Ri = 41{,}6\%$; $S = 1{,}4$ milioane persoane ; **364.** 11,2%.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XVII

INFLAȚIA

365. Inflația ca fenomen complex ce afectează economia unei țări are drept cauze :

a. creșterea excesivă a creditului ;
b. acoperirea deficitelor bugetare și a balanțelor de plăți externe ;
c. creșterea costurilor ;
d. creșterea salariilor nominale ;
e. sporirea producției de bunuri și servicii ;
f. diminuarea masei monetare ;
g. scăderea producției de bunuri și servicii în raport cu cererea.

366. Știind că Y = oferta de mărfuri ; Ym = oferta de bani ; D = cererea de mărfuri ; Dm = cererea de bani, inflația se concretizează în ecuațiile :

a. $Ym > Y$
b. $Ym > Dm$
c. $Y < D$
d. $Ym = Dm$
e. $Ym < Y$
f. $Y = D$

367. Simptomele majore specifice stării de inflație sunt :

a. creșterea prețurilor produselor ca urmare a îmbunătățirii calității lor ;
b. scăderea puterii de cumpărare a banilor aflați în circulație ;
c. creșterea generalizată și durabilă a prețurilor ;

Scanned with OKEN Scanner

d. un excedent al masei monetare în circulație în raport cu oferta de bunuri ;
e. sporirea masei monetare în concordanță cu volumul tranzacțiilor de bunuri și servicii.

368. Măsurarea inflației din economie la un moment dat poate fi efectuată cu ajutorul indicatorilor :

a. indicele general al prețurilor ;
b. puterea de cumpărare a banilor ;
c. indicele costului vieții.

369. Atunci, când în economie are loc un proces inflaționist, este indicat :

a. ca guvernul să preia conducerea activității economice ;
b. să se reducă importul de mărfuri ;
c. să se acționeze pentru reducerea sau eliminarea deficitului bugetului de stat ;
d. să se stimuleze prin orice cale exportul.

370. În condițiile în care ritmul inflației este ridicat :
a. are loc scăderea nivelului de trai al tuturor agenților economici și deprecierea monedei naționale ;
b. are loc reprofilarea activității majorității întreprinzătorilor ;
c. sunt dezorganizate legăturile economice dintre agenții economici ;
d. se amplifică operațiunile speculative ;
e. de regulă sporește șomajul.

Care din corelațiile de mai jos sunt corecte ?

$A = a + b$
$B = c + d$
$C = a + b + e$
$D = c + d + e$
$E = a + c + d + e$

371. Ce efecte pot apărea în cursul creșterii masei monetare peste nevoile economiei ?

a. reducerea puterii de cumpărare a monedei ;

Scanned with OKEN Scanner

b. scăderea nivelului de trai al populației ;
c. scăderea prețurilor ;
d. creșterea generalizată a prețurilor ;
e. creșterea salariului nominal ;
f. scăderea salariului real.

372. Consecințe economico-sociale 1) negative și 2) pozitive ale inflației :

a. scăderea puterii de cumpărare a agenților economici cu venituri mici și fixe ;
b. diminuarea relativă a economiilor agenților economici ;
c. situația debitorilor aflați în faza restituirii sumelor împrumutate ;
d. agenții economici ce-și convertesc disponibilitățile bănești în monedele mai stabile ale altor țări și le transformă după un timp în monedă națională ;
e. accentuarea deficitului bugetului de stat ;
f. restrângerea activităților productive.

373. Măsuri antiinflaționiste privind protecția populației și a agenților economici :

a. indexarea salariilor, pensiilor, burselor ș.a. ;
b. creșterea dobânzilor la economiile păstrate la instituțiile financiare ;
c. acordarea de compensații de către stat și întreprinderi salariaților, pensionarilor și altor categorii sociale ;
d. subvenționarea prețurilor unor produse pentru a le menține constante sau pentru a crește mai lent.

374. Măsuri de diminuare și control a inflației :

a. creșterea dobânzii creditelor acordate de bănci ;
b. scăderea rezervelor monetare obligatorii ale băncilor ;
c. extinderea creditelor de consum ;
d. „înghețarea“ salariilor și a prețurilor ;

Scanned with OKEN Scanner

e. echilibrarea bugetului de stat și a balanței de plăți externe ;
f. dezvoltarea activităților productive ;
g. adaptarea ofertei de bunuri și servicii la volumul și structura cererii de bunuri economice.

375. O societate comercială produce în anul t_1 10.000 produse din vânzarea cărora obține 7 milioane u.b. În anul t_2 oferta întreprinderii crește cu 20 la sută ca urmare a sporirii prețului încasările fiind de 12 mil. u.b.

Să se determine prețul de vânzare în t_1 și t_2 și indicele de dinamică a prețului în intervalul $t_1 - t_2$.

Rezolvare

în t_1 :

$$P_{v1} = \frac{Inc_1}{Q_1} = \frac{7 \times 10^6}{10 \times 10^3} = 700 \text{ u.b.}$$

în t_2 :

$$P_{v2} = \frac{Inc_2}{Q_2}$$

$$Q_2 = Q_1 + \frac{20}{100} \times Q_1 = 10.000 + \frac{20}{100} \times 10.000 = 12.000$$

$$P_{v2} = \frac{12 \times 10^6}{12 \times 10^3} = 1.000 \text{ u.b.}$$

$$I_{Pv} = \frac{P_{v2}}{P_{v1}} \times 100 = \frac{1.000}{700} \times 100 = 142{,}8\%$$

376. Care este valoarea bunurilor și serviciilor ce se pot cumpăra cu o masă monetară de 600 mild. u.b. dacă nivelul prețurilor este de : a) 100%, b) 150%, c) 50% față de un moment de referință ?

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

a) dacă $I_{rv} = 100\%$

$$P_{cb} = \frac{600 \times 10^9 \times 100}{100} = 600 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

b) dacă $I_{rv} = 150\%$

$$P_{cb} = \frac{600 \times 10^9 \times 100}{150} = 400 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

c) dacă $I_{pv} = 50\%$

$$P_{cb} = \frac{600 \times 10^9 \times 100}{50} = 1.200 \times 10^9 \text{ u.b.}$$

377. Puterea de cumpărare a banilor se calculează :

a. ca raport între masa monetară în circulație și indicele prețurilor ;
b. ca diferență între masa monetară aflată în circulație și masa monetară necesară ;
c. ca raport între sporul masei monetare aflată în circulație și masa monetară necesară.

378. Să considerăm că indicele prețurilor se determină pe baza unui coș alcătuit din 5 bunuri de consum care dețin în totalul consumului în ordine, ponderile: 30%, 25%, 20%, 10%, 15%. În intervalul $t_0 - t_1$ prețurile unitare ale acestor bunuri au evoluat conform datelor din tabel :

Bunul	Prețul unitar în t_0 (ub) (P_{V0})	Prețul unitar în t_1 (ub) (P_{V1})	Ponderea în consumul total % α
A	10	15	30
B	8	12	25
C	20	30	20
D	100	240	10
E	400	440	15

Scanned with OKEN Scanner

Să se determine rata inflației în intervalul t_0 la t_1.

Rezolvare :

Rata inflației se determină pe baza indicelui general al prețurilor produselor alese, ca sumă a produsului dintre dinamica prețurilor pe fiecare produs (I_{Pv}) și ponderea produsului în totalul cheltuielilor pentru consum (α_i

$$I_{Gpvi} = \sum_{i=1}^{n} (I_{Pvi} \times \alpha_i)$$

$$I_{Gpvn} = \left(\frac{15}{10} \times 0{,}30\right) + \left(\frac{12}{8} \times 0{,}25\right) + \left(\frac{30}{20} \times 0{,}20\right) +$$

$$+ \left(\frac{240}{100} \times 0{,}10\right) + \left(\frac{440}{400} \times 0{,}15\right) = 1{,}530 \text{ sau } 153{,}0\%$$

Rata inflației = 153,0 — 100 = + 53%.

379. Presupunem că datele primare dintr-un an evidențiază creșterile de preț pe 6 grupe de mărfuri și totodată ponderea grupei în totalul cheltuielilor pentru consum, conform tabelului :

Grpele de mărfuri și servicii	Creșterea prețurilor mărfurilor din fiecare grupă (I_{Pv}) (în %)	Ponderea grupei în totalul cheltuielilor pentru consum (α) (în %)
— Alimente	12	38
— Locuință	10	18
— Îmbrăcăminte	8	11
— Igienă- sănătate	8	11
— Transport	12	10
— Diverse	11	12

Scanned with OKEN Scanner

Să se determine rata inflației prin indicele general de creștere a prețurilor cu amănuntul.

Rezolvare

$I_{gpv} = (12 \times 0{,}38) + (10 \times 0{,}18) + (8 \times 0{,}1) + (8 \times 0{,}11) + (12 \times 0{,}10) + (11 \times 0{,}12) = 10{,}64\%$ sau $= 110{,}64\%$

Rata inflației $= 110{,}64 - 100 = + 10{,}64\%$.

RĂSPUNSURI

365. a, b, c, d, g ; **366.** a, b, c ; **367.** b, c, d ; **368.** a, b, c ; **369.** c ; **370.** D ; **371.** a, b, d, e, f ; **372.** (1) a, b, e, f, (2), c, d ; **373.** a, b, c, d ; **374.** a, d, e, f, g ; **377.** a.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XVIII

FLUCTUAȚIILE ACTIVITĂȚII ECONOMICE

380. În ce mod guvernul poate combate recesiunea economică, apelând la politica bugetară ?

a. mărind cheltuielile publice ;
b. mărind impozitele ;
c. sporind veniturile bugetare.

381. Ce măsuri urmează să inițieze guvernul, în condițiile unui boom economic prelungit ?

a. emisiunea suplimentară de monedă ;
b. majorarea fiscalității ;
c. restricții suplimentare la acordarea de credite ;
d. înlesniri la acordarea de credite ;
e. reducerea fiscalității ;
f. majorarea ratei dobânzii ;
g. reducerea ratei dobânzii.

382. Care sunt efectele ce pot apare în economie în condițiile unei politici fiscale orientată spre creșterea impozitelor ?

a. încurajarea firmelor mici și mijlocii ;
b. sporirea veniturilor bugetare ;
c. descurajarea agenților economici ;
d. creșterea cheltuielilor publice ;
e. diminuarea investițiilor agenților economici ;
f. diminuarea consumului personal al agenților economici.

Scanned with OKEN Scanner

383. Ciclicitatea economică este determinată în mod hotărâtor de :

a. factori aleatori ;
b. factori naturali climaterici previzibili ;
c. modul specific de evoluție a eficienței utilizării factorilor de producție ;
d. evoluția inflației și șomajului.

384. Care din indicatorii enumerați, cunosc o tendință de creștere în faza de expansiune economică ?

a. producția și venitul național ;
b. rata ocupării ;
c. cursul acțiunilor ;
d. rata șomajului ;
e. puterea de cumpărare a banilor ;
f. rata profitului.

385. În condiții de recesiune economică se impun ca măsuri :

a. reducerea cheltuielilor publice, creșterea masei monetare, și a fiscalității ;
b. sporirea cheltuielilor publice, reducerea ratei dobânzii și a fiscalității ;
c. sporirea cheltuielilor efectuate de la buget, a volumului de credite și a fiscalității.

386. Care din măsurile de mai jos se încadrează în acțiunile anticiclice adaptate în condiții de recesiune ?

a. creșterea impozitelor ;
b. creșterea cheltuielilor publice ;
c. scăderea volumului creditelor ;
d. creșterea masei monetare ;
e. scăderea cheltuielilor bugetare ;
f. creșterea ratei dobânzii ;
g. scăderea masei monetare ;
h. creșterea volumului creditelor ;
i. scăderea ratei dobânzii.

Scanned with OKEN Scanner

387. Care din aprecierile de mai jos, referitoare la ciclicitatea economică, sunt adevărate ?

a. este o formă de mișcare a activității economice în care se succed alternativ expansiunea și contracția ;
b. este o formă de evoluție firească, normală a activității economice ;
c. este rezultatul unor greșeli de politică economică;
d. este rezultatul acțiunii unor factori întâmplători.

388. Recesiunea are rolul :

a. de a restabili unele echilibre necesare în economie ;
b. de a asigura restructurarea și reînnoirea factorilor de producție.

389. Fluctuațiile economice ciclice sunt determinate :

a. de cataclisme naturale ;
b. de evenimente sociale și politice deosebite ;
c. de factori interni ce țin de funcționarea activității economice, de interdependențele dintre părțile sale ;
d. de acțiuni neașteptate ale unor agenți economici;
e. o anumită evoluție a stării de spirit a populației.

390. Cauza principală a crizelor economice constă din :

a. stagnarea sau reducerea producției ;
b. rămânerea în urmă a cererii globale față de oferta totală ;
c. creșterea numărului de falimente ;
d. creșterea șomajului.

391. Politicile guvernamentale anticriză se bazează pe utilizarea unor instrumente de politică economică, precum :

a. rata dobânzii ;
b. masa monetară ;
c. cheltuieli publice ;

Scanned with OKEN Scanner

d. impozite și taxe ;
e. rata inflației ;
f. rata șomajului ;
g. volumul de credite.

RĂSPUNSURI

380. a, c ; **381.** a, b, c, f ; **382.** b, c, d, e, f ; **383.** c ; **384.** a, b, c, e, f ; **385.** b ; **386.** b, d, h, i ; **387.** a, b ; **388.** a, b ; **389.** c ; **390.** b ; **391.** a, b, c, d, g.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XIX

STATUL ȘI ECONOMIA

392. Rolul statului în cadrul procesului economic derivă din următoarele ipostaze în care acesta se poate afla :

a. producător și consumator ;
b. principal realizator al protecției sociale ;
c. responsabil al executării bugetului ;
d. organism ce conduce centralizat toată economia națională.

393. Principalele modalități de implicare a statului în economie sunt :

a. asigură cadrul legislativ pentru desfășurarea activității economice, exercitarea liberei inițiative ;
b. acordă subvenții ;
c. mediază în conflictele de muncă ;
d. este un mare consumator de bunuri și servicii pentru administrație.

394. La nivel macroeconomic, intervenția statului se concretizează în :

a. limitarea sau înlăturarea efectelor inflației sau șomajului ;
b. asigurarea unei protecții sociale eficiente ;
c. fixarea unui număr redus de prețuri ;
d. fixarea unei limite minime a salariilor.

Scanned with OKEN Scanner

395. La nivel microeconomic, intervenția statului se concretizează în :

a. influența asupra nivelului și proporțiilor utilizării venitului național ;
b. fixarea unui număr redus de prețuri ;
c. fixarea unor limite minime ale salariilor.

396. Limitele implicării statului în economie sunt rezultatul următoarelor situații :

a. existența agenților economici ce au libertate deplină de acțiune ;
b. raportul de interese între cei pro și contra unei anumite implicări a statului în economie ;
c. inexistența sectorului privat.

397. Resursele financiare și cheltuielile statului se concentrează în :

a. bugetul central, elaborat de administrațiile locale ;
b. bugetele locale, elaborate de puterea executivă ;
c. bugetul central și bugetele locale.

398. Constituie venituri la bugetul statului ;

a. funcționarea administrației publice, apărare, învățământ ;
b. impozite și taxe pe salarii ;
c. venituri industriale, agricole, comerciale, bancare etc.

399. Constituie cheltuieli ale bugetului de stat :

a. cotizații pentru asigurările sociale și venituri de la întreprinderile de stat ;
b. funcționarea administrației publice, apărare, învățământ, sănătate etc. ;
c. impozite pe taxe și salarii.

400. Ponderea cea mai mare a veniturilor la bugetul statului o dețin :

Scanned with OKEN Scanner

a. funcționarea administrației publice, apărare, învățământ ;
b. cotizațiile pentru asigurări sociale ;
c. impozitele.

401. Ponderea cea mai importantă în cadrul capitolului de cheltuieli din bugetul statului este deținută de :

a. asigurări ;
b. apărare ;
c. impozite.

402. Un buget echilibrat exercită, în general, asupra economiei un efect :

a. pozitiv ;
b. negativ ;
c. neutru.

403. Bugetul este deficitar atunci când :

a. veniturile depășesc cheltuielile ;
b. totalul cheltuielilor depășește veniturile ;
c. veniturile egalează cheltuielile.

404. Bugetul statului este excedentar atunci când :

a. veniturile depășesc cheltuielile ;
b. deficitul se manifestă pe termen lung ;
c. totalul cheltuielilor depășește veniturile.

405. Poate avea efecte stimulative asupra economiei :

a. deficitul bugetar manifestat pe termen lung ;
b. emisiunea de (bani) fără acoperire în bunuri și servicii ;
c. manifestarea deficitului bugetar pe termen scurt.

406. Constituie datoria publică :

a. împrumuturile făcute pentru acoperirea deficitului bugetar ;

Scanned with OKEN Scanner

b. emisiunea de bani fără acoperire în bunuri și servicii ;
c. a și b.

407. Peste un anumit nivel considerat minim, excedentul bugetar are efecte :

a. pozitive, deoarece încurajează inflația ;
b. negative, deoarece lasă nefolosite resurse financiare ;
c. a și b.

408. Sistemul de percepere a impozitelor trebuie astfel conceput încât :

a. să se realizeze un echilibru între necesitățile de venituri ale agenților economici și posibilitatea diminuării lor prin creșterea impozitelor ;
b. să avantajeze statul și resursele sale ;
c. să realizeze un echilibru stabil al resurselor monetare.

409. Diferența dintre programare și prognozare este :

a. ambele reflectă programe pe termen mediu și lung ;
b. prognozarea, spre deosebire de programare, are ca substanță obiectivele și politicile economice ce ar trebui urmate pe termen lung ;
c. a și b.

410. Programarea economică presupune implicarea statului pe următoarele planuri :

a. elaborarea de recomandări pentru agenții economici ;
b. constituirea resurselor ;
c. alocarea resurselor ;
d. constrângerea agenților economici de a realiza obiectivele programelor elaborate.

Scanned with OKEN Scanner

RĂSPUNSURI

392. a, b, c; **393.** a, b, c, d; **394.** a, b; **395.** b, c; **396.** a, b; **397.** c; **398.** b, c; **399.** b; **400.** c; **401.** a; **402.** c; **403.** b; **404.** a; **405.** c; **406.** a; **407.** b; **408.** a; **409.** b; **410.** a, b, c.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XX

TRANZIȚIA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ ÎN ROMÂNIA

411. Funcționarea economiei românești până în decembrie 1989 a avut următoarele rezultate nefavorabile:

a. existența monopolului cvasi-total al proprietății de stat în economie ;
b. creșterea generalizată a prețurilor ;
c. reducerea șomajului în economie ;
d. subvalorificarea și risipirea resurselor existente ;
e. eficiența economică scăzută în multe domenii de activitate.

412. Costurile sociale ale tranziției la economia de piață reprezintă :

a. impozitele suplimentare pe care populația trebuie să le suporte în perioada tranziției ;
b. renunțările și sacrificiile pe care populația trebuie să le accepte în perioada de tranziție ;
c. renunțarea la conducerea centralizată a economiei pentru a se putea pune bazele unei economii de piață.

413. Căile de reducere a costurilor sociale ale tranziției la economia de piață sunt în special :

a. reorientarea investițiilor spre ramurile ce satisfac cele mai urgente nevoi ale populației ;

Scanned with OKEN Scanner

b. atragerea de capital străin ;
c. „înghețarea" prețurilor bunurilor de consum și a tarifelor la servicii.

414. Care din elementele de mai jos considerați că reprezintă costuri sociale ale tranziției ?

a. creșterea șomajului ;
b. scăderea salariului real în economie ;
c. crearea de noi locuri de muncă.

415. Presupunând că dispuneți de putere decizională, ce măsuri ați adopta, din cele menționate mai jos, în vederea diminuării efectelor costurilor sociale ale tranziției asupra nivelului de trai al populației ?

a. accentuarea rolului factorilor extensivi ai creșterii economiei ;
b. reorientarea investițiilor, corespunzător resurselor existente ;
c. sporirea eficienței investițiilor.

416. Costurile sociale impuse de procesul formării unei economii de piață în țara noastră, pot fi reduse prin următoarele măsuri :

a. creșterea ajutorului de șomaj în concordanță cu creșterea prețurilor ;
b. dezvoltarea capacităților de producție existente ;
c. reorientarea investițiilor mai ales spre ramurile ce produc bunuri de strictă necesitate (ce necesită volum redus de investiții) ;
d. accentuarea rolului factorilor intensivi.

417. Care din urmtoarele, constituie principii ce stau la baza reconstrucției economiei românești ?

a. autonomia reală deplină a agenților economici ;
b. reglarea prin piață, în condiții de concurență, a succesului și falimentului ;
c. instaurarea monopolului proprietății de stat în economie.

Scanned with OKEN Scanner

418. Elementele fundamentale ale reașezării și reconstrucției mecanismului de funcționare a economiei noastre naționale sunt :
   a. proprietatea întreprinzătorilor, în formele sale diversificate ;
   b. organizarea întregului învățământ pornind de la cerințele competitivității ;
   c. descentralizarea conducerii și autonomia reală a fiecărui agent economic.

419. Structura proprietății este, în prezent, în țara noastră, următoarea :
   a. sector public ;
   b. sector privat ;
   c. asocierea unor elemente ale sectorului public cu elemente ale sectorului privat ;
   d. a și b ;
   e. a, b, c.

420. Sectorul privat are în componență, ca principale elemente :
   a. patrimoniul instituțiilor și stațiunilor experimentale și de cercetare ;
   b. societățile comerciale private cu capital autohton sau străin ;
   c. întreprinzătorii individuali privați, autohtoni și străini ;
   d. regiile autonome.

421. Sectorul public în țara noastră, este format în principal din :
   a. regii autonome ;
   b. societățile comerciale private ;
   c. o parte considerabilă a fondului funciar ;
   d. patrimoniul administrației centrale de stat.

422. Ramurile strategice ale economiei naționale în cadrul cărora funcționează regii autonome sunt :
   a. industria energetică ;

Scanned with OKEN Scanner

b. turismul ;
c. poștă și transporturi feroviare ;
d. alimentația publică ;
e. exploatarea minelor și a gazelor naturale.

423. Patrimoniul societăților comerciale poate deveni privat cu titlu gratuit (prin intermediul mecanismului de preschimbare a hârtiilor de valoare în acțiuni ale societăților comerciale) în proporție de :

a. 70% ;
b. 30% ;
c. nu poate deveni privat, aparține sectorului public.

424. Direcțiile de acțiune pentru asigurarea protecției sociale în procesul de tranziție la economia de piață sunt :

a. protecția acordată populației active, apte de muncă ;
b. protecția acordată pensionarilor, studenților, persoanelor handicapate ;
c. protecția acordată societăților comerciale private.

425. Pentru asigurarea protecției sociale a populației apte de muncă, statul acționează în următoarele direcții :

a. asigură măsurile necesare relansării economiei ;
b. stabilește un sistem de ajutoare de șomaj ;
c. crearea de noi locuri de muncă.

RĂSPUNSURI

411. a, b, e ; **412.** b ; **413.** a, b ; **414.** a, b ; **415.** b, c ; **416.** c, d ; **417.** a, b ; **418.** a, c ; **419.** e ; **420.** b, c ; **421.** a, c, d ; **422.** a, c, e ; **423.** b ; **424.** a, b ; **425.** a, b, c.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XXI

PROBLEME GLOBALE ALE ECONOMIEI MONDIALE

426. Problemele globale ale omenirii pot fi considerate drept grave atunci când :

a. afectează o mare parte din economiile naționale ;
b. nu pot fi rezolvate ;
c. pot fi cu greu rezolvate ;
d. pun în pericol dezvoltarea și existența vieții oamenilor.

427. Cele mai urgente, permanente și presante probleme ale omenirii sunt :

a. promovarea rapidă a progresului tehnic ;
b. sprijinirea și dezvoltarea științei și punerea ei în slujba vieții oamenilor ;
c. criza alimentară și subdezvoltarea ;
d. degradarea mediului natural ;
e. imensele cheltuieli militare ;
f. creșterea producției și îmbunătățirea calitativă a ei ;
g. creșterea rapidă a populației ;
h. inflația, crizele financiar-monetare și economice.

428. Caracterul mondial al abordării problemelor globale ale omenirii impune anumite condiții cum ar fi :

a. costurile necesare rezolvării lor să fie cât mai reduse ;

Scanned with OKEN Scanner

b. spațiul și timpul pentru rezolvarea lor să fie cât mai mari ;
c. toate statele lumii să participe la rezolvarea lor.

429. Tendințele negative care complică grav problemele dezvoltării și vieții pe planetă sunt :

a. promovarea rapidă a progresului tehnic ;
b. creșterea populației globului ;
c. creșterea resurselor neregenerabile ;
d. accentuarea poluării ;
e. scăderea resurselor neregenerabile.

430. În vederea conceperii strategiei și a măsurilor de eliminare a aspectelor negative ale dezvoltării și vieții pe planetă sunt necesare :

a. cunoașterea acestor probleme ;
b. cunoașterea cauzelor lor ;
c. cunoașterea efectelor acestora.

431. Șansele de succes în rezolvarea problemelor grave ale omenirii vor fi mai mari atunci când :

a. eforturile materiale și umane vor fi mai scăzute ;
b. când angajarea în această direcție va fi mai de fond ;
c. când implicarea în acest sens va fi prudentă ;
d. când angajarea în această direcție va fi mai rapidă.

432. Criza alimentară se manifestă atunci când se constată :

a. lipsa de alimente în unele părți ale globului ;
b. lipsa acută de alimente însoțită de o scumpire a lor ;
c. lipsa acută de alimente pentru o mare parte a populației globului.

433. Lipsa de alimente pe locuitor se menține la nivel deja necorespunzător datorită faptului că :

Scanned with OKEN Scanner

a. producția de alimente descrește sensibil în majoritatea țărilor ;
b. populația în țările slab dezvoltate crește mai rapid față de creșterea producției de alimente ;
c. producția de alimente sporește într-un ritm egal cu cel a creșterii populației globului.

434. Măsurile care conduc la creșterea producției și depășirea crizei alimentare sunt :

a. creșterea suprafețelor agricole pe întreg globul ;
b. mărirea randamentului factorilor de producție în agricultura țărilor slab dezvoltate ;
c. sprijinirea de către țările dezvoltate a celor în curs de dezvoltare în pregătirea cadrelor, adoptarea progresului tehnic etc. ;
d. creșterea efortului propriu a populației din țările respective în acest domeniu.

435. Criza om-mediu este generată de o multitudine de situații cum ar fi :

a. creșterea producției militare ;
b. sporirea profiturilor și ca urmare a acumulării și investițiilor pe glob ;
c. dezvoltarea activităților umane ;
d. exploatarea rațională a resurselor ;
e. dezvoltarea fără precedent a științei și tehnicii ;
f. creșterea accelerată a necesităților.
g. exploatarea intensivă a resurselor.

436. Poluarea se manifestă prin :

a. scăderea capacității de rezistență la mediu a organismului uman ;
b. deprecierea ciclurilor normale de viață biogeochimică ca urmare a acțiunii factorilor poluanți ;
c. creșterea duratei vieții omului îndeosebi a celei active.

437. Gravitatea fenomenelor poluante trebuie pusă pe seama :

Scanned with OKEN Scanner

a. apariției rapide a efectelor negative ale unor poluanți ;
b. necunoașterii limitelor superioare ale poluării ;
c. decalajul dintre evacuarea unui poluant în mediul înconjurător și apariția efectelor lui negative ;
d. răspândirea poluanților în întreaga lume.

438. Sarcina prevenirii și înlăturării poluării revine cu precădere :

a. tinerilor, îndeosebi elevilor și studenților ;
b. organismelor specializate din diferite țări ;
c. mișcărilor ecologiste din întreaga lume ;
d. tuturor membrilor globului pământesc apți de muncă ;
e. legislației naționale și internaționale.

439. Concentrarea atenției se îndreaptă mai mult spre prevenirea poluării decât spre înlăturarea efectelor acesteia deoarece prevenirea are ca efecte :

a. este mai greu de suportat ;
b. costă mai mult ;
c. este mai ușor de realizat ;
d. este mai eficientă sub aspectul costurilor și efectelor.

440. Prevenirea poluării presupune măsuri specifice cum ar fi :

a. creșterea rolului științei și cercetării în elaborarea noilor tehnologii nepoluante ;
b. creșterea rolului științei și cercetării în realizarea economiilor ecologice ale lumii ;
c. oprirea cursei înarmărilor ;
d. realizarea dezarmării nucleare și generale.

441. Principalii factori poluanți sunt :

a. bioxidul de carbon degajat de combustibil ;
b. încălzirea atmosferei ;
c. energia nucleară care poate conduce la accidente ;

Scanned with OKEN Scanner

d. reducerea conținutului de ozon a stratosferei ;
e. metalele toxice : plumbul și mercurul evacuate în apă și atmosferă.

442. Pentru ca noile generații să beneficieze de condiții mai bune de viață trebuie să se asigure triumful :

a. libertății individului.
b. științei ;
c. pieței libere ;
d. înțelepciunii ;
e. rațiunii.

RĂSPUNSURI

426. d ; **427.** b, c, d, e, g, h ; **428.** b ; **429.** b, d, e ; **430.** a, b, c ; **431.** b, d ; **432.** c ; **433.** b ; **434.** b, c, d ; **435.** a, c, e, f, g ; **436.** b ; **437.** b, c ; **438.** b, c, e ; **439.** c, d ; **440.** a, b, c, d ; **441.** a, b, c, d, e ; **442.** b, d, e.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XXII

PIAȚA MONDIALĂ

443. Arătați care din răspunsurile următoare sunt corecte și complete ?

a. economia mondială reprezintă ansamblul economiilor naționale ale statelor lumii, privite în interdependența legăturilor științifice și culturale dintre ele ;

b. economia mondială a luat naștere până la sfârșitul secolului XIX ca urmare a formării statelor independente ;

c. economia mondială a luat naștere la începutul secolului XX ca urmare a diviziunii internaționale a muncii ;

d. economia mondială reprezintă ansamblul economiilor naționale ale statelor lumii, privite în interdependența legăturilor economice dintre ele. În linii generale ea s-a conturat la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, ca urmare a formării statelor independente și a diviziunii internaționale a muncii.

444. Suportul pieței mondiale îl constituie :

a. industrializarea economiei mondiale ;
b. specializarea unor țări în producerea și desfacerea anumitor bunuri și servicii ;
c. circuitul economic mondial ;
d. relațiile de bună vecinătate.

Scanned with OKEN Scanner

445. Obiectul pieței mondiale îl constituie :
a. fluxurile economice de bunuri materiale ;
b. fluxurile economice de servicii ;
c. fluxurile economice de capitaluri ;
d. fluxurile economice de forță de muncă.

446. Care din următoarele definiții ale pieței mondiale considerați că sunt corecte ?

a. piața mondială reprezintă ansamblul relațiilor comerciale care se stabilesc între agenții economici din țări diferite, pe baza diviziunii internaționale a muncii ;
b. piața mondială reprezintă ansamblul schimburilor economice și culturale care se stabilesc între agenți economici din țări diferite ;
c. piața mondială reprezintă spațiul de manifestare a rezultatelor diviziunii internaționale a muncii ;
d. piața mondială reprezintă ansamblul relațiilor de schimb care se stabilesc între agenții economici din țări diferite, pe baza cererii și ofertei.

447. Principalele forme ale pieței mondiale sunt :

a. exporturile internaționale ;
b. importurile internaționale ;
c. ansamblul operațiunilor legate de plasarea în străinătate a unor capitaluri ;
d. piața mondială a muncii ;
e. piața tehnologiilor de vârf ;
f. piața internațională a capitalurilor ;
g. comerțul internațional ;
h. piața produselor care încorporează un nivel deosebit de înalt de cunoștințe științifice.

448. Comerțul internațional se referă la :

a. diferite tranzacții cu bunuri materiale pe care agenții economici dintr-o țară le fac cu exteriorul ;
b. diferite tranzacții cu servicii pe care agenții economici dintr-o țară le fac cu exteriorul ;

Scanned with OKEN Scanner

c. exportul și importul de mărfuri și servicii dintre țări ;
d. ansamblul tranzacțiilor cu bunuri și servicii pe care agenții economici dintr-o țară le fac cu exteriorul.

449. Ce se înțelege prin plasarea în (din) străinătate a unor capitaluri ?

a. realizarea de investiții directe ;
b. împrumuturi și cumpărări de titluri (hârtii) de valoare ;
c. exportul și importul de mijloace de producție și în special de capitaluri fixe.

450. Piața produselor care încorporează un nivel deosebit de înalt de cunoștințe științifice constituie :

a. un segment aparte al pieței mondiale ;
b. se dezvoltă mai puțin în prezent ;
c. această piață tinde să înlocuiască importanța economică a piețelor tradiționale cu anumite produse și elemente de capital ;
d. se referă în primul rând, la tehnologiile de vârf.

451. Studierea oricărei forme ale pieței mondiale presupune cercetarea cu prioritate a unor elemente ca :

a. analiza situației conjuncturale și a influenței acesteia asupra relației ofertă-cerere, în prezent și tendințele de viitor ;
b. cunoașterea indicatorilor de măsurare a rezultatelor macroeconomice la diferite țări ;
c. evaluarea capacității de absorbție, efective și potențiale a diverselor piețe externe ;
d. stabilirea poziției concurenților efectivi și a celor potențiali, prin determinarea numărului, dimensiunilor, cotelor de piață deținute etc.

452. În ultimele decenii și-au sporit ponderea, rolul și locul în cadrul pieței mondiale :

a. comerțul internațional ;

Scanned with OKEN Scanner

b. piața internațională a capitalului ;
c. piața mondială a muncii.

453. Comerțul internațional cuprinde :

a. tranzacțiile cu exteriorul, având ca obiect mărfuri cu existență materială, de sine stătătoare ;
b. tranzacțiile cu exteriorul având ca obiect prestările de servicii și vânzările-cumpărările de licențe cu exteriorul ;
c. turismul și transporturile internaționale ;
d. asistența economică și colaborarea tehnico-științifică efectuate pe baze comerciale cu străinătatea ;
e. tranzacțiile cu exteriorul, având ca obiect mărfuri cu existență materială, de sine stătătoare și comerțul invizibil (cu servicii) cu străinătatea.

454. Comerțul invizibil se referă la :

a. tranzacțiile cu exteriorul, având ca obiect mărfuri cu existență materială, de sine stătătoare ;
b. tranzacțiile cu exteriorul având ca obiect prestările de servicii și vânzările-cumpărările de licențe cu exteriorul ;
c. turismul și transporturile internaționale ;
d. consignația internațională ;
e. asistența economică și colaborarea tehnico-științifică efectuată pe baze comerciale cu străinătatea.

455. Unde și prin ce instrument sunt reflectate operațiunile de comerț exterior ?

a. în balanța de plăți externe a țării ;
b. în balanța comercială a țării ;
c. în proiectul de buget al statului.

456. În care din situațiile de mai jos, o balanță comercială reflectă o situație rațională, pentru o țară sau alta ?

a. când este echilibrată ;
b. când este excedentară ;
c. când este deficitară.

Scanned with OKEN Scanner

457. Situația balanței comerciale la un moment dat (excedentară, deficitară sau echilibrată) este determinată de :

a. nivelul eficienței și al productivității muncii ;
b. gradul de competitivitate a mărfurilor și serviciilor naționale pe piața mondială ;
c. ritmul schimburilor economice cu alte țări.

458. Participarea intensă și eficientă la comerțul internațional este o necesitate obiectivă pentru orice țară, deoarece :

a. se asigură factori de producție și bunuri de consum de care țările au nevoie sau pe care le-ar putea produce cu cheltuieli exagerate ;
b. este o condiție pentru continuitatea, lărgirea și modernizarea producției ;
c. își găsește piață de desfacere o parte din producția internă ;
d. se pot organiza unele producții pe scară mai mare, peste dimensiunile cererii interne, asigurând astfel o mai bună utilizare a factorilor de producție, creșterea productivității și a venitului național etc. ;
e. se asigură o descentralizare mai mare a economiei ;
f. nu se intensifică concurența pe piața internă.

459. Ce factori enumerați mai jos, constituie pentru țara noastră, în prezent, piedici în participarea pe scară largă la piața mondială ?

a. împrumuturile efectuate la F.M.I. ;
b. costuri de producție necompetitive comparativ cu cele internaționale ;
c. gradul scăzut de diversificare a producției interne ;
d. folosirea de tehnologii și tehnici de lucru învechite ;
e. destrămarea vechiului sistem politic ;
f. declinul economiei naționale.

Scanned with OKEN Scanner

460. Sistemul de taxe vamale, reprezintă pentru fiecare țară :

a. un gen de impozite care se percep asupra mărfurilor care fac obiectul comerțului exterior, în special al importului ;
b. un gen de impozite care se percep asupra mărfurilor care fac obiectul comerțului exterior, în special al exportului ;
c. un mijloc de reglementare a aspectelor principale ale comerțului său internațional.

461. Arătați care din răspunsurile enumerate mai jos, referitoare la balanțe de plăți, sunt corecte ?

a. reflectă totalul plăților și încasărilor efectuate de o țară, rezultate din relațiile sale comerciale cu alte țări ;
b. reprezintă un tablou statistico-economic în care se înscriu și prin care se compară totalitatea plăților și încasărilor efectuate de o țară, rezultate din relațiile sale cu alte țări, pe o perioadă determinată ;
c. excedentul ei este consecința unei activități valutare dinamice.

462. Arătați care este principala diferență între balanța comercială și balanța de plăți :

a. nu este nici o deosebire ;
b. balanța de plăți cuprinde și balanța comercială ;
c. balanța de plăți cuprinde totalul plăților și încasărilor efectuate de o țară, rezultate din relațiile sale economice cu alte țări, pe când balanța comercială cuprinde numai valoarea totală a exporturilor și, respectiv, a importurilor.

463. Arătați care este semnificația caracterului excedentar sau deficitar al balanței de plăți :

a. o activitate economică eficientă sau ineficientă ;
b. o activitate economică externă multilaterală și diversă ;

Scanned with OKEN Scanner

c. o activitate economică în plină dezvoltare ;
d. existența a nenumărate legături economice externe.

464. Pentru reglementarea comerțului internațional, în funcție de interesele lor, statele lumii apelează la următoarele măsuri :

a. aplică taxe vamale asupra valorii mărfurilor respective ;
b. aplică plafoane cantitative ;
c. exigențe de calitate ;
d. reduc prețurile la import.

465. Arătați care din organismele internaționale, enumerate mai jos, și-au propus să lichideze în comerțul dintre state, taxele vamale și alte genuri de restricții :

a. Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) ;
b. Uniunea Economică Europeană ;
c. Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS).

466. Ce se înțelege prin eficiența economică a operațiunilor de comerț exterior ?

a. raportul dintre eforturile depuse și efectele obținute ;
b. diferența dintre efectele obținute și o parte din cheltuielile valutare făcute în acest scop ;
c. raportul dintre efectele obținute și eforturile depuse.

467. Eficiența economică a exportului se apreciază prin :

a. cheltuiala internă ce se face pentru a obține o unitate valutară ;
b. cursul de revenire la export ;
c. profitul rezultat în urma exportului.

468. Eficiența economică a exportului depinde de :

a. nivelul prețului pe piața mondială ;
b. nivelul cheltuielilor interne care se fac pentru obținerea mărfii destinate exportului ;

Scanned with OKEN Scanner

c. volumul mărfii care se exportă ;
d. rata inflației interne.

469. Eficiența directă a importului se apreciază prin :

a. cantitatea de monedă națională ce se obține prin vânzare pe piața internă a mărfii importate cu o unitate valutară ;
c. cursul de revenire la import ;
d. profitul rezultat în urma importului.

470. Să presupunem că prin vânzarea pe piața internă a unei mărfi importate cu 1.000 dolari se obțin încasări nete de 1.500.000 lei. Să se calculeze cursul de revenire la import ; să se arate când operațiunea de import este eficientă.

Rezolvare

$$Cri = \frac{1.500.000 \text{ lei}}{1.000 \text{ dolari}} = 1.500 \text{ lei/dolar} =$$

$$= \frac{\text{Prețul produsului pe piața internă}}{\text{Prețul de import în valută, al mărfii respective la frontieră}}$$

Pentru a dovedi eficiența operațiunii de import se compară cursul de revenire cu cursul de schimb. Dacă *Cri* este mai mare sau egal operațiunea este eficientă.

471. Cursul de revenire brut la export este egal cu :

a. $\frac{Pi + Cc}{Pe}$; b. $\frac{Pi + Cc}{Piv}$; c. $\frac{Pi - Ti}{Piv}$

472. Cursul de revenire brut la import este egal cu :

a. $\frac{Pi - Ti}{Piv}$ b. $\frac{Pe + Cc}{Piv}$ c. $\frac{Pi - Ti}{Pe}$

473. Activitatea de comerț exterior este eficientă atunci când :

a. cursul de revenire la import este mai mare decât cursul de revenire la export ;
b. valoarea exportului este mai mare decât valoarea importului ;
c. cursul de revenire la import este mai mic decât cursul de schimb ;
d. cursul de revenire la export este mai mare decât cursul de schimb ;
e. cursul de revenire la export este mai mic decât cursul de schimb ;
f. cursul de revenire la import este mai mare decât cursul de schimb.

474. Să presupunem următoarele date : O marfă care se exportă, se cumpără cu 7.000.000 lei ; se fac cheltuieli pentru transport 100.000 lei. Din vânzarea ei se încasează 5.000 dolari ; cu această sumă se importă o marfă care se vinde la intern cu 7.490.000 lei din care se acoperă taxele de import de 140.000 lei ; cursul de schimb oficial este de 1.460 lei/1 dolar. Se cere :

— cursul de revenire la export ;

— cursul de revenire la import ;

— este sufiicentă operațiunea de export ? dar cea de import ?

Argumentați răspunsul.

Rezolvare

$$Cre = \frac{Pi + Cc}{Pe} = \frac{7.000.000 + 100.000 \text{ lei}}{5.000 \text{ dolari}} =$$

$$= 1.420 \text{ lei/1 dolar}$$

$$Cri = \frac{Pi - Ti}{Piv} = \frac{7.490.000 - 140.000 \text{ lei}}{5.000 \text{ dolari}} =$$

$$= 1.470 \text{ lei/1 dolar}$$

Pentru a dovedi eficiența operațiunii de export și de import, se compară cele două cursuri de revenire (de export și import) cu cursul de schimb. Dacă *Cre* este egal sau mai mic față de cursul de schimb, operațiunea este

Scanned with OKEN Scanner

eficientă ; dacă *Cri* este mai mare sau egal față de cursul de schimb, operațiunea este eficientă.

475. Cursul de revenire la export reprezintă :

a. unul din criteriile de înlocuire în structura schimburilor comerciale a mărfurilor nerentabile cu cele rentabile ;

b. un indicator important în luarea deciziilor privind îmbunătățirea structurii comerțului exterior ;

c. un indicator al costurilor de producție ;

d. un mijloc de caracterizare a balanței de plăți externe.

476. Cu cât cursul de revenire la import este mai mare :

a. cu atât este mai avantajos importul, prin faptul că se realizează mai multă economie de muncă socială pe piața internă ;

b. cu atât este mai avantajos exportul, prin faptul că se realizează mai multă economie de muncă socială pe piața externă ;

c. nu are nici o influență pe piața internă, nici pe piața externă.

477. Întreprinderea „X" specializată în confecții, exportă 1.000 produse al căror cost de producție unitar este de 700 lei, cu o rată a profitului (p') de 10%. O altă întreprindere „Y" specializată în mecanică fină, exportă 500 produse al căror cost de producție unitar este de 800 lei, cu un profit (Pr) de 100 lei. Cheltuielile de circulație suportate de întreprinderile exportatoare până la frontieră sunt 100.000 lei prima întreprindere și 50.000 lei a doua întreprindere. Prețul extern obținut de întreprinderea „X" este de 1 dolar pe produs, iar întreprinderea „Y" de 2 dolari pe produs.

Se știe că în momentul încasării contravalorii exportului de către cele două întreprinderi, cursul de schimb oficial al leului este de 1.000 lei.

Scanned with OKEN Scanner

Să se determine dacă operațiunile de export pentru cele două întreprinderi au fost eficiente. La care dintre ele, eficiența este mai mare ? Explicați de ce ?

Rezolvare

a. *Întreprinderea „X"*

Trebuie să se calculeze cursul de revenire la export (*Cre*) :

$$Cre = \frac{Pi + Cc}{Pe}, \text{ adică :}$$

$Pi = Cp/\text{buc.} + Pr/\text{buc.} = 700 \text{ lei} + 70 \text{ lei} = 770 \text{ lei/buc.}$

$$Pr = \frac{10}{100} \times Cp/\text{buc.} = \frac{10}{100} \times 700 = 70 \text{ lei/buc}$$

— $Cc = 100.000$ lei.
— $Q \times Pi = 1.000$ buc. $\times$ 770 lei $= 770.000$ lei
— $Q \times Pe = 1.000$ buc. $\times$ 1 dolar $= 1.000$ dolari

$$Cre = \frac{770.000 + 100.000}{1.000} = 870 \text{ lei/1 dolar}$$

b. *Întreprinderea „Y"*

— $Pi = 800$ lei $+ 100$ lei $= 900$ lei/buc.
— $Q \times Pi = 500$ buc. $\times$ 900 lei $= 450.000$ lei
— $Q \times Pe = 500$ buc. $\times$ 2 dolari/buc. $= 1.000$ dolari
— $Cc = 50.000$ lei.

$$— Cre = \frac{450.000 + 50.000}{1.000} = \frac{500.000}{1.000} = 500 \text{ lei/1 dolar}$$

Și în cazul întreprinderii „X" și al întreprinderii „Y" operațiunile de export au fost eficiente, deoarece cursul de revenire brut la export, de 870 lei/1 dolar în primul caz și 500 lei/1 dolar în al doilea caz, este mai mic decât cursul de schimb. Întreprinderea „Y" este mai rentabilă deoarece produsele sale sunt mai bine căutate pe piața

Scanned with OKEN Scanner

externă și se vând ca atare la un preț de export mai mare.

RĂSPUNSURI

443. d ; **444.** c ; **445.** a, b, c, d ; **446.** d ; **447.** d, f, g, h ; **448.** d ; **449.** a, b ; **450.** a, c, d ; **451.** a, c, d ; **452.** b ; **453.** a, b, c, d sau e ; **454.** b, c, d, e ; **455.** b ; **456.** a ; **457.** a, b ; **458.** a, b, c, d ; **459.** b, c, d, f ; **460.** a, c ; **461.** b ; **462.** b sau c ; **463.** a ; **464.** a, b, c ; **465.** b ; **466.** c ; **467.** a sau b ; **468.** a, b ; **469** a sau b ; **471.** a ; **472.** a ; **473.** e, f ; **475.** a, b ; **476.** a.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XXIII

PIAȚA SCHIMBURILOR VALUTARE

478. Piața schimburilor valutare reprezintă :

a. procesul de vânzare-cumpărare al banilor ce aparțin diverselor țări ;
b. locul de întâlnire al cererii cu oferta de monedă națională ;
c. procesul în cadrul căruia se realizează operații la vedere și la termen.

479. Sursele cererii și ofertei pe piața schimburilor sunt :

a. activitatea băncilor ;
b. activitățile clienților băncilor ;
c. a și b.

480. Vânzarea-cumpărarea diferitelor monede pe piața la vedere presupune livrarea acestora :

a. în cel puțin două zile de la data realizării tranzacției ;
b. în momentul încheierii tranzacției sau contractului ;
c. în cel mult două zile lucrătoare de la data realizării tranzacției sau contractului.

481. În cadrul pieței la termen se realizează vânzări-cumpărări de diferite monede contractate la :

a. cursul de schimb cel mai bun ;

Scanned with OKEN Scanner

b. cursul existent în momentul contractării ;
c. cursul de schimb existent în momentul livrării.

482. În general cursul la termen față de cursul la vedere :

a. este mai mic ;
b. este mai mare ;
c. este egal.

483. Ordinele agenților economici pentru vânzarea-cumpărarea de dolari S.U.A. pe piața interbancară românească pot fi date astfel :

a. la cel mai mic curs (la vânzare) ;
b. la cel mai mare curs (la cumpărare) ;
c. la cel mai bun curs (preț) ;
d. la cursul indicat de agentul economic.

484. Cererile de cumpărare a valutei (în cadrul pieței interbancare) se ordonează :

a. în ordinea crescătoare a cursului ;
b. cronologic, după momentul depunerii ;
c. în ordinea descrescătoare a cursului.

485. Ofertele de vânzare a valutei (în cadrul pieței interbancare) se ordonează :

a. în ordinea crescătoare a cursului ;
b. în ordinea descrescătoare a cursului ;
c. în funcție de cantitatea de valută oferită.

486. Cursul de echilibru este acel curs de schimb care :

a. este cel mai mic ;
b. permite satisfacerea celui mai mare volum al cererii și ofertei ;
c. reprezintă media cursurilor propuse de agenții economici.

487. Presupunând că într-o zi, în cadrul licitației interbancare, cursul de echilibru a fost de 1.300 lei pen-

Scanned with OKEN Scanner

tru un dolar SUA, iar cererea a fost de 38.486.294 dolari în condițiile unei oferte totale de 27.852.928 dolari, să se determine gradul de satisfacere a cererii :

a. 81%
b. 72%
c. 100%

Rezolvare

Gradul de satisfacere a cererii se calculează cu formula :

$$\frac{\text{cererea totală satisfăcută}}{\text{cererea totală adresată băncilor}} \times 100$$

și va avea valoarea :

$$\frac{27.852.928}{38.486.294} \times 100 \equiv 72\ \%$$

488. Câți dolari va putea cumpăra o firmă ce a solicitat prin intermediul unei bănci participante la fixing, suma de 200.000 dolari, știind că gradul de satisfacere a cererii a fost de 80% ?

a. 200.000
b. 160.000
c. 16.000

Rezolvare

$$\frac{200.000}{100} \times 80 \equiv 160.000 \text{ dolari}$$

489. Ce valoare are coeficientul ce exprimă gradul de satisfacere a ofertei în condițiile în care, în cadrul licitației interbancare la cursul de echilibru format, cererea totală este de 15.000.000 dolari iar oferta de 18.500.000 dolari ?

a. 181 %
b. 82 %
c. 81 %

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvare

Gradul de satisfacere a ofertei se calculează cu ajutorul raportului :

$$\frac{\text{oferta totală satisfăcută}}{\text{oferta totală adresată băncilor}} \times 100$$

adică :

$$\frac{15.000.000}{18.500.000} \times 100 = 81\%$$

490. Câți dolari va putea vinde o firmă ce oferise suma de 100.000 delari, prin intermediul unei bănci participante la fixing, în condițiile în care cursul de echilibru s-a format în contextul unei cereri totale de 85.000.000 dolari și a unei oferte de 100.000.000 dolari ?

a. 85.000
b. 100.000
c. 8.500

Rezolvare

— coeficientul ce indică gradul de satisfacere a ofertei :

$$\frac{85.000.000}{100.000.000} = 85\ \%$$

— suma ce va putea fi vândută :

$$\frac{85}{100} \times 100.000 = 85.000 \text{ dolari}$$

RĂSPUNSURI

478. a, c ; **479.** c ; **480.** c ; **481.** b ; **482.** b ; **483.** c, d ; **484.** c ; **485.** a ; **486.** b ; **487.** b ; **488.** b ; **489.** c ; **490.** a.

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul XXIV

RACORDAREA ECONOMIEI ROMÂNEȘTI LA PIAȚA MONDIALĂ

491. Economia națională reprezintă :

a. totalitatea populației apte de muncă ;
b. ansamblu de activități economice și sociale desfășurate în cadrul granițelor statale ;
c. ansamblu de activități economice și sociale între care există o permanentă interacțiune ;
d. a și b ;
e. b și c.

492. Constituie factori interni ai dezvoltării :

a. mărimea teritoriului și a populației ;
b. diviziunea internațională a muncii ;
c. calificarea forței de muncă ;
d. nevoile și tradițiile economice.

493. Constituie factor extern al dezvoltării :

a. gradul diferit de înzestrare a națiunilor cu resurse ;
b. mărimea teritoriului și a populației ;
c. disponibilul de capital, nevoile și tradițiile economice.

494. Imperativele participării unei economii naționale la schimburile internaționale sunt :

a. necesitatea reducerii decalajelor tehnologice dintre țări ;

Scanned with OKEN Scanner

b. interdependențele generate de nevoile de materii prime și energie, alimente etc. ;
c. obținerea de credite.

495. De ce depinde puterea de rezistență a economiilor naționale în sistemul interdependențelor din economia mondială ?

a. de structura pe ramuri a fiecărei economii naționale ;
b. de capacitatea de performanță a mecanismului propriu fiecărei economii naționale ;
c. de mecanismul de racordare a fiecărei economii naționale la circuitul economic mondial.

496. Din punctul de vedere al pieței mondiale, necesitățile României sunt constituite din :

a. importul de factori de producție deficitari ;
b. exportul de produse și servicii competitive pe piața mondială ;
c. importul de tehnici și tehnologii competitive de pe piața mondială.

497. Dintre posibilitățile racordării economiei românești la piața mondială enumerăm :

a. trecerea la economia de piață ;
b. existența unei populații apte de muncă ;
c. acordarea de credite fără dobândă.

498. Care sunt restricțiile cu privire la participarea economiei românești la piața mondială ?

a. gradul avansat al uzurii morale a aparatului tehnic-productiv ;
b. nivelul scăzut al satisfacerii cererii pe piața internă ;
c. caracterul energoextensiv al industriei.

499. Reprezintă limite ale participării economiei românești la piața mondială :

Scanned with OKEN Scanner

a. caracterul energointensiv al producției industriale ;
b. slaba practică a marketingului în relațiile noastre comerciale ;
c. descentralizarea relațiilor economice externe.

500. De ce depinde succesul racordării economiei naționale la cerințele pieței mondiale ?

a. de gradul de satisfacere a cererii pe piața internă ;
b. de convertibilitatea monedei naționale ;
c. de absolutizarea exporturilor de bunuri ;
d. de promovarea largă a mecanismului economiei de piață.

RĂSPUNSURI

491. e ; **492.** a, c, d ; **493.** a ; **494.** a, b ; **495.** b, c ; **496.** a, b, c ; **497.** a ; **498.** a, b ; **499.** a, b ; **500.** a, b, d.

„GH ASACHI"
IAȘI

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Cuvânt înainte 5
Simboluri și prescurtări folosite pentru exprimarea noțiunilor indicilor și relațiilor de calcul 7

Capitolul I
NEVOILE ȘI RESURSELE. ACTIVITATEA ECONOMICĂ . 11

Capitolul II
PROPRIETATEA ȘI INIȚIATIVA ECONOMICĂ 17

Capitolul III
BANII 22

Capitolul IV
FACTORII DE PRODUCȚIE 28

Capitolul V
PROGRESUL TEHNIC 34

Capitolul VI
UTILIZAREA FACTORILOR DE PRODUCȚIE. COSTUL DE PRODUCȚIE 39

Capitolul VII
BUNURILE ECONOMICE 53

Capitolul VIII
PIAȚA 60

Capitolul IX
CONCURENȚA 68

Scanned with OKEN Scanner

Capitolul X
PIAȚA MONETARĂ 77

Capitolul XI
PIAȚA CAPITALURILOR 88

Capitolul XII
PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ. SALARIUL 101

Capitolul XIII
PROFITUL 110

Capitolul XIV
VENITUL, CONSUMUL ȘI INVESTIȚIILE 127

Capitolul XV
EFICIENȚA ȘI ECHILIBRUL ECONOMIC 142

Capitolul XVI
ȘOMAJUL 152

Capitolul XVII
INFLAȚIA 157

Capitolul XVIII
FLUCTUAȚIILE ACTIVITĂȚII ECONOMICE 164

Capitolul XIX
STATUL ȘI ECONOMIA 168

Capitolul XX
TRANZIȚIA ȘI ECONOMIA DE PIAȚĂ ÎN ROMÂNIA . 173

Capitolul XXI
PROBLEME GLOBALE ALE ECONOMIEI MONDIALE . 177

Capitolul XXII
PIAȚA MONDIALĂ 182

Capitolul XXIII
PIAȚA SCHIMBURILOR VALUTARE 194

Scanned with OKEN Scanner